

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

[Häft. 41—48.]

1875.

STOCKHOLM, 1875
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KUNGL. BOKTRYCKERI.

INLEDNING

TILL

Statistisk tidskrift / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån.
– Stockholm : Norstedt, 1860-1919.

H. 165, utg. 1919 utgör register till 1860-1913. – I Statistisk tidskrift årgångarna 1871-1913 publicerades *Sveriges officiella statistik i sammandrag* som första nummer.

Efter ett uppehåll 1914-1951 uppstod Statistiska tidskrift igen åren 1952-1984.

Efterföljare:

Journal of official statistics : JOS : an international quarterly / published by SCB, Statistics Sweden. – Stockholm : Statistics Sweden [Statistiska centralbyrån], 1985- .

Tidskriften finns från 1985 fritt tillgänglig i fulltext på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift, 1860-1913, har häften med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift. 1875: häft. 41-43.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2010.

urn:nbn:se:scb-st-1875_h42-43

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

[Häft. 41—48.]

1875.

STOCKHOLM, 1875
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KUNGL. BOKTRYCKERI.

INNEHÅLL AF ÄRGÅNGEN 1875.

	[Häft. 41] Ärgångens N:o 1.	
Sveriges officiella statistik i sammandrag	sid.	1.
	[Häft. 42] Ärgångens N:o 2.	
Sparbankerna i Sverige år 1873	sid.	77.
	[Häft. 43] Ärgångens N:o 3.	
Folkmängd, vigde, födde, döde m. m. i hvarje län och dess städer sedan Svenska tabellverkets början år 1749.		
Elfsborgs län	sid.	127.
Åsigter rörande statistik öfver epidemier	»	137.
Om mord och sjelfmord i Sverige under tidskiftet 1750- 1870	»	145.

Tab. N:o 68. (Forts.)

		Antal röstbe- rättigade inom kommun.			De röstberättigade i % af folkmängden inom kommun.	Af fyrk- talet kom- mer på		Af de röstegande finnas med ett fyrktal af										Antal röstegande, som af hela fyrktalet inom kommunen innehafva					Antal kommuner der högsta fyrktalet på en person utgör				
		Medeltal.	Minimum.	Maximum.		andra beskat- ningsföremål.	jordbruks- fastighet.	1-5.	6-10.	11-25.	26-50.	51-100.	101-250.	251-500.	501-1,000.	mer än 1,000.	t. o. m. 1/80.	öfver 1/80-1/20.	öfver 1/20-1/10.	öfver 1/10-1/4.	öfver 1/4.	t. o. m. 1/80.	öfver 1/80-1/20.	öfver 1/20-1/10.	öfver 1/10-1/4.	öfver 1/4-1/2.	öfver 1/2.
Stockholms län	510	9	101	8'97	64'0	36'0	10'9	17'0	24'4	22'5	12'6	7'3	3'1	1'5	0'7	89'7	6'5	2'6	0'9	0'3	—	—	—	—	—	—	5
Uppsala	413	11	86	8'39	61'3	38'7	8'2	15'3	27'5	25'7	13'9	5'6	2'2	1'1	0'5	89'5	6'3	2'5	1'2	0'5	—	—	—	—	—	—	7
Södermanlands "	560	12	89	6'68	71'7	28'3	9'7	13'6	28'5	22'6	12'9	7'2	2'9	1'7	0'9	89'5	6'3	2'3	1'4	0'5	—	—	—	—	—	—	3
Östergötlands "	782	16	107	7'31	71'2	28'8	12'3	11'4	20'9	24'2	16'8	9'8	2'8	1'4	0'4	89'5	7'3	2'2	0'9	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings "	421	25	128	9'81	81'6	18'4	9'6	13'2	40'1	24'4	8'2	3'1	1'0	0'3	0'1	93'7	4'6	1'2	0'4	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs "	500	23	166	9'16	75'2	24'8	16'7	15'2	39'1	20'3	5'5	2'1	0'8	0'2	0'1	95'6	3'2	0'8	0'3	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar "	633	27	163	7'59	78'9	21'1	14'4	9'8	31'7	27'3	10'9	3'9	1'2	0'5	0'3	95'0	3'8	0'8	0'3	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Gotlands "	195	4	85	16'38	76'1	23'9	39'0	8'4	19'8	19'7	9'3	2'7	0'8	0'2	0'1	83'7	12'8	2'3	1'1	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge "	541	33	238	7'71	78'6	21'4	25'9	15'3	21'9	18'6	12'0	4'7	1'3	0'2	0'1	97'6	1'9	0'3	0'1	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads "	520	5	154	10'40	81'7	18'3	25'2	14'8	21'3	19'3	13'0	4'9	1'0	0'3	0'2	94'6	4'2	0'8	0'3	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus "	555	12	140	13'20	82'4	17'6	32'8	13'3	17'7	13'5	11'9	8'4	1'6	0'5	0'3	91'8	5'9	1'6	0'6	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Hallands "	617	31	148	10'95	76'8	23'2	14'6	20'2	33'5	20'7	7'4	2'4	0'6	0'4	0'2	94'7	3'9	0'8	0'5	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Göteb. o. Bohus "	856	37	221	11'30	60'5	39'5	20'7	14'3	28'4	22'7	9'6	3'2	0'8	0'2	0'1	97'0	2'5	0'4	0'1	0'0'3	—	—	—	—	—	—	—
Elfsborgs "	607	10	116	9'57	69'6	30'4	20'4	17'8	34'9	17'0	6'1	2'6	0'8	0'3	0'1	91'5	6'7	1'2	0'5	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs "	529	10	84	9'45	79'9	20'1	18'6	13'4	27'8	22'1	11'3	4'6	1'3	0'7	0'2	86'7	9'5	2'4	1'1	0'3	—	—	—	—	—	—	—
Vernlands "	966	26	268	9'29	63'9	36'1	22'8	19'2	25'1	17'7	6'7	2'8	1'0	0'4	0'3	97'6	1'6	0'5	0'2	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Örebro "	1,012	13	226	8'16	62'2	37'8	16'6	13'2	22'9	23'6	14'5	6'1	1'8	0'8	0'5	96'5	2'4	0'7	0'3	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Vestmanlands "	398	24	119	8'09	65'9	34'1	6'1	16'1	28'1	26'4	14'5	5'4	2'1	0'9	0'4	92'5	4'9	1'6	0'8	0'2	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs "	2,039	41	575	15'30	45'2	54'8	40'8	23'8	22'5	7'5	2'8	1'5	0'7	0'2	0'2	99'0	0'7	0'2	0'1	0'0'4	—	—	—	—	—	—	—
Gefleborgs "	736	17	300	11'10	39'7	60'3	17'5	18'1	32'8	21'4	6'1	2'5	0'9	0'4	0'3	98'2	1'1	0'4	0'2	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Vesternorrlands "	724	55	287	14'30	43'8	56'2	28'1	21'5	25'8	16'5	2'2	1'8	0'6	0'2	0'3	97'8	1'5	0'4	0'2	0'1	—	—	—	—	—	—	—
Jemtlands "	435	43	169	13'80	64'7	35'3	25'8	26'2	32'1	10'3	3'5	1'5	0'5	0'1	—	95'0	4'2	0'6	0'2	0'0'1	—	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens "	2,205	261	686	12'40	45'5	54'5	24'2	22'4	36'3	11'0	3'2	1'7	0'8	0'2	0'2	99'3	0'5	0'1	0'1	0'0'1	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens "	1,369	103	487	9'62	57'0	43'0	9'2	23'7	41'1	18'2	4'7	2'1	0'7	0'2	0'1	98'9	0'7	0'3	0'1	0'0'2	—	—	—	—	—	—	—
Samtliga lands- kommuner	2,205	4	155	10'11	68'4	31'6	21'5	16'4	27'8	19'0	9'1	4'2	1'2	0'5	0'3	94'0	4'3	1'1	0'5	0'1	6	199	709	1,026	360	54	

Sparbankerna i Sverige år 1873. *)

De samma, för Statistiska Centralbyrån outgrundliga svårigheter, som tyckas förefinnas för åtskilliga sparbanksdirektioner, att inom kortare tid än 1½ år efter räkenskapsåret kunna hafva sina uppgifter inlemnade, fortvara dess värre annu. Då emellertid utgifvandet af detta sammandrag icke kunde uppskjutas till en obestämd framtid, har för de fyra sparbankerna i Glimåkra, Örkened, Björnekulla och Ausås, alla i Kristianstads län, hvilka i det längsta uppehållit riksedogörelsen, införts 1872 års siffror, i Tab. N:o 1 A tryckta med små (engelska) siffror. Sedan denna tabell var tryckfärdig, har visserligen uppgift från Glimåkra för 1873 inkommit, men för sent att kunna här användas. Dessliques hafva vid samma sena tid inkommit uppgifter för 1873 från 7 förut ej bekantgjorda sparbanker i nämnda län, nemligen: Qviinge, Vinslöfs och Näflinge, Verums, Visseltofta, Osby, Röke samt Finja.

Äfven om omständigheterna tillåtit att nu intaga dessa redogörelser, äro dock 6 af dem i sådan form, att de icke kunna förenas med de öfriga i riket.

Då från en och annan sparbank anmäles, att den icke kunnat erhålla blanketter, får Statistiska Centralbyrån än ytterligare meddela hvad som förut i de för hvarje år kostnadsfritt till samtliga sparbankerna utdelade tryckta redo-

*) Jfr redogörelserna för Sparbankerna i Sverige i Statistisk Tidskrift, häft. 13 och 14 eller band II: sid. 283—369 (redogörelscåren 1861—1863),

” 16 el. III: 65—112 (redog. 1864),

” 17 el. III: 113—160 (redog. 1865),

” 19 el. III: 236—271 (redog. 1866),

” 22 el. III: 387—433 (redog. 1867),

” 27 [= N:o 3 af årg. 1870] el. IV: 175—210 (redog. 1868),

” 30 [= N:o 3 af årg. 1871] el. V: 149—214 (redog. 1869),

” 34 [= N:o 3 af årg. 1872] el. VI: 181—227 (redog. 1870),

” 36 [= N:o 2 af årg. 1873] el. VII: 77—132 (redog. 1871) och

” 40 [= N:o 3 af årg. 1874] el. VIII: 163—211 (redog. 1872).

Stat. Tidskrift. 42:dra häftet.

görelserna för riket tillkännagifvits, nemligen att blanketter tillhandahållas kostnadsfritt hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande.

I redogörelsen för år 1872 förekomma 266 sparbanker, nu redogöres för 271.

Tvenne af de förre saknas, nemligen Klockrike och Brunneby församlingars sparbank i Östergötlands län och Karl Johans sparbank i Göteborg. Huruvida den förre har upphört eller icke, kan nu ej med visshet sägas. Dess direktion har vägrat att lemna någon uppgift, emedan sparbanken blott vore en filial under länets och inginge i dess räkenskaper. Men då för år 1873 alldeles samma förhållande synes egt rum som för år 1872, för hvilket år samma direktion benäget lemnat uppgift, och då länssparbanken uppgifver sig *icke* hafva inräknat Klockrike och Brunneby i sina räkenskaper för år 1873, framställdes begäran, att direktionen måtte upplysa, hvilka serskilda omständigheter nu inträffat. Denna begäran har direktionen icke velat villfara. Under sådana omständigheter har denna sparbank tills vidare utgått ur antalet af rikets sparbanker. På samma sätt har ock Karl Johans sparbank måst lemnas ur beräkningen för detta år, och om orsakerna dertill upplyser not 34 bland anmärkningarna till Tab. N:o 1 A.

Deremot har denna redogörelse 7 sparbanker, som nu för första gången meddelas, dels emedan de först med eller under år 1873 kommit i verksamhet, dels därför att, ehuru stiftade derförut, de ej inlemnat några uppgifter förr än för detta år. Dessa sju sparbanker äro följande:

i **Kronobergs län**: *Urshults sockens sparbank*, som inrättades år 1873 med verksamhetsområde inom socknen. Dess reglemente är stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 23 December 1872 och hålles banken tillgänglig hvarje söndags eftermiddag efter gudstjenstens slut. Insättare erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af såväl inteckning i fast egendom som personlig borgen.

i **Gotlands län**: *Ala sockens sparbank*, som med verksamhet inom socknen inrättades år 1873 och har reglemente stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 16 Dec. 1872. Banken är tillgänglig hvarannan helgfri lördags e. m., gifver åt insättare 5 % i ränta och utlånar medel mot säkerhet af tvenne vederhäftige borgesmän.

i **Blekinge län**: *Mellby sockens sparbank*, hvars område är Mellby, Ysane och en liten del af Sölvesborgs stads- och landsförsamlingar. Banken inrättades år 1872 med reglemente stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 16 Januari 1871, är tillgänglig alla lördags e. m. från den 11 Jan. till den 20 Dec. Den gifver insättare 5 % i ränta och utlånar medel mot säkerhet af två vederhäftige löftesmän.

i **Malmöhus län**: *Tågarps och kringliggande Orts sparbank*, som inrättades år 1871 med verksamhetsområde inom socknarna Sireköpinge, Halmstad, Ottarp, Kågeröd och Asmundtorp, har reglemente stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 27 Sept. 1871. Banken är tillgänglig hvarje helgfri tisdag, gifver insättarne 5 % i ränta och utlånar medel mot säkerhet af inteckning eller borgen;

Sparbanken Bikupan, omfattande med sin verksamhet Malmö stad och kringliggande ort. Banken inrättades år 1873, har reglemente stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 7 April 1873, gifver sina insättare 5 % i ränta och lemnar utlåning mot säkerhet af inteckning, borgen eller aktier;

Röstånga med kringliggande ort sparbank, inrättad år 1872 med verksamhetsområde såsom namnet angifver. Dess reglemente är stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 23 Maj 1872. Banken är öppen för insättare hvarje månad den 15, om den är helgdag den 14, och den sista söcknedagen. Insättare erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen, hypotek, inteckning, och kan amortering halfårsvis verkställas med $\frac{1}{10}$ eller $\frac{1}{20}$.

i **Norrbottens län**: *Råneå sparbank*, hvars verksamhet omfattar socknen. Banken inrättades år 1873 och har reglemente stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 11 Januari 1873. Banken är andra och fjärde lördagen i hvarje månad tillgänglig för insättare, som erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen eller första inteckning i fastighet.

Efterföljande tabell N:o 1 A, uppställd såsom föregående års men derjemte upptagande hvarje sparbanks begynnelseår och den procent, som insättarne bekommit för sina penningar, visar, huru omsättningen under år 1873 och ställningen vid årets slut varit i de ofvan nämnda 271 sparbankerna i riket:

Tab. M 1 A. Omsättningar i hvar och

1.	2.	3.	4.	5.
	År då Sparbanken inrättades.	D e l e g a r e		
		tillkomne nye	afgångne	qvarstående vid årets slut.
		under året.		
		Antal.		
Stockholms stads sparbanker.				
1. Stockholms stads ¹⁾	1821	7,449	2,538	57,277
2. Aktiebolaget Stockholms folkbank	1871	35	60	200
Summa	—	7,484	2,598	57,477
Stockholms läns sparbanker.				
1. Södertelge	1836	180	55	1,148
2. Tumba bruks	1841	5	8	122
3. Norrtelge stads och omgifnings	1859	199	38	1,057
4. Stockholms läns ²⁾	1862	2,977	893	15,584
Summa	—	3,361	994	17,911
Uppsala läns sparbanker.				
1. Uppsala stads och läns ³⁾	1830	2,998	1,319	11,756
2. Enköpings stads	1835	315	135	1,355
3. Lagunda och Hagunda härads	1853	96	60	613
4. Trögds	1865	123	27	527
Summa	—	3,532	1,541	14,251
Södermanlands läns sparbanker.				
1. Eskilstuna	1827	389	159	2,229
2. Nyköpings stads och läns	1832	509	247	4,429
3. Trosa stads och Hölebo härads	1835	72	103	469
4. Vestra Vingåkers församlings	1836	177	44	928
5. Forssjö bruks	1839	35	30	371
6. Strengnäs	1841	308	112	2,404
7. Oppunda härads	1850	454	111	1,930
8. Villåttinge d:o	1854	162	59	1,024
9. Mariefreds stads	1863	163	105	1,054
10. Öster- och Vester-Rekarne med Torshälla stads	1864	511	85	1,686
11. Mörkö sockens	1864	26	6	105
12. Daga härads ⁴⁾	1869	125	30	583
Summa	—	2,931	1,091	17,212

en af Rikets Sparbanker år 1873.

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egen fond.			
insatta be- lopp	godtgjorda räntor	uttagna be- lopp	behållning vid årets slut.		Inkom- ster.	Förvalt- nings- kost- nader m. m.	Behållning vid årets slut.	
under året.								
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
3,310,308	479,630	4½	2,264,863	11,986,380	133,147	77,798	660,331	1
17,296	2,232	4½	16,041	50,708	—	—	—	2
3,327,604	481,862	—	2,380,904	12,037,088	133,147	77,798	660,331	
47,483	8,662	5, 4½	29,166	216,923	3,452	1,871	14,478	1
1,442	991	5½	1,650	19,175	101	—	1,531	2
35,376	6,972	5	21,966	162,593	2,219	744	7,099	3
1,555,217	131,261	4½	1,078,691	3,301,203	28,238	14,786	54,268	4
1,639,518	147,886	—	1,131,473	3,699,894	34,010	17,401	77,376	
778,305	126,285	5½	405,222	2,747,332	10,996	13,914	90,970	1
68,328	12,415	4½	43,865	307,417	3,343	940	9,844	2
21,457	4,555	5	6,792	105,424	1,335	657	8,612	3
27,702	3,276	5	4,984	81,946	676	207	1,535	4
895,792	146,531	—	460,863	3,242,119	16,350	15,718	110,961	
119,828	19,793	4½	74,435	502,077	5,844	1,940	28,025	1
163,929	34,369	4½	147,413	828,542	11,506	2,739	62,184	2
14,351	3,001	5	7,316	76,430	1,408	525	9,031	3
35,112	8,285	5	13,932	186,357	1,122	537	8,874	4
9,730	4,912	4½	9,282	113,126	—	—	—	5
77,488	18,159	5	61,018	406,722	4,984	2,339	31,358	6
80,805	11,679	(5 & 5½)	26,998	277,525	581	569	9,015	7
16,423	4,638	5	10,050	103,825	1,071	802	4,559	8
32,856	5,888	5	25,243	146,997	1,668	643	5,798	9
128,059	12,551	5	61,314	287,304	2,279	801	5,426	10
5,058	941	5	1,685	21,472	161	10	1,115	11
29,044	2,794	5	17,039	62,128	742	124	1,501	12
712,683	127,010	—	455,725	3,012,505	31,366	11,029	166,886	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
Östergötlands läns sparbanker.		delegare.		
1. Norrköpings stads ⁵⁾	1823	1,645	710	8,758
2. Linköpings läns ⁶⁾	1833	1,558	663	8,768
3. Vadstena	1838	283	108	1,828
4. Söderköpings stads och omgifnings ⁷⁾	1851	254	158	2,480
5. Kimstads församlings	1851	54	28	273
6. Borg och Löta d:o	1852	16	16	208
7. Ekebyborna och Asks församlingars	1852	50	31	281
8. Qvillinge och Simonstorps d:o ⁸⁾	1867	115	26	559
9. Godegårds församlings ⁹⁾	1852	38	11	158
10. Östra Eneby d:o	1853	41	16	257
11. Östra Husby d:o	1853	42	17	240
12. Vesterlösa d:o	1854	18	8	128
13. Häradshammars d:o ¹⁰⁾	1855	14	7	99
14. Östra Ny d:o	1856	15	4	103
15. Östra Hargs d:o	1859	3	—	48
16. Åtvidabergs egendomars	1859	49	135	454
17. Motala	1860	199	84	857
18. Göstrings härads och Skeninge stads	1867	298	93	1,208
19. Vikbolands pupill- och sparkassa	1863	154	40	1,026
20. Fornåsa och Lönsås församlingars	1861	49	33	386
21. Skärkinds församlings ¹¹⁾	1864	47	28	272
22. Risinge d:o	1863	93	24	436
23. Vestra Ny d:o	1846	94	10	353
24. Valkebo härads ¹²⁾	1865	348	175	2,171
25. Vifolka d:o	1866	406	132	1,761
26. Kinda d:o	1866	261	92	1,076
27. Dals d:o ¹³⁾	1866	232	63	1,014
28. Bankekindes d:o	1867	195	160	1,174
29. Ydre distrikts	1867	130	36	582
30. Lysings härads	1867	352	44	968
31. Hagebyhöga och Vestra Stenby socknars	1868	72	86	281
32. Hvarfs och Styra d:o	1860	45	13	236
33. Gullbergs härads ¹⁴⁾	1871	246	49	759
34. Aktiebolaget Norrköpings folkbanks sparkassa ¹⁵⁾	1871	151	24	205
Summa	—	7,567	3,124	39,407

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.	%		Kronor.		Kronor.			
326,564	48,972	5	234,404	1,135,509	10,307	8,581	122,526	1
450,715	77,043	5	259,351	1,609,937	24,432	29,890	126,454	2
50,616	12,969	5	30,346	286,912	3,558	1,477	20,830	3
101,584	20,793	5	58,776	434,284	4,992	1,846	26,755	4
14,326	1,980	5	9,342	45,124	270	181	1,466	5
4,456	1,076	5	3,084	24,238	26	49	28	6
7,787	1,615	5	4,987	35,079	337	113	3,038	7
19,989	4,465	5	5,047	104,086	559	201	3,310	8
4,855	534	5	1,035	13,019	93	25	943	9
13,482	1,897	5	5,695	46,192	198	48	866	10
6,412	1,089	5	2,628	26,135	209	90	573	11
1,884	359	5,3	637	8,038	56	31	602	12
1,332	361	5	481	8,461	30	—	198	13
3,274	396	5	514	10,246	64	—	228	14
488	275	5	620	5,620	—	—	—	15
8,064	3,077	5	22,001	62,204	56	—	431	16
42,055	5,553	5	11,511	136,310	1,468	466	3,470	17
61,355	5,984	5	19,110	151,105	1,253	505	4,273	18
46,790	6,408	5	8,782	160,336	1,619	820	3,803	19
7,430	911	5	3,328	21,724	270	126	996	20
8,493	1,216	5	6,583	27,062	343	75	1,032	21
30,467	3,761	5	4,991	97,246	—	—	—	22
19,450	2,131	(5 & 6)	4,887	50,733	250	238	715	23
100,060	17,996	5	76,534	388,764	3,226	1,834	7,151	24
142,963	17,757	5	51,019	412,391	3,193	1,756	6,449	25
33,605	4,455	5	23,402	108,002	1,406	338	3,444	26
75,767	8,297	5½	40,201	182,472	9,185	8,808	2,906	27
27,961	4,370	5	16,490	100,423	788	186	2,025	28
25,171	1,877	5	12,308	54,083	653	220	1,649	29
83,193	6,122	5	42,560	154,341	2,429	1,185	6,851	30
13,735	1,282	5	6,664	34,730	926	65	1,948	31
4,500	554	5	1,909	14,073	340	216	580	32
50,797	4,478	5	11,227	119,357	950	218	1,682	33
41,807	1,359	5	10,310	39,784	—	—	—	34
1,831,427	271,412	—	990,764	6,108,020	73,456	59,588	357,222	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begynnelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvarstående
Jönköpings läns sparbanker.		delegare.		
1. Jönköpings stads och läns	1831	1,987	205	14,183
2. Eksjö stads	1835	479	127	2,659
3. Vernamo ¹⁶⁾	1836	520	227	2,716
4. Grenna	1852	200	81	1,397
5. Östra härads ¹⁷⁾	1857	591	100	2,869
6. Vestbo d:o	1860	225	44	1,483
7. Vestra d:o	1867	409	11	1,257
8. Stengårdshults pastorats ¹⁸⁾	1867	117	8	594
Summa	—	4,528	803	27,158
Kronobergs läns sparbanker.				
1. Kronobergs läns	1828	4,613	694	15,971
2. Elmhults	1862	222	118	997
3. Sunnerbo härads (Ljungby)	1863	691	86	2,411
4. Nottebäcks pastorats	1869	36	7	167
5. Skatelöfs d:o	1871	381	62	1,120.
6. Almundsryds enskilda	1872	113	24	423
7. Urshulta sockens ¹⁹⁾	1873	226	—	226
Summa	—	6,252	991	21,315
Kalmar läns sparbanker.				
1. Kalmar stads ¹⁷⁾	1831	469	214	2,751
2. Borgholms och Ölands	1834	69	29	290
3. Vesterviks	1835	1,098	463	5,189
4. Högsby och Långemåla	1838	—	8	31
5. Oskarshamns	1839	276	106	1,635
6. Vimmerby	1847	179	32	933
7. Söderåkra	1849	87	24	241
8. Ålems	1854	62	14	202
9. Mönsterås	1856	49	10	141
10. Kalmar läns lifränte-anstalts sparkasseafdelning	1856	170	39	905
11. Fliseryds församlings ¹⁷⁾	1862	60	7	515
12. Misterhults sockens	1867	99	32	336
13. Hjorteds d:o	1869	102	33	357
14. Öfverums bruks	1862	10	2	25
15. Ås och Ventlinge socknars	1870	25	12	76

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.	%		Kronor.		Kronor.			
569,520	84,634	5	362,283	1,954,032	18,396	6,086	120,536	1
55,316	7,725	4	32,904	220,116	3,785	1,310	11,608	2
61,519	12,973	5	31,891	292,074	4,109	7,357	24,143	3
18,409	3 562	5	10,871	81,132	1,084	520	3,959	4
68,975	8,915	5	31,044	216,044	11,495	9,536	11,386	5
25,006	4,503	5	8,561	104,781	1,166	970	2,948	6
61,693	5,295	5, 4	15,359	131,341	1,156	369	1,428	7
18,881	2,371	5	3,252	51,669	266	200	470	8
879,319	129,978	—	496,165	3,051,189	41,457	26,343	176,478	
780,088	99,390	5	265,344	2,379,209	17,703	7,371	102,436	1
32,944	4,695	5	21,692	106,841	650	480	2,838	2
125,751	13,328	5	48,926	331,204	3,245	1,265	6,010	3
1,516	337	4½	1,701	8,121	115	62	142	4
70,524	4,872	5	15,527	130,949	1,300	273	1,674	5
36,366	2,168	5	8,761	64,496	1,075	236	1,485	6
39,751	426	5	1,557	38,620	141	50	91	7
1,086,890	125,216	—	363,508	3,059,440	24,229	9,737	114,676	
93,021	17,558	5	64,140	398,630	23,859	27,091	45,997	1
10,911	2,664	5	5,085	59,580	1,035	332	5,912	2
202,668	49,290	5	226,372	1,051,780	12,631	10,490	117,924	3
55	76	5	1,284	1,611	—	269	—	4
108,702	14,833	5	88,419	339,260	7,619	4,028	40,268	5
19,358	4,234	5	8,769	94,396	1,351	460	9,233	6
11,649	1,190	5	4,413	29,843	406	30	4,194	7
16,655	1,586	5	2,428	42,622	2,021	1,684	1,609	8
12,324	843	5	5,299	20,753	232	106	1,202	9
31,453	5,917	?	16,321	135,139	794	518	2,083	10
26,165	1,465	5	15,875	38,837	3,865	3,536	29,128	11
79,381	4,863	5	14,703	142,687	2,743	190	7,452	12
30,491	3,789	5½	9,823	84,503	1,358	410	7,519	13
4,952	530	5	5,109	10,955	—	—	—	14
5,873	391	?	1,534	10,513	82	13	132	15

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående.
	delegare.			
16. Högsby folkbank.....	1871	183	4	364
17. Aspelands härads.....	1871	302	59	508
18. Södra Vi sockens.....	1870	57	13	204
19. Blackstads distrikts.....	1872	364	25	726
Summa	—	3,661	1,126	15,429
Gotlands läns sparbanker.				
1. Sällskapet D. B. W:s ²⁰⁾	1830	864	456	5,567
2. Klinte församlings.....	1863	121	143	669
3. Bunge d:o.....	1864	55	12	387
4. Burs pastorats.....	1867	146	24	595
5. Vänge sockens.....	1868	16	5	94
6. Martebo d:o.....	1868	3	3	48
7. Mästerby d:o.....	1868	19	5	98
8. Stenkumla och Träkumla socknars.....	1868	21	7	94
9. Alfva pastorats.....	1868	176	32	559
10. Sanda.....	1869	23	7	206
11. Kräklingbo sockens.....	1869	98	31	309
12. Hogräns d:o ²¹⁾	1870	10	10	81
13. Hejde pastorats.....	1870	42	12	178
14. Lärbo sockens.....	1870	64	14	308
15. Tingstäde d:o.....	1871	77	5	169
16. Garda d:o.....	1871	63	9	291
17. Hangvar och Halls socknars ²²⁾	1871	28	5	109
18. Atlingbo sockens ²³⁾	1871	18	1	84
19. Hellvi d:o.....	1871	15	3	86
20. Eskelhems d:o.....	1872	43	6	135
21. Ala d:o.....	1873	58	4	54
Summa	—	1,960	794	10,121
Blekinge läns sparbanker.				
1. Karlskrona (eller Blekinge läns).....	1827	754	522	5,653
2. Karlshamns stads.....	1829	553	255	3,682
3. Sölvesborgs d:o ²⁴⁾	1839	407	166	2,456
4. Gernsjö, Kyrkhults och Näsums församlingars.....	1839	321	76	1,461

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
46,581	2,089	5	8,394	63,810	—	—	—	16
47,109	1,641	5 à 4½	14,821	68,194	1,034	295	10,826	17
4,164	320	5	625	9,315	113	7	538	18
42,447	2,545	5	6,406	69,809	726	316	2,187	19
793,959	115,824	—	499,820	2,672,237	59,869	49,775	256,204	
175,876	27,249	5	206,825	546,991	3,687	2,362	37,460	1
11,533	2,695	4½	7,092	61,723	799	133	2,614	2
10,414	2,299	5	5,946	51,096	539	67	1,715	3
20,326	2,401	5	5,409	59,179	512	121	879	4
2,532	348	5	1,044	7,932	72	25	84	5
525	137	5	286	3,175	65	10	164	6
2,528	314	5	1,544	7,278	69	4	190	7
2,365	173	5	803	4,752	25	—	41	8
22,982	1,941	5	4,168	53,033	499	87	788	9
3,624	314	5	1,099	8,483	60	—	137	10
36,795	1,907	5	9,687	55,907	316	—	710	11
2,237	248	5	915	6,662	56	—	114	12
21,643	1,184	5	4,566	39,847	282	90	532	13
9,535	931	5	1,391	24,241	172	38	260	14
4,221	303	5	1,126	8,205	56	—	61	15
12,823	1,109	5	2,495	27,504	232	33	318	16
5,097	545	5	491	11,881	94	25	54	17
1,813	139	5	150	3,997	34	—	54	18
2,619	181	5	469	4,939	43	—	60	19
2,824	237	5	490	6,451	54	—	73	20
2,464	38	5	192	2,302	13	4	9	21
354,776	44,693	—	256,188	995,578	7,679	2,999	46,317	
386,420	44,707	5	314,629	1,011,948	6,702	5,724	42,688	1
190,653	35,345	5	195,941	753,696	9,216	4,101	87,862	2
206,362	25,654	5	127,317	609,417	12,414	2,305	92,920	3
188,645	22,407	5	104,660	532,466	5,447	1,451	29,730	4

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
5. Ronneby köpings samt Ronneby och Backaryds socknars distrikts	1865	287	121	1,178
6. Fridlefstads och Rödeby församlingars	1865	93	28	322
7. Tvings sockens	1865	51	22	234
8. Asarums församlings	1865	223	91	1,274
9. Östra härads	1866	165	9	671
10. Hjortsberga m. fl. socknars	1866	60	19	314
11. Hoby sockens	1869	156	15	449
12. Mörrums	1870	195	25	608
13. Eringsboda sockens	1871	80	11	178
14. Mellby d:o ²⁶⁾	1872	78	3	412
Summa	—	3,423	1,363	18,892
Kristianstads läns sparbanker. ²⁷⁾				
1. Kristianstads	1826	1,757	596	8,664
2. Vestra Göinge	1841	683	323	3,455
3. Ströfvelstorps församlings	1852	45	43	636
4. Simrishamns	1853	365	101	1,716
5. Östra Göinge härads	1854	408	212	1,872
6. Båstads	1859	277	64	1,465
7. Gärds och Albo härads	1860	482	204	2,119
8. Norra och Södra Åsbo d:o	1860	535	145	2,724
9. Gärds d:o	1862	250	103	1,465
10. Villands d:o	1862	201	96	1,105
11. Engelholms ²⁶⁾	1865	348	114	2,118
12. Glimåkra ²⁷⁾	1867	115	52	600
13. Örkeneds ²⁷⁾	1867	112	36	531
14. Ingelstads och Jerrestads härads	1868	461	129	1,942
15. Borrby	1866	119	33	445
16. Vittsjö sockens ²⁸⁾	1867	165	49	647
17. Åkarps d:o	1868	84	40	310
18. Åhus d:o	1869	122	124	578
19. Björnekulla pastorats ²⁷⁾	1862	117	40	394
20. Oppmanna och Vånga socknars	1870	194	50	624

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor		Kronor.			
99,266	11,319	5	68,106	276,532	2,559	969	10,214	5
49,092	3,144	5	22,143	78,746	966	244	3,449	6
19,434	1,481	?	9,086	38,661	478	161	2,969	7
84,208	8,218	?	45,397	199,285	1,908	454	6,071	8
40,955	3,540	5	19,618	87,304	1,074	433	3,271	9
24,006	2,317	5	13,453	58,522	289	211	2,852	10
35,906	3,512	5	14,295	86,956	683	132	2,094	11
43,211	3,930	5	20,503	95,858	1,010	255	1,810	12
31,471	1,348	4½, 5	15,630	42,159	437	81	1,236	13
54,716	2,849	5	24,136	75,977	1,382	175	1,310	14
1,454,345	169,771	—	994,914	3,947,527	44,565	16,696	288,476	
606,968	89,546	5	335,492	1,998,147	19,898	12,966	146,357	1
249,014	41,039	5	120,607	924,794	4,092	3,219	43,836	2
31,384	6,088	5	13,933	139,346	1,614	157	10,257	3
184,118	21,465	5	86,837	512,330	4,767	779	32,573	4
118,156	22,713	5½	75,487	481,964	4,921	2,412	23,949	5
168,878	12,344	4½	111,617	344,206	3,064	1,756	9,669	6
152,581	18,334	5	72,088	450,325	3,274	1,768	17,690	7
147,895	18,300	4½	102,206	460,949	5,031	1,436	14,713	8
53,101	10,368	4 à 5	31,468	245,879	2,500	1,376	7,274	9
102,781	9,200	5	36,935	237,748	1,453	622	3,836	10
135,082	17,155	4½	67,284	439,843	3,731	1,465	8,834	11
57,924	5,286	?	22,318	128,997	972	56	2,576	12
44,843	4,375	?	11,083	103,824	628	142	810	13
184,688	18,457	5	77,816	450,377	4,024	951	7,074	14
70,331	5,965	5	46,708	128,079	1,981	353	3,898	15
55,080	5,148	5	29,509	132,529	1,241	168	3,526	16
26,846	3,006	5	15,075	69,311	877	72	2,129	17
28,983	2,807	4½	16,945	79,584	987	378	1,875	18
34,202	2,609	?	12,819	63,743	689	89	776	19
40,351	3,534	5	16,839	91,553	947	232	7,079	20

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
21. Esphults och Linneröds socknars	1871	232	18	783
22. Ausås sockens ²⁷⁾	1872	76	—	76
Summa	—	7,143	2,572	34,269
Malmöhus läns sparbanker.				
1. Malmö stads ²⁹⁾	1824	2,188	630	14,150
2. Ystads ²⁹⁾	1827	1,370	397	8,549
3. Sparbanken i Lund	1833	2,304	950	18,776
4. Landskrona stads	1835	746	374	4,786
5. Helsingborgs stads ³⁰⁾	1836	533	218	4,045
6. Höganäs stenkolsverks	1839	96	18	310
7. Färs härads	1839	814	247	4,340
8. Oxie d:o	1848	649	66	2,726
9. Skytts d:o	1848	142	83	1,424
10. Luggude d:o	1848	504	164	2,608
11. Frosta d:o	1848	777	340	4,931
12. Torna, Bara och Harjagers d:o	1848	580	154	4,105
13. Vemmenhög's d:o	1849	522	218	2,874
14. Kullens	1849	339	138	1,955
15. Lunds stads och kringliggande lands	1861	796	202	4,273
16. Onsjö härads	1861	363	130	1,495
17. Eslöfs med kringliggande ort	1866	486	67	2,183
18. Kattarps sockens	1866	63	25	349
19. Allerums, Fleanninge och Vålinge ³¹⁾	1866	227	58	1,342
20. Svalöfs m. fl. socknars	1867	249	64	1,274
21. Trelleborgs stads	1868	506	86	2,365
22. Sparbanken i Klörup	1863	228	72	1,132
23. Jonstorps och Farhults	1870	174	29	1,015
24. Herslöfs sockens	1871	132	16	426
25. Vällufs och Helsingborgs landsförsamlings	1871	266	10	743
26. Tågarps och kringliggande ort ³²⁾	1871	289	7	767
27. Sparbanken "Bikupan" i Malmö ³³⁾	1873	642	17	625
28. Röstånga med kringliggande ort	1872	180	6	291
Summa	—	16,165	4,786	93,857

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
68,463	4,625	5	18,510	125,746	1,201	125	8,183	21
5,493	35	?	—	5,528	95	159	—	22
2,567,162	322,399	—	1,321,576	7,614,802	67,987	30,681	356,914	
1,242,028	105,836	5	942,818	2,349,881	18,309	16,206	125,194	1
291,490	88,052	5	245,938	1,927,034	22,573	16,699	145,727	2
2,165,419	217,346	5	1,747,478	4,845,431	38,981	17,258	316,260	3
180,128	35,075	5	156,057	760,630	11,359	8,284	60,645	4
200,771	29,127	4½	218,313	687,819	10,257	3,109	69,605	5
14,711	941	5	7,657	26,366	80	80	1,333	6
240,998	50,424	?	153,737	1,120,222	3,619	2,803	35,769	7
413,218	30,580	5	128,314	783,502	4,162	2,131	21,876	8
119,928	28,451	?	77,885	629,043	4,323	2,169	19,918	9
215,626	38,978	5	125,978	869,781	6,513	1,413	23,730	10
397,762	72,848	5	350,428	1,560,097	9,130	2,374	46,370	11
503,875	60,296	5	324,689	1,351,697	12,327	5,831	35,517	12
118,083	22,190	5	54,042	508,377	3,207	2,987	23,809	13
252,498	26,640	5	235,255	589,853	7,967	7,294	22,449	14
891,649	60,122	5	652,095	1,389,914	13,627	1,820	54,345	15
96,098	12,697	5	34,012	299,386	1,725	927	8,089	16
223,997	16,732	5	109,689	418,640	2,374	1,185	4,693	17
18,542	2,791	5	9,413	64,083	418	65	1,393	18
161,498	16,237	5	87,668	387,164	3,852	976	8,448	19
74,067	5,923	5	38,347	149,345	655	462	1,606	20
241,630	25,898	5	168,154	613,531	4,859	1,663	18,285	21
151,822	11,796	5	74,890	294,064	1,676	929	4,068	22
110,939	6,067	4½, 5	91,388	159,831	1,046	359	2,726	23
30,553	1,294	5	8,162	41,670	371	25	553	24
252,509	13,083	5	167,835	321,410	3,656	717	6,046	25
83,873	4,699	5	44,473	125,618	1,210	461	1,085	26
130,855	1,876	5	35,738	96,992	3,295	3,622	—	27
26,987	815	5	2,557	30,966	182	—	196	28
8,851,504	986,814	—	6,293,010	22,402,347	191,753	101,849	1,059,735	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående.
Hallands läns sparbanker.		delegare		
1. Halmstads	1835	851	194	4,102
2. Varbergs	1836	471	139	3,663
3. Laholms	1857	140	48	646
4. Falkenbergs	1865	267	77	1,110
5. Eftra sockens	1865	34	1	103
6. Fjäre härads i Kungsbacka	1867	376	71	1,444
Summa	—	2,139	530	11,068
Göteborgs och Bohus läns sparbanker.³⁴⁾				
1. Göteborgs stads	1820	1,697	967	15,031
2. Uddevalla	1836	647	146	4,721
3. Marstrands och omgifnings	1843	127	44	932
4. Strömstads	1851	233	137	1,621
5. Lysekils	1857	38	20	151
6 Göteborgs och Bohus läns	1864	2,990	627	18,016
7. Aktiebolaget Göteborgs Folkbanks sparkasse- afdelning ³⁵⁾	1871	216	44	461
Summa	—	5,948	1,985	40,933
Elfsborgs läns sparbanker.				
1. Venersborgs	1822	1,306	401	6,752
2. Borås	1831	426	183	3,061
3. Åmåls	1837	358	129	1,926
4. Alingsås	1832	599	187	2,394
5. Ulricehamns	1852	542	90	1,831
6. Fuxerna församlings (Lilla Edets)	1854	133	28	425
7. Svenljunga do.	1862	288	5	1,607
8. Norra Kinds	1871	209	25	647
9. Nordals härads	1870	335	17	1,278
Summa	—	4,196	1,065	19,921
Skaraborgs läns sparbanker.				
1. Bromö glasbruksarbetares ³⁶⁾	1813	—	4	62
2. Mariestads	1821	532	272	3,654

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
341,244	40,078	5	145,738	949,136	10,691	3,412	49,818	1
199,316	22,284	5	93,870	556,807	7,473	3,341	57,428	2
17,046	3,657	5	8,455	84,521	1,296	215	8,486	3
85,799	7,974	5	33,506	205,643	2,661	435	7,990	4
3,202	209	5½	134	6,256	56	51	45	5
75,692	7,259	5	43,128	183,146	3,971	1,560	9,247	6
722,299	81,461	—	324,831	1,985,509	26,148	9,014	133,014	
989,342	149,343	4½	889,950	3,533,097	62,707	54,981	251,539	1
360,955	37,142	5	194,668	882,747	11,186	10,895	70,272	2
45,162	3,929	4½	30,995	101,708	1,612	636	6,691	3
149,885	12,945	5	111,902	290,634	3,658	3,693	12,444	4
5,510	508	5	3,299	11,626	136	65	925	5
1,165,851	97,848	4½	861,042	2,462,974	18,101	14,309	28,691	6
110,511	2,988	5	71,326	84,322	—	—	—	7
2,827,216	304,703	—	2,163,182	7,367,108	97,400	84,579	370,562	
282,275	46,517	5	125,592	1,070,708	14,972	6,786	104,414	1
76,299	14,381	4½	54,734	354,020	6,283	1,968	52,804	2
84,600	16,699	5	34,577	387,566	5,589	1,888	27,062	3
171,619	17,230	5	57,412	449,207	5,194	1,439	22,080	4
334,799	20,756	5	147,024	547,322	5,274	1,064	37,658	5
27,817	1,951	5	9,195	54,282	806	537	1,429	6
49,387	8,927	5	20,150	203,543	1,757	1,220	36,132	7
31,851	2,462	5	7,290	68,500	696	188	2,360	8
80,601	5,614	5	15,863	155,286	2,171	1,096	2,240	9
1,139,248	134,537	—	471,837	3,290,431	42,742	16,186	286,179	
—	472	5	2,483	8,898	—	—	—	1
60,738	21,434	5½, 4½	64,908	511,515	8,574	3,739	41,369	2

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
3. Lidköpings	1834	378	187	1,412
4. Skaraborgs läns allmänna	1847	2,159	662	10,293
5. Falköpings	1860	210	73	767
6. Sköfde	1861	476	52	1,805
7. Hjo ³⁷⁾	1862	297	70	1,217
Summa	—	4,052	1,320	19,210
Vermlands läns sparbanker.				
1. Karlstads	1822	2,705	779	9,923
2. Filipstads bergslags	1825	450	102	2,235
3. Kristinehamns	1843	591	130	2,620
4. Västra Vermlands	1855	436	35	1,681
5. Sunne	1856	331	51	1,027
6. Nedre Ulleruds sockens	1864	96	17	414
Summa	—	4,609	1,114	17,900
Örebro läns sparbanker.				
1. Örebro ³⁸⁾	1826	1,920	567	7,437
2. Viby föramlings	1834	119	47	524
3. Nora	1835	398	135	2,149
4. Askersunds ³⁹⁾	1840	1,089	1,012	1,274
5. Kumla	1848	92	30	542
6. Lännäs församlings	1848	59	9	262
7. Sköllersta d:o	1850	26	9	110
8. Karlskoga härads ⁴⁰⁾	1854	144	50	554
9. Stora Mellösa församlings	1854	81	14	367
10. Fellingsbro d:o	1853	186	38	1,026
11. Nya Kopparbergs d:o	1858	227	53	735
12. Lindesbergs	1859	222	44	994
13. Ramsbergs församlings	1859	69	15	317
14. Kräcklinge d:o	1861	9	6	61
15. Hjulejö sockens	1866	68	19	280
16. Örebro folkbanks grundfond och sparkassa ⁴¹⁾	1867	309	73	1,094
17. Lerbäcks sockens	1866	106	18	305
18. Grythytte d:o	1868	91	—	370
19. Hallsbergs folkbanks sparkassa ⁴²⁾	1870	162	15	329
Summa	—	5,377	2,154	18,730

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkom- ster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.	%		Kronor.		Kronor.			
74,446	9,781	5	40,417	224,446	3,360	1,295	22,645	3
222,773	40,623	5	84,714	970,170	9,742	6,274	34,925	4
49,252	3,802	5	11,314	100,960	1,002	211	1,292	5
38,831	6,027	5	16,107	143,985	1,843	648	3,501	6
45,048	4,722	5	9,514	122,255	5,974	5,252	2 332	7
491,088	86,861	—	229,457	2,082,229	30,495	17,419	106,064	
477,577	69,334	4	267,373	1,905,851	23,826	12,313	97,427	1
90,261	21,493	4½	50,737	524,436	7,211	1,960	39,999	2
88,331	21,538	5	36,082	491,711	7,242	2,556	50,571	3
58,558	6,379	4	25,351	187,676	3,507	926	9,084	4
44,304	6,528	5	12,782	151,913	1,947	713	7,906	5
42,696	3,487	4½	8,673	100,087	686	179	1,835	6
801,727	123,759	—	400,998	3,361,674	44,419	18,647	206,822	
446,047	71,628	5	176,303	1,689,674	17,100	8,941	90,461	1
16,161	2,577	4½	9,676	60,781	700	503	667	2
135,991	24,460	4½	57,407	616,455	6,959	2,073	35,647	3
25,841	5,995	5	33,276	144,921	1,023	10,308	8,280	4
28,070	4,832	5	10,545	112,666	1,108	466	1,283	5
21,575	2,578	5½	3,493	60,709	331	166	2,155	6
1,516	298	5	723	7,053	62	37	169	7
36,936	2,783	4	11,105	82,550	1,297	242	4,336	8
5,023	819	5	1,177	19,986	224	86	1,134	9
33,259	7,404	5	12,628	168,509	1,220	829	9,575	10
38,400	5,026	5	17,979	118,262	904	319	10,017	11
40,643	6,732	4½	18,065	169,456	1,902	728	5,468	12
9,408	2,003	5	2,801	45,143	622	104	3,209	13
2,073	221	5	530	6,091	42	24	210	14
10,566	2,101	4 & 5	8,672	50,543	325	—	1,462	15
94,667	6,639	5	23,898	255,493	8,345	3,310	19,352	16
8,921	885	5	2,603	23,221	141	65	557	17
21,657	3,318	5	—	78,027	384	—	1,197	18
59,611	2,515	5	7,169	90,125	—	—	—	19
1,036,365	152,814	—	398,050	3,799,665	42,689	28,201	195,179	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
Vestmanlands läns sparbanker.		delegare.		
1. Vesterås	1826	544	295	3,839
2. Sala	1831	295	93	1,403
3. Köpings	1841	261	139	1,637
4. Heds församlings	1852	22	1	81
5. Arboga	1859	264	68	1,139
6. Simtuna församlings	1860	—	1	9
7. Vestmanlands läns	1864	1,817	357	6,562
Summa	—	3,203	954	14,670
Kopparbergs läns sparbanker.				
1. Falu stads	1824	470	147	2,690
2. Husby församlings	1837	231	37	1,241
3. Kopparbergs läns	1851	1,824	311	7,523
4. Norrbärke församlings	1859	376	77	1,038
5. Hedemora	1863	192	50	1,151
6. Stora Skedvi	1863	148	16	391
7. Grangärde sockens	1865	130	14	410
8. Leksands d:o	1870	505	28	1,521
9. By d:o	1871	197	29	483
10. Folkärna folkbank ⁴³⁾	1868	205	14	660
Summa	—	4,278	723	17,108
Gefleborgs läns sparbanker.				
1. Gefle stads ⁴⁴⁾	1824	973	336	3,983
2. Fernebo församlings ⁴⁵⁾	1824	—	15	54
3. Hudiksvalls	1848	460	166	1,940
4. Söderhamns	1854	377	105	1,261
5. Forsbacka bruks	1858	—	2	33
6. Enångers församlings	1860	60	10	354
7. Ofvansjö d:o	1862	259	26	1,212
8. Torsåkers d:o	1863	189	26	765
9. Voxna d:o	1863	61	11	355
10. Gefleborgs läns ⁴⁶⁾	1864	2,444	416	9,545
11. Bollnäs sockens	1864	77	20	216
12. Årsunda d:o ⁴⁷⁾	1865	21	11	156
13. Gefle folkbank	1868	93	41	811
Summa	—	5,014	1,185	20,685

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
110,835	25,106	4	84,556	662,974	7,936	3,144	53,311	1
40,660	6,416	4	26,883	170,947	2,088	846	8,470	2
28,491	7,718	?	24,671	203,897	2,646	1,123	14,327	3
1,128	362	4	463	9,429	33	20	657	4
31,065	4,395	4½	17,448	121,920	1,940	617	4,041	5
23	121	5	2,374	727	—	1	1,761	6
278,586	28,681	4	125,935	825,764	7,700	1,683	14,718	7
490,788	72,799	—	282,330	1,995,658	22,343	7,434	97,285	
96,684	20,472	5	44,608	456,301	5,680	3,346	88,767	1
38,787	6,320	5, 4½	8,912	150,186	905	260	11,146	2
253,846	28,158	4	51,902	839,130	4,168	—	17,418	3
50,975	7,099	5	13,721	165,339	1,896	466	5,230	4
28,738	4,448	4	10,678	123,550	1,466	417	6,276	5
18,825	1,799	5	1,601	45,264	395	123	1,736	6
19,269	1,924	5	774	49,454	386	187	2,160	7
67,762	5,209	5, 4	6,638	155,533	1,759	820	2,436	8
26,534	1,698	4	5,701	51,420	385	239	1,164	9
16,659	2,391	?	1,490	63,754	—	—	—	10
618,079	79,518	—	146,025	2,099,931	17,040	5,858	136,333	
626,597	55,617	4½ à 5	538,101	1,305,939	19,732	16,418	108,967	1
—	21	5	142	324	—	—	—	2
155,854	15,273	4	60,342	467,821	6,533	1,642	11,722	3
120,225	10,833	?	41,839	298,111	3,434	922	12,917	4
19	89	5	65	1,832	57	—	248	5
9,718	1,530	4	6,982	41,233	403	203	1,463	6
105,985	9,373	5	44,748	217,009	1,768	912	4,061	7
25,748	3,199	5	11,104	70,525	350	337	190	8
2,100	395	5	704	8,430	531	395	1,133	9
1,295,489	106,115	5	689,477	2,619,676	20,787	4,771	37,923	10
17,141	1,080	5	3,904	29,720	482	42	3,292	11
5,624	1,166	5	2,484	26,953	—	200	—	12
103,553	3,780	5	108,275	81,020	—	—	—	13
2,468,053	208,471	—	1,508,167	5,168,593	54,077	25,842	181,916	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
Vesternorrlands läns sparbanker.	delegare.			
1. Hernösands	1827	945	289	3,669
2. Sundsvalls	1851	511	152	2,343
3. Örnsköldsviks	1865	168	119	465
Summa	—	1,624	510	6,477
Jemtlands läns sparbank.				
1. Jemtlands läns	1847	672	109	3,801
Vesterbottens läns sparbanker.				
1. Skellefteå församlings	1853	326	69	822
2. Vesterbottens läns	1854	587	65	2,262
Summa	—	913	131	3,084
Norrbottens läns sparbanker.				
1. Norrbottens läns	1852	364	72	1,305
2. Nederkalix sockens	1863	104	20	411
3. Haparanda	1864	47	29	305
4. Luleå stads	1864	151	48	650
5. Öfver Torneå sockens	1868	43	17	244
6. Råneå d:o	1873	56	—	56
Summa	—	765	186	2,971
Summa för rikets 271 sparbanker år 1873	—	110,832	33,752	563,857
» » » 266 » » 1872	—	100,256	30,384	486,339
» » » 259 » » 1871	—	85,093	25,717	415,667
» » » 235 » » 1870	—	66,020	22,801	354,357
» » » 222 » » 1869	—	45,952	26,170	309,526
» » » 216 » » 1868	—	38,428	25,514	289,557
» » » 203 » » 1867	—	39,503	23,019	275,083
» » » 195 » » 1866	—	36,604	22,088	259,407
» » » 186 » » 1865	—	35,776	20,006	244,726
» » » 179 » » 1864	—	30,723	20,734	228,249
» » » 175 » » 1863	—	28,337	18,429	218,335
» » » 167 » » 1862	—	27,079	17,397	203,343

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
263,422	24,428	4, 4½	107,153	698,845	9,245	3,868	40,361	1
233,893	27,077	5	98,645	646,614	6,569	2,311	35,510	2
33,074	2,104	4	5,625	72,304	833	490	1,132	3
530,389	53,609	—	211,423	1,417,763	16,647	6,669	77,003	
142,592	42,917	5	70,674	935,256	7,918	3,846	56,180	1
69,548	7,879	5	11,437	193,852	866	409	6,231	1
73,078	7,095	5, 4½	18,792	200,543	2,293	730	4,232	2
142,626	14,974	—	30,229	394,395	3,159	1,139	10,463	
65,648	9,054	5—4	24,466	242,208	2,703	938	13,258	1
25,620	3,455	5	6,045	83,274	539	306	509	2
9,993	2,200	5	8,917	45,832	459	186	1,583	3
31,825	3,306	4½	10,826	89,045	998	435	3,078	4
12,913	1,800	5	6,735	42,384	374	200	564	5
11,018	315	5	—	11,333	717	372	345	6
157,017	20,130	—	56,989	514,076	5,790	2,437	19,337	
35,962,766	4,450,949	—	21,939,102	106,255,037	1,136,765	646,890	5,577,913	
30,768,651	3,734,091	—	18,484,307	87,739,515	—	—	5,093,079	
25,811,580	3,129,146	—	14,572,060	71,694,016	—	—	4,681,229	
19,409,657	2,531,456	—	12,003,056	57,376,611	—	—	4,263,110	
13,825,404	2,152,236	—	11,607,999	47,128,320	—	—	3,980,327	
11,594,459	1,991,447	—	11,018,486	42,723,407	—	—	3,813,158	
10,670,179	1,875,947	—	10,242,938	40,069,366	—	—	3,570,403	
9,394,427	1,786,572	—	9,390,796	37,758,599	—	—	3,375,996	
9,577,985	1,662,917	—	8,586,647	35,983,636	—	—	3,132,644	
7,014,643	1,561,486	—	7,548,545	33,376,991	—	—	3,038,356	
6,810,329	1,511,445	—	7,090,264	32,494,403	—	—	2,807,222	
6,706,324	1,443,144	—	6,619,716	31,261,338	—	—	2,542,241	

Anmärkningar

till tab. N:o 1 A.

- 1) Delegarne godtgjorda räntor äro här frändragna egna fondens inkomster och utgifter.
- 2) Enligt en redogörelsen åtföljande revisionsberättelse hade sparbanken 53 sparbankskomitéeer inom olika delar af länet. Genom dessa komitéer hade under året 4,582 delegare insatt 101,764,46 Kr. och uttagit 84,286,80 Kr.; deras inestående behållning utgjorde 233,234,91 Kr., hvilka medel finnas intagna i länssparbankens räkenskaper.
- 3) Bland egna fondens utgifter finnes upptaget "infriade förut afskrifne sparbanksböcker" med 3,534,03 Kr.
- 4) I likhet med föregående år lemnas för egna fondens behållning vid årets slut en annan siffra, än som förut lemnats vid närmast föregående års slut. Nu angifves behållningen vid 1873 års början till 883,50 Kr. mot förut angifne 987,50 Kr.
- 5) Uppgifterna omfatta räkenskapsåret: 1 Juli 1872—30 Juni 1873.
- 6) Utom de för sparbanken angifna beloppen hade socknarna Kimstad, Borg och Löt, Klockrike och Brunneby, Östra Eneby och Östra Harg, från hvilka med undantag af Klockrike och Brunneby serskilda redogörelser afgifvits, uti länssparbanken vid 1873 års slut inestående 70,786,35 Kr. Om Klockrike och Brunneby sparbank se sida 78.
- 7) "Sparbanken har 7 filialkontor i aflägsnare socknar, hvarest på 985 böcker vid 1873 års slut inestodo 116,577,61 Kr., inbegripne i "delegarnes behållning". "Delegarnes antal bör rätteligen ökas med 985 insättare vid filialkontoren, men huru stor behållning hvar och en af dem har, kan ej uppgifvas". (Ur redogörelsen). Med anledning häraf äro de 985 upptagna bland kvarstående delegare.
- 8) Qvarstående delegarnes antal från 1872 angifves nu till 470 i st. f. förut angifne 455.
- 9) Den insända redogörelsen upptager äfven uppgifterna för 1872, men nästan alla olika med de förut uppgifna.
- 10) Den egna fondens tillgång vid 1873 års början uppgifves nu till 168,46 Kr. emot förut uppgifne 49 Kr.
- 11) Uppgiften omfattar räkenskapsåret $\frac{1}{7}$ 1872— $\frac{1}{7}$ 1873 och har här samma tal som föregående år.
- 12) Den egna fondens behållning vid 1873 års början uppgifves nu till 5,758 Kr. mot förut uppgifne 5,980 Kr.
- 13) Dessutom eger egna fonden 198 Kr. i förfallna men ej influtna räntor. Uti egna fondens betydliga inkomster och utgifter torde delegarefondens räntor sannolikt vara upptagna.
- 14) Delegarnes antal vid årets början uppgifves nu till 762 i st. f. förut uppgifne 764 och egna fondens behållning till 950 Kr. i st. f. förut uppgifne 161 Kr.
- 15) Den för folkbanken och sparkassan gemensamma egna fonden hade vid årets början tillgångar 34,660 Kr., under året inkomster 500 Kr., vid årets slut behållning 35,160 Kr.
- 16) Af sparbankens egna fond hafva 5,582,50 Kr. lemnats till kyrkan och skolan derstädes.
- 17) Uti den egna fondens betydliga inkomster och utgifter torde delegarefondens räntor sannolikt vara upptagna.
- 18) Uppgiften angifver nu de vid 1872 års slut kvarstående delegarne till 485, som förut meddelats vara 461. Uttagna belopp under år 1873 angifvas till 3,922,12 Kr., hvilket genom frändragande af egna fondens behållning vid årets början och inkomster under året

rätteligen blir 3,251,90 Kr. Egna fondens behållning vid årets slut uppgifves till 670,22 Kr., hvilket dock synes böra vara 470,22 Kr.

- ¹⁹⁾ Uppgifterna omfatta tiden från den 8 Juni 1873 till den 1 Jan. 1874.
- ²⁰⁾ "Af de under året uttagna medlen hafva omkring 100,000 Kr. föranledts af uppsägning från sparbankens sida". (Ur redogörelsen.)
- ²¹⁾ Delegarefondens behållning vid årets början angifves nu till 5,091,74 Kr. i st. f. förut angifne 5,034,19 Kr.
- ²²⁾ Qvarstående delegarnes antal vid årets början angifves nu till 86 i st. f. förut angifne 83; delegarefondens behållning till 6,728,86 Kr. i st. f. 6,840,82 Kr.
- ²³⁾ Qvarstående delegares antal vid årets början angifves nu till 67 i st. f. förut angifne 73.
- ²⁴⁾ Af egna fondens behållning hafva 30,000 Kr. användts till betalning för tecknade jernvägsaktier.
- ²⁵⁾ Sparbanken inrättades 1872, fastän redogörelse nu för första gången inkommit.
- ²⁶⁾ Egna fondens behållning vid 1873 års början angifves nu till 6,568 Kr. i st. f. förr uppgifne 6,825 Kr.
- ²⁷⁾ Då från sparbankerna i Örkened, Björnekulla och Ausås inga uppgifter för år 1873 kunnat erhållas och från Glimåkra alldeles för sent, så hafva här införts talen från 1872 års redogörelse.
- ²⁸⁾ "Delegarnes behållning äfvensom sparbankens egen fond äro felaktigt uppgifne i förut lemnade uppgift, som rätteligen är de uti denna uppgift upptagna beloppen". "Utom den ränta, som vid 1873 års slut blifvit tillagd delegarnes kapital, är under året utbetaldt till afgångne delegare 522,25 Kr". (Ur redogörelsen.)
- Den uppgifna felaktigheten synes hafva bestått deri, att 38 Kr. upptagits bland delegarnes behållning i st. f. egna fondens.
- ²⁹⁾ Bland egna fondens utgifter finnes upptaget: "gåfvor till välgörande ändamål".
- ³⁰⁾ Oberäknadt den i kol. 11 uppgifna behållningen eger sparbankens egen fond en tillgång i 2 utlemnade, räntefria lån till ett belopp af 16,500 Kr.
- ³¹⁾ Bland egna fondens utgifter upptagas: "Af sparbankens stiftare uttagne subskriptionsmedel 40 Kr.; anslag till välgörande ändamål 50 Kr."
- ³²⁾ Sparbanken inrättades år 1871, men redogörelse har ej lemnats förr än för 1873.
- ³³⁾ Sparbanken har ingen egen fond "men till betryggande af insättarnes säkerhet är enligt reglementet en garantifond af 50,000 Kr. tecknade".
- ³⁴⁾ Ehuru Karl Johans församlings sparbank varit åtminstone under någon del af år 1873 i verksamhet, har dock ingen uppgift om densamma kunnat erhållas. Då den numera upphört och dess räkenskaper, såsom sorgligen bekant, befunno sig i det skick, att en uppgift enligt dem haft intet värde, så har nämnde sparbank här utgått ur all räkning.
- ³⁵⁾ Hela folkbankens egna fond redovisas sålunda:
Fonden den 1/1 73	52,657,64.
Inkomster genom ny aktieteckning m. m.	2,707,69.
Fondens behållning vid årets slut 55,365,33.	
- ³⁶⁾ I redogörelsen för sparbanken läses: "Några insättningar förekomma nu ej mera, utan kommer sparbanken att upphöra, då nuvarande delegare lyftat sina belopp".
- ³⁷⁾ De betydliga förvaltningskostnaderna och inkomsterna för sparbankens egen fond torde måhända bero af bokföringssättet (inneslutande äfven delegarnes räntor?)
- ³⁸⁾ Utom den i kol. 13 uppgifna behållningen finnes en serskild donerad s. k. "tjenstehjonbelöningsfond" till ett belopp af 2,000 Kr., hvaraf räntan årligen utdelas till personer af

tjenande klass, som för mångårig och trogen tjänst hos ett och samma husbondfolk deraf gjort sig förtjenta. Sparbanken har filialafdelningar i Bodarne, Ervalla, Götlunda, Hackva, Hardemo, Hellefors, Lillkyrka, Kils, Knista, Nysunds, Näsby och Skagershults socknar.

- ³⁰⁾ Förunderlig är den betydliga utgift egna fonden fått vidkännas, hvartill orsaken ej angifves, samt den stora omsättningen i delegareantalet, som i redogörelsen likaledes är lemnad utan anmärkning.
- ⁴⁰⁾ Räkenskapsåret slutar den 31 Oktober.
- ⁴¹⁾ Huru mycket af uppgiftens olika summor belöper sig på den egentliga sparkassan, är ej angifvet.
- ⁴²⁾ Hela folkbankens egna fond redovisas sålunda:
Behållning vid årets början	957,69.
Inkomster under året	166,06. 1,123,76.
Behållning vid årets slut	1,123,75.
- ⁴³⁾ Den för folkbanken och dess sparkassa gemensamma egna fonden upptages i redogörelsen till följande belopp:
Behållning vid årets början	39,180,73.
Inkomster under året	7,302,54. 46,483,27.
Förvaltningskostnader, uttagna belopp m. m.	4,037,48.
Behållning vid årets slut	42,445,79. 46,483,27.
- ⁴⁴⁾ Egna fondens utgifter redovisas sålunda: Anslag till Elementarläroverket 5,000 Kr., d:o till Barnhemmet i Gefle 5,000 Kr. samt förvaltningskostnader 6,418,42 Kr.
- ⁴⁵⁾ Redogörelsen meddelar: "All insättning i denna sparbank upphörde, då Gefleborgs läns sparbank härstädes öppnade en filialafdelning".
- ⁴⁶⁾ Vid 1873 års slut räknade sparbanken 936 insättare från 22 främmande län med ett hop-sparadt belopp af 277,495,91 Kr. Under banken höra sparbankskomitéeer i förstaden Strömsbro samt i socknarna Alfta, Arbrå, Fernebo, Hanebo, Hedesunda, Hamrånge, Ljusdal, Norralla, Rengsjö, Segersta, Skog, Trönö och Ockelbo äfvensom å Axmars och Hofors bruk. Dessa sparbankskomitéeer hade vid 1873 års slut 3,493 delegare och en behållning af 520,501,77 Kr., hvilket belopp finnes intaget i hufvudkontorets räkenskaper.
- ⁴⁷⁾ Egna fonden hade vid 1872 års slut en behållning af 5 Kr.; den för 1873 inkomna redogörelsen upptager ingen behållning, inga inkomster men 200 Kr. utgifter.

Såsom dessa ofvanstående anmärkningar visa, är åtskiligt ännu att önska i fråga om uppgifternas noggrannhet. Det synes äfven att fortfarande ett par banker ej hafva kalenderåret till räkenskapsår äfvensom att för några sparbanker hafva ett föregående års siffror måst användas. Allt detta är dock i det hela taget ej af den betydenhet, att man vore berättigad att förvägra förestående Tab. N:o 1 A och efterföljande Tab. N:o 1 B vitsordet om tillförlitlighet och att de fränsedt några små enskildheter, hvilkas störande verkan försvinner i det stora hela, gifva en verklig framställning af sparbankslifvet 1873.

I hvad mån det i fråga varande året höjt sig öfver det föregående finner man af nedanstående jämförelser.

Sparbankernas antal var vid 1873 års slut 271, deraf 92 i städer och 179 å landsbygden, och har under året *ökats* med 5.

De *tillkomne nye delegarnes* antal 110,832 *öfverstiger* det föregående årets med 10,576.

De *afgångne delegarne* 33,752 hafva under året varit 3,368 *flere* än under det förra året.

De *qvarstående delegarne* 563,857 voro vid detta 1873 års slut 77,518 *flere* än under år 1872.

Under redogörelseåret har det *insatta beloppet* 35,962,766 Kr. med 5,194,115 Kr. *öfverstigit* det föregående årets.

Räntorna, som kommit delegarne till godo för deras insatser, hafva under året stigit till 716,858 Kr. *mera* än under år 1872.

De under året *uttagna beloppen*, som med 14,023,664 Kr. understiga insättningarna, utgjorde 21,939,102 Kr. eller 3,454,795 Kr. *mera* än under förra året.

Delegarnes behållning, som innestod vid 1873 års slut, var 106,255,037 Kr. och visade en *förökning* under året af 18,515,522 Kr.

Sparbankernas egen fond var vid 1873 års slut 5,577,913 Kr. och under året *ökad* med 484,834 Kr.

Hela det i sparbankerna *innestående kapitalet* utgjorde sålunda vid 1873 års slut 111,832,950 Kr. eller 19,000,356 Kr. *mera* än vid slutet af det föregående året.

För att åt länssummorna i föregående tab. N:o 1 A gifva en lättare öfversigt, meddelas här tab. N:o 1 B, som ej blott genom länens absoluta tal utan äfven genom deras förhållande till rikssumman visar de serskilda länens förhållande sinsemellan och till det hela.

Tab. N:o 1 B. Sammandrag af sparbankernas rörelse och ställning, slutsummorna för hela riket och jämförda

1.		2.		3.		4.		5.	
L ä n.		Tillkomne nye delegare.		Afgångne delegare.		Qvarstående delegare.		Insatt belopp.	
		Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Kronor.	%
1	Stockholms stad	7,484	6·7	2,598	7·7	57,477	10·2	3,327,604	9·2
2	Stockholms län	3,361	3·0	994	2·9	17,911	3·2	1,639,518	4·6
3	Uppsala d:o	3,532	3·2	1,541	4·6	14,251	2·5	895,792	2·5
4	Södermanlands d:o	2,931	2·6	1,091	3·2	17,212	3·1	712,683	2·0
5	Östergötlands d:o	7,567	6·8	3,124	9·3	39,407	7·0	1,831,427	5·1
6	Jönköpings d:o	4,528	4·1	803	2·4	27,158	4·8	879,319	2·4
7	Kronobergs d:o	6,282	5·7	991	2·9	21,315	3·8	1,086,890	3·0
8	Kalmar d:o	3,661	3·3	1,126	3·3	15,429	2·7	793,959	2·2
9	Gotlands d:o	1,960	1·8	794	2·4	10,121	1·8	354,776	1·0
10	Blekinge d:o	3,423	3·1	1,363	4·0	18,892	3·4	1,454,345	4·0
11	Kristianstads d:o	7,148	6·4	2,572	7·6	34,269	6·1	2,567,162	7·1
12	Malmöhus d:o	16,165	14·5	4,786	14·2	93,857	16·6	8,851,504	24·6
13	Hallands d:o	2,139	1·9	530	1·6	11,068	2·0	722,299	2·0
14	Göteborgs och Bohus d:o	5,948	5·4	1,985	5·9	40,933	7·3	2,827,216	7·9
15	Elfsborgs d:o	4,196	3·8	1,065	3·2	19,921	3·5	1,139,248	3·2
16	Skaraborgs d:o	4,052	3·7	1,320	3·9	19,210	3·4	491,088	1·4
17	Värmlands d:o	4,609	4·2	1,114	3·3	17,900	3·2	801,727	2·2
18	Örebro d:o	5,377	4·9	2,154	6·4	18,730	3·3	1,036,365	2·9
19	Vestmanlands d:o	3,203	2·9	954	2·8	14,670	2·6	490,788	1·4
20	Kopparbergs d:o	4,278	3·9	723	2·1	17,108	3·0	618,079	1·7
21	Gefleborgs d:o	5,014	4·5	1,185	3·5	20,685	3·7	2,468,053	6·9
22	Vesternorrlands d:o	1,624	1·5	510	1·5	6,477	1·1	530,389	1·5
23	Jemtlands d:o	672	0·6	109	0·3	3,801	0·7	142,892	0·4
24	Vesterbottens d:o	913	0·8	134	0·4	3,084	0·5	142,626	0·4
25	Norrbottens d:o	765	0·7	186	0·6	2,971	0·5	157,017	0·4
Summa		110,832	100·0	33,752	100·0	563,857	100·0	35,962,766	100·0

länsvis upptagande såväl de absoluta talen, som dessa i procent af med länens relativa folkmängd, år 1873.

6.		7.		8.		9.		10.	
Godtgjorda räntor.		Uttaget belopp.		Delegarnes behållning.		Sparbankens egen fond.		Relativa folkmängden år 1873.	
Kronor.	%.	Kronor.	%.	Kronor.	%.	Kronor.	%.		
481,862	10·8	2,380,904	10·8	12,037,088	11·3	660,331	11·9	3·4	1
147,886	3·3	1,131,473	5·2	3,699,894	3·5	77,376	1·4	3·1	2
146,531	3·3	460,863	2·1	3,242,119	3·0	110,961	2·0	2·4	3
127,010	2·9	455,725	2·1	3,012,505	2·8	166,886	3·0	3·2	4
271,412	6·1	990,764	4·5	6,108,020	5·7	357,222	6·4	6·1	5
129,978	2·9	496,165	2·3	3,051,189	2·9	176,478	3·2	4·3	6
125,216	2·8	363,508	1·7	3,059,440	2·9	114,676	2·1	3·8	7
115,824	2·6	499,820	2·3	2,672,237	2·5	286,204	5·1	5·5	8
44,693	1·0	256,188	1·2	995,578	0·9	46,317	0·8	1·3	9
169,771	3·8	994,914	4·5	3,947,527	3·7	288,476	5·2	3·0	10
322,399	7·3	1,321,576	6·0	7,614,802	7·2	356,914	6·4	5·3	11
986,814	22·2	6,293,010	28·6	22,402,347	21·0	1,059,735	19·0	7·6	12
81,461	1·8	324,831	1·5	1,985,509	1·9	133,014	2·4	3·0	13
304,703	6·8	2,163,182	9·9	7,367,108	6·9	370,562	6·6	5·6	14
134,537	3·0	471,837	2·1	3,290,434	3·1	286,179	5·1	6·6	15
86,861	2·0	229,457	1·0	2,082,229	2·0	106,064	1·9	5·8	16
128,759	2·9	400,998	1·8	3,361,674	3·2	206,822	3·7	6·2	17
152,814	3·4	398,050	1·8	3,799,665	3·6	195,179	3·5	4·1	18
72,799	1·6	282,330	1·3	1,995,658	1·9	97,285	1·7	2·8	19
79,518	1·8	146,025	0·7	2,099,931	2·0	136,333	2·4	4·2	20
208,471	4·7	1,508,167	6·9	5,168,593	4·9	181,916	3·3	3·6	21
53,609	1·2	211,423	1·0	1,417,763	1·3	77,003	1·4	3·3	22
42,917	1·0	70,674	0·3	935,256	0·9	56,180	1·0	1·7	23
14,974	0·3	30,229	0·1	394,395	0·4	10,463	0·2	2·2	24
20,130	0·5	56,989	0·3	514,076	0·5	19,337	0·3	1·9	25
4,450,949	100·0	21,939,102	100·0	106,255,037	100·0	5,577,913	100·0	100·0	

Tabellen torde vara tillräckligt öfverskådlig och dess siffror så lätta att läsa, att endast få ord behövas till dess belysande. De för hvarje tal angifna procentförhållandena angifva ställningen såväl emellan länen sins emellan inom hvarje kolumn som de olika kategorierna sins emellan för hvarje län. Den framstående plats, som Malmöhus län och dernäst Stockholms stad förut innehaft, bibehålla de ännu, likasom fortfarande Vesterbottens län bildar den sista länken i länsföljden. Jemförelsen mellan talen i kol. 2—9 erhåller en riktigare belysning, om hänsyn tages till de procenttal, som kol. 10 angifver. Man finner då t. ex. att Stockholms stad, som eger 3·4 % af rikets folkmängd, har dubbelt så många tillkomne delegare, tre gånger så många kvarstående delegare och mer än tre gånger så stort för delegarnes räkning inestående kapital än hvad man af folkmängdssumman har rätt att fordra. I Stockholms län åter visar det inbördes förhållandet mellan kol. 10 å ena sidan och de öfriga kol. å den andra, att rörelsen och förmögenheten inom sparbankerna temligen jemnt svara mot innevånareantalet. Deremot i de nordliga länen äro procenttalen i kol. 10 oproportionerligt högre än i kol. 2—9.

De vid årets slut kvarvarande delegarnes (kol. 4) förhållande till folkmängden framgår vidare af tab. N:o 3.

Förhållandet mellan de tillkomne (kol. 2) och afgångne (kol. 3) delegarne skall tab. N:o 6 närmare angifva.

Likaså meddelas längre fram tab. N:o 7, som visar förhållandet mellan det insatta (kol. 5) och uttagna (kol. 7) beloppet.

Om den ränta (kol. 6), som blifvit delegarne godtgjord i hvarje sparbank, meddelar Tab. N:o 1 A upplysning. Enligt regeln synes den hafva varit 5 %, hvarifrån dels några större sparbanker, dels vissa län, såsom Göteborgs och Bohus, Vermlands, Örebro, Vestmanlands och Västernorrlands, göra undantag, i det den ränta, deras sparbanker kunnat gifva insättarne, står något lägre. När i nämnda Tab. N:o 1 A angifves t. ex. för Södertelge procenten "5, 4½", menas dermed, att räntan under året nedgått från 5 till 4½ %, då deremot Eringsboda sparbanks "4½, 5" visar, att räntan stigit under året, samt Aspelands härads "5 å 4½" angifver en under året vexlande räntefot.

Det bekymmersamma förhållandet, som förut varit, att åtskilliga sparbanker ej ega en reservfond så stor i anseende

Tab. N:o 2. Sparbankernas antal och förhållande till folkmängd och areal vid 1873 års slut, länsvis.

Län.	Antal sparbanker.	En på nedanstående innekänareantal.	En på kvadratmil.
Stockholms stad	2	73,624	omkr. 10·8
Stockholms län	4	33,388	
Uppsala d:o	4	25,657	” 11·4
Södermanlands d:o	12	11,558	” 4·9
Östergötlands d:o	34	7,703	” 2·8
Jönköpings d:o	8	23,026	” 12·2
Kronobergs d:o	7	23,176	” 12·4
Kalmar d:o	19	12,469	” 5·3
Gotlands d:o	21	2,585	” 1·3
Blekinge d:o	14	9,251	” 1·9
Kristianstads d:o	22	10,319	” 2·6
Malmöhus d:o	28	11,640	” 1·5
Hallands d:o	6	21,668	” 7·2
Göteborgs och Bohus d:o	7	34,226	” 6·3
Elfsborgs d:o	9	31,521	” 12·5
Skaraborgs län	7	35,584	” 10·7
Värmlands d:o	6	44,171	” 24·6
Örebro d:o	19	9,205	” 4·2
Västmanlands d:o	7	17,069	” 8·2
Kopparbergs d:o	10	18,126	” 25·5
Gefleborgs d:o	13	12,092	” 13·0
Västernorrlands d:o	3	47,871	” 71·9
Jemtlands d:o	1	73,593	” 444·0
Vesterbottens d:o	2	48,042	” 270·5
Norrbottnens d:o	6	13,392	” 155·2
I hela riket år 1873	271	15,860	omkr. 14·4
” ” ” ” 1872	266	15,979	” 14·6
” ” ” ” 1871	259	16,232	” 15·0
” ” ” ” 1870	235	17,738	” 16·6
” ” ” ” 1869	222	18,733	” 17·5
” ” ” ” 1868	216	19,320	” 18·0
” ” ” ” 1867	203	20,668	” 19·2
” ” ” ” 1866	195	21,337	” 20·0
” ” ” ” 1865	186	22,119	” 21·0
” ” ” ” 1864	179	22,738	” 21·7
” ” ” ” 1863	175	22,986	” 22·2
” ” ” ” 1862	167	23,748	” 23·3

till det innestående delegare-kapitalet, att detta kunnat anses tryggadt äfven i händelse af några bankens förluster, fortfar tyvärr ännu. Visserligen har reservfonden under året ökats med inemot $\frac{1}{2}$ million kronor, men då delegarnes behållning samtidigt ökats med $18\frac{1}{2}$ millioner, så bildar af denna tillväxt reservfonden blott 2·6 % af kapitalet. Under sådana förhållanden sjunker reservfondens procent af kapitalet mer och mer. Under de tre sista åren har den nemligen varit sålunda i nedgående: 6·5 %, 5·8 % och nu år 1873: 5·3 %. Att ett så betänkligt förhållande icke bör få fortgå, är tydligt. Det senaste förslaget till sparbankslagstiftning har också sört för att genom bringandet af en bättre jemvigt mellan det innestående kapitalet och reservfonden insättarne skola hafva sina medel i tryggare behåll. Om detta lagförslag skall längre fram redogöras.

Tab. N:o 2 å sida 107 visar sparbankernas *antal* inom de olika länen samt huru förhållandet ställer sig mellan hvarje läns sparbanker och dess folkmängd och areal. Till föregående års redogörelse i ämnet hänvisas i fråga derom, att arealen omfattar både land och vatten, och att omräkningar för åren 1861—1869 skett till följd af arealens nyare bestämmande.

Af det vid 1873 års slut befintliga och här redovisade antalet sparbanker hörde 92 till städerna och 179 till landsbygden. Städerna hafva sålunda under året mist 1 sparbank, men landsbygden ökats med 6.

Såsom nämnda tabell N:o 2 visar, har äfven under det sista året proportionen för hela riket blifvit något gynnsammare, ehuru den ringa tillväxten af blott 5 sparbanker icke kunnat öfva något betydligt inflytande vid att nedbringa antalet innevånare och ytvidden på hvarje sparbank. — Gotlands län är fortfarande mest framstående i att kunna uppvisa den minsta folkmängden och den minsta ytvidden, som bör beräknas i medeltal på hvarje dess sparbank. Likaledes intager fortfarande Jemtlands län den ogynnsammaste ställningen i detta hänseende.

Af de härefter följande tabellerna, som i synnerhet genom relativa tal visa jemförelser med föregående år, följer nu i ordningen Tab. N:o 3. Denna tabell (se sida 109) redogör för antalet sparbanksdelegare och deras förhållande till folkmängden under åren 1861, 1871—1873.

Tab. N:o 3. Antal vid årets slut kvarstående sparbanksdelegare och deras förhållande till folkmängden vid samma tid under åren 1861, 1871, 1872 och 1873, länsvís.

L ä n.	År 1861.		År 1871.		År 1872.		År 1873.	
	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på inneväpnare.	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på inneväpnare.	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på inneväpnare.	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på inneväpnare.
Stockholms stad	21,478	omkr. 5	47,294	omkr. 3	52,591	omkr. 3	57,477	omkr. 3
Stockholms län	1,120	» 109	13,327	» 10	15,544	» 9	17,911	» 7
Uppsala d:o	6,134	» 15	11,004	» 9	12,263	» 8	14,251	» 7
Södermanlands d:o	7,836	» 16	13,550	» 10	15,372	» 9	17,212	» 8
Östergötlands d:o	14,547	» 17	28,841	» 9	34,450	» 8	39,407	» 7
Jönköpings d:o	9,691	» 18	20,170	» 9	23,409	» 8	27,158	» 7
Kronobergs d:o	6,887	» 22	12,355	» 13	16,024	» 10	21,315	» 8
Kalmar d:o	6,392	» 35	10,626	» 22	12,886	» 18	15,429	» 15
Gotlands d:o	3,012	» 17	7,437	» 7	8,957	» 6	10,121	» 5
Blekinge d:o	9,138	» 13	15,043	» 8	16,495	» 8	18,892	» 7
Kristianstads d:o	12,501	» 17	25,467	» 9	29,983	» 8	34,269	» 7
Malmöhus d:o	36,297	» 8	71,942	» 4	81,876	» 4	93,857	» 3
Hallands d:o	4,412	» 27	8,459	» 15	9,420	» 14	11,068	» 11
Göteborgs o. Bohus d:o	12,903	» 17	33,279	» 7	37,757	» 6	40,933	» 6
Elfsborgs d:o	6,654	» 41	14,208	» 20	16,794	» 17	19,921	» 14
Skaraborgs d:o	9,374	» 24	14,459	» 17	16,478	» 15	19,210	» 13
Vermlands d:o	7,817	» 32	11,770	» 22	14,405	» 18	17,900	» 15
Örebro d:o	7,988	» 19	12,834	» 13	15,507	» 11	18,730	» 9
Vestmanlands d:o	3,147	» 33	9,904	» 12	12,421	» 9	14,670	» 8
Kopparbergs d:o	3,988	» 42	9,697	» 18	13,553	» 13	17,108	» 11
Gefleborgs d:o	2,750	» 50	13,497	» 11	16,856	» 9	20,685	» 8
Vesternorrlands d:o ..	1,742	» 68	4,224	» 31	5,363	» 26	6,477	» 22
Jemtlands d:o	1,585	» 39	2,658	» 27	3,238	» 22	3,801	» 19
Vesterbottens d:o	400	» 208	1,741	» 54	2,305	» 41	3,084	» 31
Norrbottens d:o	766	» 92	1,881	» 41	2,392	» 33	2,971	» 27
I hela riket	198,559	omkr. 20	415,667	omkr. 10	486,339	omkr. 9	563,857	omkr. 8
Medeltal delegare i hvar sparbank	1,273		1,508		1,828		2,080	

Vid det först nämnda 1861 års slut var, såsom tabellen visar, hela antalet i riket af sparbanksdelegare 198,559, hvilket under de sedan dess förflutna 12 åren nära tredubblats. I förhållande till folkmängden under de serskilda åren har delegarnes antal småningom ökats så, att då vid 1861 års slut 1 delegare kom på 20 invånare, hade år 1873 1 delegare på 8 innevånare. Detta stigande af delegarnes antal i förhållande till folkmängden har gått temligen jemnt, i det att för hvarje år 1 innevånare mindre behöfts för att bland dem öfver hufvud taget finna en delegare. Undantag göra åren 1864, som har samma tal 18 som 1863, och 1871, som nedsatte 1870 års siffra 12 till 10. Huru mycket under hvarterdera af de ifrågasvarande 12 åren tillväxten af såväl sparbanksdelegarne i riket som medeltalet af delegare i hvarje sparbank varit, visar sig af följande procenttal, hvilka hänföra sig till 1861 års tal, som här äro antagna = 100.

År	Antal sparbanks- delegare.	Medeltal delegare i hvar sparbank.	År	Antal sparbanks- delegare.	Medeltal delegare i hvar sparbank.
1862	105	98	1868	146	105
1863	110	98	1869	156	110
1864	115	100	1870	178	118
1865	123	103	1871	209	126
1866	131	104	1872	245	144
1867	139	106	1873	284	163

Enligt hvad dessa tal visa, började med år 1870 en rikligare tillströmning af delegare till sparbankerna.

Hvad år 1873 beträffar, är medeltalet 8 innevånare, ibland hvilka 1 delegare förekommer. Detta återfinnes i 4 län, mera gynnsamt förhållande visa 10 län och mindre gynnsamt 11 län. Främst står Stockholms stad, som bland 3 — eller noggrannare räknadt 2·6 — innevånare räknar 1 delegare, dernäst komma Malmöhus län med också 1 på 3 — egentligen 3·5 —, Gotlands med 1 på 5, Göteborgs och Bohus med 1 på 6 o. s. v. Det minst gynnsamma förhållandet mellan delegarnes och innevånarnes antal finner man, såsom ock är att vänta, i Norrland, derjemte i Kalmar län, Vermland, Västergötland och Dalarne. Denna proportion har dock under året flerstädes ganska fördelaktigt utjennats. Bekant är att många af dessa län hafva en större årlig tillväxt i folkmängden än hvad medeltalet för riket kräfver, hvadan der behöfves ett

proportionsvis större antal delegare än der folkökningen ej är så stor.

Medelvärdet af hvarje sparbanksbok eller den behållning, som hvarje sparbanksdelegare öfver hufvud taget egt innestående vid slutet af decenniet 1861—1870 i medeltal och åren 1871—1873 visas länsvis af tab. N:o 4.

Tab. N:o 4. Medeltal af sparbanksdelegarnes innestående behållning vid slutet af åren 1861—1873, länsvis.

L ä n.	Medeltal 1861—1870.	1871.	1872.	1873.
	K r o n o r.			
Stockholms stad	169·64	193·65	199·82	209·42
Stockholms län	119·91	195·91	195·83	206·57
Uppsala d:o	182·25	198·52	216·97	227·50
Södermanlands d:o	149·89	171·54	171·00	175·02
Östergötlands d:o	113·38	138·06	145·47	155·00
Jönköpings d:o	86·38	101·61	108·42	112·35
Kronobergs d:o	86·76	120·09	137·97	143·53
Kalmar d:o	164·52	170·20	175·56	173·20
Gotlands d:o	93·11	89·67	95·13	98·37
Blekinge d:o	161·54	186·41	198·59	208·95
Kristianstads d:o	173·94	188·55	205·30	222·21
Malmöhus d:o	163·56	208·80	229·25	238·69
Hallands d:o	109·50	139·14	159·82	179·39
Göteborgs och Bohus d:o	172·97	174·29	171·21	179·98
Elfsborgs d:o	138·18	140·89	148·18	165·17
Skaraborgs d:o	103·39	104·86	105·22	108·39
Värmlands d:o	205·57	208·57	196·61	187·80
Örebro d:o	159·93	189·60	194·01	202·87
Västmanlands d:o	149·69	149·21	138·02	136·04
Kopparbergs d:o	114·98	109·95	114·24	122·75
Gefleborgs d:o	171·92	212·65	237·32	249·87
Västernorrlands d:o	163·85	182·48	194·89	218·89
Jemtlands d:o	204·96	289·38	253·28	246·06
Vesterbottens d:o	128·14	98·99	115·85	127·88
Norrbottens d:o	132·44	153·41	164·68	173·03
I hela riket	149·50	172·48	180·41	188·44

Det här meddelade decennala medeltalet är vunnet af de förut beräknade medeltalen för hvarje år och är sålunda icke alldeles noggrannt på öret, men är likvisst tillfyllestgörande för ändamålet. Hvert och ett af dessa 10 år gifva följande medeltal för riket:

År	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870
Kr.	149·94.	150·05.	148·83.	146·23.	147·04.	145·56.	145·66.	147·54.	152·26.	161·92.

Under de derpå följande åren har det stigande medelvärde varit såsom tabellen angifver. Tillväxten var sålunda år 1871: 10 Kr. 56 öre, år 1872: 7 Kr. 93 öre och år 1873: 8 Kr. 3 öre. Det här anförda medelvärdet i riket för år 1873 eller 188·44 Kr. upphinnes ej i 15 län men öfverstiges i 10. De län, i hvilka sparbanksböckerna öfver hufvud taget representera det största värde, äro Gefleborgs och Jemtlands län, hvar efter följa Malmöhus, Uppsala o. s. v. de öfriga 6 länen, hvilka sparbanksdelegare i medeltal innehafva mer än riksmålet och desslikes öfver 200 Kr. Med minsta värdet framstår Gotlands län, der värdet ej uppnår 100 Kr., hvaröfver höja sig i ordning Skaraborgs, Jönköpings, Kopparbergs län o. s. v. Härvid är dock att märka, att detta medelvärde hänför sig till sparbanksdelegarne. Fördelas det kapital, som desse innehafva i sparbankerna, på innevånarne, blir förhållandet betydligt olika. I detta hänseende blefve riksmålet ungefär 25 Kr., hvartill hvarken Gotland med sina 18 Kr. eller Jemtlands län med knappt 13 Kr. uppstiger. Främst blefve då Stockholms stad med en medelbehållning på hvarje innevånare af 82 Kr., dernäst Malmöhus län med 69 Kr., Kristianstads län med 34 Kr. och derpå det i förra hänseendet så högt stående Gefleborgs län med 33 Kr. och allrasist Vesterbottens län med endast 4 Kr. Såsom tabellen visar, hafva icke alla län kommit i åtnjutande af det stegrade värde, som riksmålet har i fråga om sparbanksböckerna, i det 4 län minskat detsamma. Största tillväxten synes vara i Vesternorrlands län, hvarest sparbanksböckernas medelvärde under år 1873 ökats, med 12 %, under det att delegarnes antal stigit med 21 %, hvilket uppväges af delegarebehållningens tillväxt af inemot 36 %.

Beträffande antalet *tillkomne* och *afgångne* sparbanksdelegare redogör tab. N:o 5. Det antal, som under det nästföregående året tillkommit eller afgått, är antaget = 100, då således kolumnerna för åren 1871, 1872 och 1873 i procent visa vexlingarna af tillkomne och afgångne delegare, jemförde med

Tab. N:o 5. Antalet tillkomne och afgångne sparbanksdelegare under åren 1871, 1872 och 1873, jemfördt med antalet tillkomne och afgångne under föregående år, antaget = 100.

L ä n.	Tillkomne delegare.			Afgångne delegare.		
	1871.	1872.	1873.	1871.	1872.	1873.
	%	%	%	%	%	%
Stockholms stad	94	106	99	102	115	104
Stockholms län	120	114	102	92	140	94
Uppsala d:o	118	116	144	117	149	130
Södermanlands d:o	120	113	106	126	114	114
Östergötlands d:o	126	131	101	116	113	148
Jönköpings d:o	131	117	107	144	165	82
Kronobergs d:o	157	159	138	136	113	112
Kalmar d:o	123	138	111	134	121	101
Gotlands d:o	143	111	93	135	126	123
Blekinge d:o	100	127	110	79	143	84
Kristianstads d:o	138	110	109	97	111	126
Malmöhus d:o	120	116	110	122	105	101
Hallands d:o	109	104	135	65	160	85
Göteborgs och Bohus d:o	125	112	89	143	108	89
Elfsborgs d:o	193	93	113	151	128	96
Skaraborgs d:o	158	98	113	100	170	85
Värmlands d:o	131	127	128	98	110	115
Örebro d:o	146	124	139	112	93	181
Vestmanlands d:o	139	124	100	105	129	140
Kopparbergs d:o	236	131	106	95	116	144
Gefleborgs d:o	133	127	114	144	98	114
Vesternorrlands d:o	144	120	115	106	110	187
Jemtlands d:o	171	115	93	80	121	78
Vesterbottens d:o	137	133	138	169	113	138
Norrbottens d:o	150	159	119	96	110	140
I hela riket	129	118	111	113	118	111

deras antal under hvarvt föregående af åren 1870, 1871 och 1872.

Ehuru, såsom af tab. synes, tillväxten af delegare varit större under hvarje af de anförda åren än under det närmast föregående, är dock lifaktigheten af denna tillströmning till sparbankerna i något aftagande. År 1870 var procenttalet

144 och sedan dess har proportionen varit i ständigt nedåtgående : 129, 118, 111 : 100. Deremot har i fråga om de afgångne delegarne en liten minskning inträdt under år 1873 så till vida, att, om också de till antalet äro flere än under 1872, den starka afgång, som visar sig af de efter 1870 års procenttal 87 följande talen 113, 118, nu för år 1873 representeras af en något lägre proportion 111 : 100. Enligt hvad af tabellen ses, har under år 1873 i förhållande till 1872 tillkommit flere delegare i 21 län och afgått flere i 17 län.

Huru en jämförelse utfaller mellan de tillkomne och afgångne sparbanksdelegarne sinsemellan, skönjes af tab. N:o 6, å sida 115, som upptager decenniet 1861—1870 i medeltal och åren 1871, 1872 och 1873. (Hvad om beräkningen af medeltalet är sagdt vid tab. N:o 4, gäller äfven här). Af sparbanksdelegarne äro de tillkomne antagne = 100 och angifves genom årskolumnernas siffror den procent, som de under året afgångne utgjort. Under tioårsperioden 1861—1870 voro sålunda i medeltal de afgångne 59 mot 100 tillkomne och hade det sista af dessa år 1870 blott 35 % afgångne. Sedan dess har procenttalet varit 30, vid hvilket de tre sista åren stått stilla, dock med en liten benägenhet att höja sig. Det har nemligen noggrannare utfördt varit år 1871 : 30·2 %, 1872 : 30·3 % och 1873 : 30·4 %. Den relativt taget största afgången har varit i Uppsala län, som äfven för det förutgående året uppvisade ett högt procenttal, och det minsta utträdet ur sparbankerna i förhållandet till tillkomsten af delegare visar Västerbottens län, likasom i öfrigt de norra länen, på ett undantag när, i detta fall hafva gynnsamma tal, hvilket äfven gäller Småland.

Öfver de årligen *insatta* och *uttagna beloppen* hafva vi redogörelser från och med år 1856. En blick på dessa uppgifter visar lätt, hvilken betydande utveckling rörelsen i sparbankerna vunnit. Vid 1860 års slut var summan af insättningar och uttagningar inemot 11½ millioner kronor, vid 1865 var den väl 18 mill. Kr. och vid 1870 års slut nära 31½ mill. Kr. Under de derpå följande 3 åren har summan varit 40½ mill., 49½ mill. och nu för 1873 nära 58 mill. Kr.

Till jämförelse mellan de insatta och uttagna beloppen sinsemellan och för hvarje län serskildt lemnar tab. N:o 7 (sida 116) erforderlig hjälp genom anförande af medeltalen för qvinqvenniet 1856—1860, decenniet 1861—1870 och åren 1871,

Tab. N:o 6. Jemförelse mellan afgångne och tillkomne sparbanks-delegare, de senare för hvart år antagne = 100.

L ä n.	Afgångne delegare i förhållande till 100 nykomne.			
	Medeltal 1861—1870.	1871.	1872.	1873.
	%	%	%	%
Stockholms stad	55	30	33	35
Stockholms län	35	26	32	29
Uppsala d:o	65	38	49	44
Södermanlands d:o	68	34	34	37
Östergötlands d:o	63	32	28	41
Jönköpings d:o	48	16	23	18
Kronobergs d:o	67	27	19	16
Kalmar d:o	75	38	34	31
Gotlands d:o	59	27	30	41
Blekinge d:o	67	46	52	40
Kristianstads d:o	70	31	31	36
Malmöhus d:o	55	36	32	30
Hallands d:o	64	26	39	25
Göteborgs och Bohus d:o	43	35	33	33
Elfsborgs d:o	64	22	30	25
Skaraborgs d:o	87	25	43	33
Värmlands d:o	87	31	27	24
Örebro d:o	82	41	31	40
Vestmanlands d:o	51	20	21	30
Kopparbergs d:o	60	14	12	17
Gefleborgs d:o	42	31	24	24
Vesternorrlands d:o	67	21	19	31
Jemtlands d:o	80	18	19	16
Vesterbottens d:o	49	17	15	15
Norrbottens d:o	66	30	21	24
I hela riket	59	30	30	30

1872 och 1873. De insatta beloppen äro antagna = 100 och de uttagna äro utförda i procent deraf.

Det ofördelaktiga förhållande mellan insättningar och uttagningar, som förefinnes under qvinvennet 1856—1860, att de senare öfverskötö de förra, utjemnades och öfvergick till ett bättre under tioårsperioden 1861—1870, under hvars sista år det uttagna beloppet var blott 62 % af det insatta. Ännu

Tab. N:o 7. Jemförelse mellan årligen uttaget och insatt belopp, det senare för hvarje år antaget = 100.

Sparbanker i	Medeltal 1856—1860.	Medeltal 1861—1870.	1871.	1872.	1873.
	%	%	%	%	%
Stockholms stad	123	87	63	69	72
Stockholms län	86	56	57	77	69
Uppsala d:o	74	83	64	45	51
Södermanlands d:o	102	98	47	69	64
Östergötlands d:o	92	86	40	45	54
Jönköpings d:o	118	98	52	55	56
Kronobergs d:o	147	108	33	36	33
Kalmar d:o	121	110	54	53	63
Gotlands d:o	176	104	45	49	72
Blekinge d:o	103	102	65	74	68
Kristianstads d:o	117	117	43	49	51
Malmöhus d:o	109	96	60	64	71
Hallands d:o	100	99	49	52	45
Göteborgs och Bohus d:o	99	93	81	84	77
Elfsborgs d:o	122	104	38	53	41
Skaraborgs d:o	123	106	49	57	47
Värmlands d:o	116	114	57	56	50
Örebro d:o	130	95	45	39	38
Vestmanlands d:o	90	73	47	62	58
Kopparbergs d:o	96	101	27	23	24
Gefleborgs d:o	95	69	67	54	61
Vesternorrlands d:o	83	84	43	39	40
Jemtlands d:o	109	106	36	92	49
Vesterbottens d:o	158	105	36	27	21
Norrbottens d:o	160	74	43	35	36
I hela riket	107	92	56	60	61

gynnsammare ter sig 1871, som sänkte denna procent till 56, men under de sista två åren har deremot en ogynnsam stegring fortgått, så att medelprocenten för riket var 61 under år 1873. Fördelaktigare förhållande visa 16 län och mindre fördelaktigt 8, hvarjemte 1 läns procent sammanfaller med rikets. Under de senare åren har varit vanligt, att länen i Norrland, Småland och Östergötland sträfvat, att denna procent för uttagningarna må blifva ringa, och samma förhållande gäller

afven för år 1873, men det är Stockholms stad och Malmöhus län, som likasom i öfriga fall väga så tungt i vågskålen, att de andra länen ej mäga hålla nere rikssmedlet. Ehuru Stockholms stad har den i förhållande till de andra länen ogynnsamma procenten 72, har dock dess sparbanker i insättningar ett öfverskott af bort åt 1 mill. Kr. och Malmöhus län, som har procenttalet 68, lemna dock ett sådant öfverskott af mer än $2\frac{1}{2}$ mill. Kr. Anmärkningsvärdt god proportion emellan insatser och uttag under såväl det sista året, som de närmast föregående, visa Vesterbottens, Kopparbergs och Kronobergs län.

Delegarnes *innestående behållning*, hvarom för åren 1862—1873 sida 99 meddelar uppgift, har haft följande tillväxt:

År	Tillväxt i Kr.	År	Tillväxt i Kr.
1861.....	2,480,733.	1868.....	2,654,041.
1862.....	1,488,668.	1869.....	4,404,913.
1863.....	1,233,065.	1870.....	10,248,291.
1864.....	882,588.	1871.....	14,317,405.
1865.....	2,606,645.	1872.....	16,045,499.
1866.....	1,774,963.	1873.....	18,515,522.
1867.....	2,310,767.		

Att icke ensamt sparbankerna dragit till sig det öfverskott af penningetillgångar, som finnas i landet, ses lätt genom en öfverblick af hvad de egentliga penningebankerna hos sig hafva innestående. Då vid 1873 års slut sparbankerna hade innestående 106 mill. Kr., hade desse 181 mill. Kr. Laggas dessa behållningar tillsammans af hvad i sparbankerna fanns och i de andra bankerna innestod å depositions- samt upp- och afskrifningsräkning, har den årliga tillväxten under de sista 5 åren var i mill. Kr. : 20 $\frac{1}{4}$, 23, 32 $\frac{1}{4}$, 54 $\frac{1}{4}$, 55 $\frac{1}{4}$. Då bankerna hafva räkningar med hvarandra, måste de genom sammanläggning uppkommande dubbelräkningarna tagas i betraktande vid bedömandet af dessa siffror, hvadan den vid 1873 års slut angifna samfälliga behållning af 287 mill. Kr. torde böra något minskas. En liten ökning vinnes deremot genom tilläggande af hvad i Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalterna är hopsparat, uppgående till 8 $\frac{1}{2}$ mill. Kr. vid det ifrågavarande årets slut.

Härefter meddelas en liten öfversigt att visa, huruledes räntorna och öfverskottet af insättningar bidragit för hvarje år att gifva den nämnda tillväxten i delegarnes behållning.

	Räntor.		Öfverskott af insättningar.		Tillväxt.
år 1861.....	1,326,381	Kr. +	1,155,915	Kr. =	2,482,296 Kr.
» 1862.....	1,443,144	» +	56,608	» =	1,499,752 »
» 1863.....	1,511,445	» —	279,935	» =	1,231,510 »
» 1864.....	1,561,486	» —	533,902	» =	1,027,584 »
» 1865.....	1,662,917	» +	991,338	» =	2,654,255 »
» 1866.....	1,786,572	» +	3,631	» =	1,790,203 »
» 1867.....	1,875,947	» +	427,241	» =	2,303,188 »
» 1868.....	1,991,447	» +	575,973	» =	2,567,420 »
» 1869.....	2,152,236	» +	2,217,405	» =	4,369,641 »
» 1870.....	2,531,456	» +	7,406,601	» =	9,938,057 »
» 1871.....	3,129,146	» +	11,239,520	» =	14,368,666 »
» 1872.....	3,734,091	» +	12,284,344	» =	16,018,435 »
» 1873.....	4,450,949	» +	14,023,664	» =	18,474,613 »

Summa 29,157,217 Kr. + 49,568,403 Kr. = 78,725,620 Kr.

Summan af denna tillväxt skiljer sig från de här strax förut meddelade talens summa med 237,480 Kr. Denna skiljaktighet är oundviklig och grundar sig hufvudsakligen såsom i föregående års redogörelser är anmärkt dels derpå att rättelser hafva blifvit gjorda i ett senare års uppgift, dels derpå att en och annan sparbank kan i flere år varit i verksamhet utan att någon uppgift är lemnad angående tillkomsten af delägarebehållningen förr än den första gången här intages i den allmänna redogörelsen. Då emellertid ofvanstående skiljaktighet icke är större än 0'3 %, kan den lemnas ur sigte.

Hvad beträffar *sparbankernas egna medel*, eller deras grund- och reservfonder, fastigheter m. m., återfinnas beloppen å sida 99 för åren 1862—1873, för hvilket sistnämnda år det utgjorde 5,577,913 Kr. Härvid bör anmärkas, att folkbankerna, hvilka icke i detta hänseende hafva skilda räkenskaper för sina sparkasseafdelningar, icke ingå i beräkningen.

Denna egna fonds tillväxt har för hela riket varit:

År	Tillväxt i Kr.	År	Tillväxt i Kr.
1861.....	213,229.	1868.....	242,755.
1862.....	232,951.	1869.....	167,169.
1863.....	264,981.	1870.....	282,783.
1864.....	231,134.	1871.....	418,119.
1865.....	94,288.	1872.....	411,850.
1866.....	243,352.	1873.....	484,834.
1867.....	194,407.		

Med de räntor, som vinnas af denna fond, blifva enligt regeln förvaltnings- m. fl. kostnader bestridda. För hela riket utgöra dessa omkostnader 0·6 % af det innestående delegarekapitalet. Blott $\frac{1}{2}$ % hafva Kronobergs, Gotlands, Kopparbergs och Vesterbottens län, intill $\frac{1}{2}$ % Södermanlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Vestmanlands, Jemtlands, vid $\frac{1}{2}$ % stå Stockholms, Uppsala, Hallands, Elfsborgs, Gefleborgs, Vesternorrlands och Norrbottens län, vid riksmedlet 0·6 % äro Stockholms stad och Vermlands län, deröfver och under 1 % Örebro, Skaraborgs och Jönköpings län. Såsom uppvisande serdeles höga förvaltningskostnader i anseende till det innestående kapitalet, som tillhör delegarne, framstå Östergötlands län med 1 %, Göteborgs och Bohus län med 1·2 % samt Kalmar län med icke mindre än 1·9 %. Vid dessa siffror böra dock icke lemnas ur sigte de upplysningar, som noterna till Tab. N:o 1 A meddela.

Vid flere tillfällen är omnämndt, huru dålig den proportion är, som finnes mellan det kapital, som sparbanken förvaltar åt andra, och det som han sjelf eger. Af den föregående Tab. N:o 1 A kan man se de absoluta siffrorna för hvarje sparbank. Här nedan äro länen ordnade efter hvarandra i förhållande till den större eller mindre egna fond, deras sparbanker ega. Ur denna räkning utgå dock folkbankerna och sparbanken »Bikupan», om hvilka se noterna till ofvan anförda tabell.

Sparbankerna i	Egna fonden i % af delegarekapitalet.	Sparbankerna i	Egna fonden i % af delegarekapitalet.
Kalmar län	11·0.	Skaraborgs län	5·1.
Elfsborgs d:o	8·7.	Örebro d:o	5·1.
Blekinge d:o	7·3.	Göteborgs och Bohus d:o	5·1.
Kopparbergs d:o	6·7.	Vestmanlands d:o	4·8.
Hallands d:o	6·7.	Malmöhus d:o	4·8.
Vermlands d:o	6·2.	Kristianstads d:o	4·7.
Jemtlands d:o	6·0.	Gotlands d:o	4·7.
Östergötlands d:o ...	5·9.	Kronobergs d:o	3·8.
Jönköpings d:o	5·8.	Norrbottens d:o ...	3·7.
Södermanlands d:o.	5·5.	Gefleborgs d:o	3·6.
Stockholms stad	5·5.	Uppsala d:o	3·4.
Vesternorrlands län	5·4.	Vesterbottens d:o	2·7.
Riket	5·3.	Stockholms d:o	2·1.

Enligt hvad dessa procenttal visa, ega sparbankerna, när de sålunda betraktas länsvis i grupper, i medeltal 5·3 %

säkerhet i de egna fonderna att ställa mot de emottagna kapitalen. Öfver detta tal höja sig visserligen rätt många län, bland hvilka i synnerhet framstår Kalmar, men deremot är det flere, som ej uppnå dessa 5'3 %. Den minsta reservfonden angifva Stockholms läns sparbanker och har sjelfva länssparbanken ej större egen fonds säkerhet i förhållande till delegarnes behållning än 1'6 %. Dess värre är det numera icke blott någon tom farhåga, utan en inträffad händelse, att en sparbank kan komma på obestånd. Om dess reservfond är otillräcklig att betäcka förlusterna, skola då insattarne beröfvas sin sparpenning? Derhän skulle det kunna gå enligt nuvarande förhållande. En förändring häruti söktes vid 1875 års riksdag, som enligt motion i ämnet till Kungl. Maj:t öfverlemnade skrivelse innehållande en Förordning om Sparbankerna. Detta lagförslag har i afseende på medlens säkerhet tvenne bestämmelser. Den ena är, att all den vinst, som å rörelsen uppkommer, skall ingå i en reservfond intill dess denna bildar 10 % af delegarnes kapital. Den andra är, att om tillgångarna i sparbanken genom olyckshändelse eller förlust nedgått till endast 95 % af innestående medel, så ställes sparbanken under utredning.

Genom en sådan lags antagande skulle, om ock reservfond icke kan bildas tillräckligt stor att afvärja inträffande förlust, delegarne vara lagligen skyddade från att förlora större del af sina besparingar än 5 %. Den säkerhet, som de härför ega, är att sparbanksredogörelserna skola årligen offentliggöras, att Kungl. Maj:ts Befallningshafvande eger alltid rätt att taga kännedom om förvaltningen och räkenskaperna, samt att den eller de i styrelsen, som icke ställt sig till efterrättelse de anförda föreskrifterna, äro personligen ansvarige att ersätta sparbanken eller delegarne hvad genom föreskrifternas åsidosättande förlorats. I öfriga fall ansvarar sparbankens styrelse enligt hvad Handels-Balkens 18 Kap. stadgar om sysslomän.

Klassifikation af delegarne efter beloppet af deras vid årets slut innestående behållning meddelar tab. N:o 8 (å sida 122—123). Af de 271 sparbankerna är redogörelse i detta hänseende lemnad af 234. Det tyckes väl icke saknas synnerligen många, men i betraktande af både delegarnes antal och penningebeloppen saknar dock tabellen i dessa hänseenden mer än $\frac{1}{4}$ i fullständiga uppgifter. Svårigheterna att lemna sådana äro naturligen störst för de större sparbankerna, af

hvilka ock de fleste anträffas bland de 37 saknade sparbankerna. Sålunda ingår icke Stockholms stads sparbank i den ifrågavarande tabellen. Om denne och de öfrige ej i tabellen ingående sparbankerna se de tillhörande anmärkningarna.

Anmärkningar vid klassifikationen.

a) För *Stockholms stads* sparbank äro uppgifne:

till belopp under 100 Kr.	38,574	delegare med en behållning af	730,060,08	Kr.
” ” 100— 500 ”	11,252	” ” ” ” ”	2,701,750,36	”
” ” 500—1000 ”	4,223	” ” ” ” ”	2,800,960,44	”
” ” öfver 1000 ”	3,228	” ” ” ” ”	5,753,619,60	”

hvilka summor icke kunnat i tabellen intagas, då hon i vissa fall ej eger motsvarande grupper.

b) *Norrtnelge* sparbank är upptagen, ehuru vid klassifikationen delegarnes sammanlagda behållning uppgifves till 34 Kr. mindre än på annat ställe är meddeladt. Klassifikation för *Stockholms läns* sparbank saknas.

c) Klassifikation saknas för *Uppsala stads* och *läns* sparbank.

d) *Foresjö* sparbank klassificerar endast delegarebehållningen. *Villåttinge härads* sparbank har vid klassifikationen af delegarnes behållning på något ställe upptagit 200 Kr. för litet, ehuru slutsumman rätt uppgifvits.

e) Klassifikation sakna *Norrköpings stads*, *Linköpings läns*, *Qvillinge* och *Simonstorps*, *Östra Eneby*, *Vesterlösa*, *Skärkinds*, *Östra Hargs*, *Valkebo härads*, *Vifolka härads*, *Bankekindes härads* och *Gullbergs härads* sparbanker. Bland dessa hafva dock *Vesterlösa*, *Östra Hargs* och *Gullbergs* sparbanker klassificerat delegarne men ej deras behållning.

f) *Grenna* sparbank uppgifver de 253 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 25,904 Kr. eller 102,39 Kr. hvardera, sålunda öfver maximum. I den från *Stengårdshults* sparbank uppgifna klassifikationen synes det egendomligt, att delegarnes behållning inom de olika grupperna utgöra jemna 5- eller 10-tal kronor. Jfr not. 18 å sida 100.

g) *Kronobergs läns* sparbank angifver vid klassifikationen hvarje delegares behållning inom de olika grupperna mycket nära maximum; så t. ex. eger inom 500—1000 kronors gruppen hvarje delegare 946,76 Kr. *Almunderyds* sparbank företer i något högre grad samma egendomlighet som *Kronobergs läns* sparbank.

h) Klassifikationen saknas för *Kalmar läns* lifrätanstalts sparkasseafdelning samt *Ås* och *Ventlinge* sparbank. *Fliseryds* sparbank angifver att de 401 delegare, som hafva under 10 Kr. behållning, tillsammans ega 460 Kr. eller 1,15 Kr. hvardera. Genom detta stora antal delegare med ringa behållning inträffar, att 77,86 % af sparbankens samtliga delegare tillsammans ega endast 1,05 % af sparbankens hela behållning. Deremot ega de delegare, 2,52 % af hela antalet, hvilka hvardera hafva öfver 1000 Kr behållning, tillsammans 53,45 % af hela behållningen. *Aspelands härads* sparbank uppgifver de 79 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 7,871 Kr. eller 99,64 Kr. hvardera, och de 25 delegare, som hafva 500—1000 Kr. hvardera, tillsammans 11,157 Kr. eller 446,26 Kr. hvardera.

i) Klassifikation saknas för *Sällskapet D. B. V:s* och *Burs* sparbanker. I *Hejde pastorats* sparbank innehar ej fullt 4 % af delegareantalet öfver 67 % af hela behållningen. *Atlingbo sockens* sparbank angifver vid klassifikationen delegareantalet vara 85 i stället för

Tab. N:o 8. Klassifikation af sparbanks-delegarne

Sparbanker i	Under 10 kronor.		10—50 kronor.		50—100 kronor.	
	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.
Stockholms stad a)	37	137	50	1,119	24	1,615
Stockholms län b)	497	2,028	625	14,752	302	20,864
Uppsala d:o c)	286	1,223	732	17,073	313	21,653
Södermanlands d:o d)	3,494	14,748	4,593	119,444	2,183	150,648
Östergötlands d:o e)	2,879	12,957	4,146	102,674	1,899	133,130
Jönköpings d:o f)	9,512	28,621	6,310	166,403	3,215	216,707
Kronobergs d:o g)	6,132	36,605	6,022	170,342	3,316	262,669
Kalmar d:o h)	3,301	12,910	3,630	99,739	1,891	135,146
Gotlands d:o i)	1,113	5,356	1,345	35,244	543	35,761
Blekinge d:o k)	2,294	6,715	1,972	49,831	1,164	79,014
Kristianstads d:o l)	5,524	21,877	7,604	198,022	3,926	280,689
Malmöhus d:o m)	16,713	57,821	15,056	362,162	7,062	490,878
Hallands d:o n)	2,690	10,511	1,925	52,556	1,438	93,307
Göteborgs och Bohus d:o o)	2,838	9,362	1,930	45,800	759	47,536
Elfsborgs d:o p)	5,322	23,400	4,234	118,335	2,530	181,970
Skaraborgs d:o	3,916	24,004	6,693	175,087	2,755	195,064
Värmlands d:o q)	1,561	6,844	1,983	57,178	1,250	83,865
Örebro d:o r)	3,059	13,354	4,164	99,905	2,308	151,273
Vestmanlands d:o	3,926	13,518	3,882	90,024	1,805	124,799
Kopparbergs d:o s)	3,811	13,882	3,720	90,056	2,102	147,409
Gefleborgs d:o t)	4,688	15,472	4,234	93,596	2,038	138,917
Vesternorrlands d:o	1,340	5,324	1,562	39,585	764	52,075
Jemtlands d:o	627	2,511	1,051	23,753	445	29,989
Vesterbottens d:o	657	2,613	960	22,643	397	25,731
Norrbottnens d:o	565	3,294	789	20,757	428	28,914
Summa (för 234 sparb.)	86,782	345,087	89,162	2,266,080	44,852	3,129,623
Utgörande i procent 1873	24·60	0·54	25·28	3·54	12·72	4·89
1872	25·60	0·59	24·88	3·64	12·98	5·17
1871	26·71	0·64	25·72	4·03	12·48	5·39
1870	29·53	0·64	25·40	4·05	12·13	5·48
1869	29·18	0·64	26·31	4·28	12·30	5·59
1868	29·76	0·74	26·29	4·46	12·32	5·99
1867	29·30	0·66	25·38	4·19	12·38	5·82
1866	27·06	0·62	26·18	4·41	13·12	6·08
1865	28·33	0·74	25·62	4·48	12·79	6·08

efter deras innestående behållning vid 1873 års slut.

100—500 kronor.		500—1000 kronor.		Öfver 1000 kronor.		Sparbanker i
Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	
55	11,399	23	14,943	11	21,495	Stockholms stad.
712	169,317	117	79,005	74	112,691	Stockholms län.
880	194,695	200	137,292	84	122,851	Uppsala d.o.
4,901	1,129,747	1,145	778,960	525	705,632	Södermanlands d.o.
3,858	852,810	668	453,211	317	595,859	Östergötlands d.o.
6,517	1,327,668	1,252	889,364	352	422,426	Jönköpings d.o.
4,408	1,228,701	1,153	1,022,150	284	338,973	Kronobergs d.o.
4,406	959,970	784	530,382	436	788,438	Kalmar d.o.
813	164,680	98	64,602	48	83,765	Gotlands d.o.
2,878	642,845	738	497,516	511	905,962	Blekinge d.o.
8,167	1,972,016	2,510	1,592,281	1,279	2,285,702	Kristianstads d.o.
15,041	3,900,968	5,205	3,727,089	3,449	6,288,523	Malmöhus d.o.
2,586	553,730	629	433,430	361	658,929	Hallands d.o.
1,623	375,600	418	290,120	318	602,619	Göteborgs och Bohus d.o.
4,534	1,151,959	948	684,567	427	742,637	Elfsborgs d.o.
5,047	1,027,249	617	421,648	182	239,177	Skaraborgs d.o.
2,439	533,519	481	323,927	263	450,492	Vermlands d.o.
6,191	1,408,014	1,296	880,878	618	990,748	Örebro d.o.
4,038	878,008	756	498,999	263	390,310	Vestmanlands d.o.
6,851	1,316,013	472	318,604	152	213,967	Kopparbergs d.o.
6,475	1,591,901	1,955	1,267,770	1,295	2,060,937	Gefleborgs d.o.
1,979	449,276	541	375,846	291	495,657	Vesternorrlands d.o.
1,161	266,317	276	196,524	241	416,161	Jemtlands d.o.
908	187,298	122	82,421	45	73,689	Vesterbottens d.o.
968	205,569	187	124,537	84	131,005	Norrbottnens d.o.
97,431	22,499,269	22,591	15,686,066	11,910	20,139,645	Summa (för 234 sparb.)
27·62	35·12	6·40	24·48	3·38	31·43	
27·29	35·67	6·13	23·92	3·17	31·01	
26·64	36·11	5·43	22·63	3·02	31·20	
24·84	35·71	5·10	22·09	3·00	32·03	
24·41	35·55	5·00	22·61	2·80	31·33	
24·20	37·21	4·88	22·80	2·55	28·80	
25·39	38·20	4·92	22·64	2·63	28·49	
26·15	39·05	5·00	22·71	2·49	27·13	
26·08	39·74	4·78	22·58	2·40	26·38	

å annat ställe uppgifne 84. *Ala* sparbank uppgifver de 5 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 235 Kr. eller 47 Kr. hvardera.

k) Klassifikationen saknas för *Karlskrona* och *Karlskronas* sparbanker.

l) Klassifikationen saknas för *Simrishamns*, *Ingelstads* och *Jerrestads* sparbanker. De sparbanker, som i tab. N:o 1 A hafva uppgifterna anförda med engelska siffror, finnas ej här i tab. N:o 8. *Östra Göinge* sparbank upptager vid klassifikationen på något ställe 18 Kr. för litet, ehuru slutsumman rätt uppgifvits. *Åkars* sparbank upptager på något ställe 600 Kr. för mycket, ehuru slutsumman rätt uppgifvits. *Villands härads* sparbank angifver de 58 delegare, som hafva 100—500 Kr. hvardera, tillsammans ega 39,881 Kr. eller 686,73 Kr. hvardera. och de 276 delegare, som hafva 500—1000 Kr. hvardera, tillsammans ega 64,151 Kr. eller 232,43 Kr. hvardera; sannolikt har en omkastning af rader här egt rum.

m) Klassifikationen saknas för *Ystads*, *Lunds* och *Klörups* sparbanker. *Vemmenhög*s sparbank saknar klassifikation af delegare. *Kullens* sparbank har på ett egendomligt sätt erhållit sin klassifikation, äfven *Valluf* har ungefär samma klassifikation.

n) Klassifikationen saknas för *Fjäre härads* sparbank. *Varbergs* sparbank upptager vid klassifikationen på något ställe 100 Kr. för mycket, ehuru slutsumman rätt uppgifves. (Sparbanksredogörelsen i sin helhet är betydligt afvikande från förr uppgifna siffror).

o) Klassifikationen saknas för *Göteborgs stads* och *Göteborgs och Bohus länds* sparbanker. *Göteborgs folkbank* uppgifver de 85 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 2,225 Kr. eller 26,17 hvardera, deremot uppgifvas de 34 delegare, som hafva 100—500 Kr. hvardera, tillsammans ega 19,943 Kr. eller 586,54 Kr. hvardera; antagligen har, hvad delegareantalet angår, en omkastning egt rum.

p) Klassifikationen saknas för *Åmåls* sparbank. *Norra Kinds* sparbank angifver de 69 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 2,248 Kr. eller 33,52 Kr. hvardera.

q) Klassifikationen saknas för *Karlstads* sparbank. *Filipstads bergslags* sparbank har vid klassifikationen på något ställe upptagit 2 Kr. för mycket.

r) Klassifikationen saknas för *Örebro folkbank*. *Lerbücks* sparbank uppgifver de 97 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 2,989 Kr. eller 30,81 Kr. hvardera.

s) *Leksands* sparbank uppgifver de 18 delegare, som hafva 500—1000 Kr. hvardera, tillsammans ega 8992 Kr. eller något under minimum 9000 Kr.

t) *Forsbacka* sparbank angifver, att de 19 delegare, som hafva under 10 Kr. hvardera, tillsammans ega 16,42 Kr. eller 0,86 Kr. hvardera, hvarigenom inträffar, att 57,9 % af delegareantalet ej ega mer än 0,9 % af behållningen och att 3 % af delegarne ega 53,8 % af behållningen eller ock att 6 % af delegarne ega 77,6 % af behållningen. *Gefle folkbank* uppgifver de 50 delegare, som hafva 50—100 Kr. hvardera, tillsammans ega 2587 Kr. eller 51,74 Kr. hvardera, och de 38 delegare, som hafva 500—1000 Kr. hvardera, tillsammans ega 17,983 Kr. eller 473,24 Kr. hvardera.

Då, enligt hvad af anmärkningarna not. a) visas, *Stockholms stads* sparbank meddelar en annan gruppering än tab. N:o 8 och därför icke der kan intagas, följer här en sammandragen öfversigt af förhållandena enligt sparbankens klassifikation:

	Stockholms stads sparbank ej inberäknad.		Stockholms stads sparbank inberäknad.	
	Antal delegare.	Behållning Kr.	Antal delegare.	Behållning Kr.
T. o. m. 100 Kr. .	220,796.	5,740,790.	259,370.	6,470,850.
100— 500 » ...	97,431.	22,499,269.	108,683.	25,201,019.
500—1,000 » ...	22,591.	15,686,066.	26,814.	18,487,026.
öfver 1,000 » ...	11,910.	20,138,645.	15,138.	25,892,255.
Summa	352,728.	64,064,770.	410,005.	76,051,150.

eller i procent:

	Delegare.	Kr.	Delegare.	Kr.
T. o. m. 100 Kr....	62·60.	8·97.	63·26.	8·51.
100— 500 » ...	27·62.	35·12.	26·51.	33·14.
500—1,000 » ...	6·40.	24·48.	6·54.	24·31.
öfver 1,000 » ...	3·38.	31·43.	3·69.	34·04.
Summa 100.	100.	100.	100.	100.

Om man oaktadt de nämnda bristerna antager tab. N:o 8 angifva förhållandena mellan delegarne och deras besparingar, finner man, att de små behållningarnas egare minskas mer och mer i det de synas hafva lyckats i sina bemödanden att komma till en afdelning, som representerar större kapital. Af delegarne befinner sig den ena hälften bland dem som ega hvardera under 50 Kr. och är deras samfällda behållning blott $\frac{1}{5}$ af det hela. För att åter finna delegare till den ena hälften af kapitalet måste man taga alla dem som ega intill 500 Kr. och det gör ändock icke tillfylles, då de, som ega hvardera deröfver, innehafva mer än hälften af hela kapitalet, ehuru de till antalet äro knappt $\frac{1}{10}$ af det hela.

I sammanhang med redogörelserna om sparbankerna torde lämpligen en kort sammanfattning angående Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalternas i riket ställning och verksamhet under år 1873 kunna här meddelas.

Dessa anstalter voro till antalet 11, nemligen i Stockholm (inrättad år 1850), Örebro (1850), Linköping (1852), Jönköping (1852), Vexjö (1854), Kalmar (1856), Göteborg (1858), Lund (1865), Mariestad (1867) och Civilstatens enskilda (1867) samt i Karlskrona (1872).

Vid 1873 års början var antalet *försäkringsböcker* 36,701, hvartill under året kommit 20,975, och utgjorde de efter återställande af 1,989 vid årets slut 55,687.

Delegarne voro vid årets början 36,282 personer. Under årets lopp afgingo 448, hvaraf 360 genom döden och af dessa 3 lifröntetagare. Delegarnes antal var vid utgången af det ifrågavarande året 55,569, af hvilka 36 män och 107 kvinnor eller tillsammans 143 personer voro lifröntetagare och de öfrige hörande till besparingsfonden.

Anstalternas *fonder* visa vid årets början en summa af 6,699,547 Kr. Inkomsterna under året uppgingo till 2,058,945 Kr., hvaraf insättningarna bildade 1,638,179 Kr. och räntorna 375,857 Kr.

Utgifterna hafva varit 171,659 Kr., hvartill bidragit utbetalade samlade kapital 70,437 Kr., uppsagda arfs- och räntevinster 22,347 Kr., lifräntor 13,244 Kr., utbetalningar i anledning af dödsfall 30,088 Kr. samt förvaltningskostnader och diverse 35,542 Kr.

Förvaltningskostnaderna i procent af summan af fonderna vid årets början och inkomsterna voro i medeltal 0·38 %.

Den vid årets slut utgående balansen angifver följande tillgångar:

Besparingsfonden 8,333,253 Kr., lifröntefonden 155,256 Kr., reservfonden jemte reserverade medel 74,211 Kr. samt donationsfonden 24,113 Kr. eller tillsammans 8,586,833 Kr.

Den under år 1873 skedda tillväxten har varit beträffande antalet försäkringsböcker 51·73 %, besparingsfonden 28·61 %, lifröntefonden 23·04 %, reservfonden jemte reserverade medel 5·48 % och donationsfonden 2·55 % samt i fråga om dessa fyra fonder tillsammanräknade 28·17 %.

Af dessa 11 anstalter är Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm den mest betydande, i det den ensam både hvad beträffar delegarnes antal och fondernas belopp ingår med mer än $\frac{3}{4}$ af hela summan.

Karl Sidenbladh.

**Folkmängd, vigde, födde, döde m. m. i hvarje län
och dess städer sedan Svenska tabellverkets
början år 1749.**

(Forts. från Stat. Tidskr., 4:de band., häft. 27 (årg. 1870, n:o 3), sid. 240)

Elfsborgs län.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf ähta par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1751	55,278	60,575	115,853	21,648	19,758
» 1754	55,786	60,221	116,007	21,750	17,882
» 1757	57,120	61,857	118,977	22,841	18,190
» 1760	58,098	62,285	120,383	21,993	18,245
» 1763	57,393	62,330	119,723	21,494	20,564
» 1766	60,795	64,142	124,937	22,320	18,460
» 1769	62,286	66,751	129,037	23,385	19,602
» 1772	61,461	65,064	126,525	20,623	18,780
» 1795	71,857	76,287	148,144	26,511	20,064
» 1800	74,267	78,670	152,937	26,401	22,287
» 1805	75,932	80,339	156,271	26,559	29,148
deraf å landet	73,259	77,318	150,577	25,691	26,967
» i städerna	2,673	3,021	5,694	868	2,181
» 1810	73,471	78,892	152,363	25,972	28,735
deraf å landet	70,869	75,755	146,624	25,173	27,683
» i städerna	2,602	3,137	5,739	799	1,052
» 1815	76,926	82,738	159,664	27,764	29,461
deraf å landet	73,884	79,127	153,011	26,799	28,382
» i städerna	3,042	3,611	6,653	965	1,079
» 1820	82,151	87,919	170,070	29,965	31,791
deraf å landet	78,689	84,002	162,691	28,875	30,397
» i städerna	3,462	3,917	7,379	1,090	1,394
» 1825	91,047	95,974	187,021	33,348	34,778
deraf å landet	86,964	91,618	178,582	32,163	33,278
» i städerna	4,083	4,356	8,439	1,185	1,500
» 1830	96,265	101,432	197,697	34,350	37,228
deraf å landet	92,291	97,051	189,342	33,153	35,640
» i städerna	3,974	4,381	8,355	1,197	1,588

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äkt. par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1835	102,295	107,964	210,259	35,189	38,867
deraf å landet	98,199	103,595	201,794	34,072	37,335
» i städerna	4,096	4,369	8,465	1,117	1,532
» 1840	106,402	112,216	218,618	35,007	40,574
deraf å landet	102,072	107,500	209,572	33,843	39,026
» i städerna	4,330	4,716	9,046	1,164	1,548
» 1845	113,198	119,927	233,125	37,160	43,358
deraf å landet	108,387	114,848	223,235	35,926	41,618
» i städerna	4,811	5,079	9,890	1,234	1,740
» 1850	119,669	126,467	246,136	39,370	45,798
deraf å landet	114,928	121,236	236,164	38,088	43,959
» i städerna	4,741	5,231	9,972	1,282	1,839
» 1855	123,260	131,030	254,290	40,559	48,043
deraf å landet	118,472	125,453	243,925	39,300	46,116
» i städerna	4,788	5,577	10,365	1,259	1,927
» 1860	130,636	138,686	269,322	43,616	59,329
deraf å landet	125,262	132,327	257,589	42,075	56,444
» i städerna	5,374	6,359	11,733	1,541	2,885
» 1861	131,892	139,808	271,700		
deraf å landet	126,388	133,355	259,743		
» i städerna	5,504	6,453	11,957		
» 1862	133,152	140,871	274,023		
deraf å landet	127,552	134,281	261,833		
» i städerna	5,600	6,590	12,190		
» 1863	134,221	142,205	276,426		
deraf å landet	128,521	135,413	263,934		
» i städerna	5,700	6,792	12,492		
» 1864	134,885	142,644	277,529		
deraf å landet	129,328	135,849	265,177		
» i städerna	5,557	6,795	12,352		
» 1865	135,619	143,534	279,153		
deraf å landet	130,159	136,666	266,825		
» i städerna	5,460	6,868	12,328		
» 1866	136,306	144,201	280,507		
deraf å landet	130,877	137,318	268,195		
» i städerna	5,429	6,883	12,312		

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äktä par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1867	137,127	145,131	282,258		
deraf å landet	131,632	138,103	269,735		
» i städerna	5,495	7,028	12,523		
» 1868	137,162	145,384	282,546		
deraf å landet	131,590	133,257	269,847		
» i städerna	5,572	7,127	12,699		
» 1869	135,272	144,265	279,537		
deraf å landet	129,817	137,199	267,016		
» i städerna	5,455	7,066	12,521		
» 1870	134,890	144,343	279,233	43,842	65,025
deraf å landet	129,378	137,111	266,489	42,151	61,462
» i städerna	5,512	7,232	12,744	1,691	3,563
» 1871	135,344	145,110	280,454		
deraf å landet	129,739	137,804	267,543		
» i städerna	5,605	7,306	12,911		
» 1872	136,149	146,190	282,339		
deraf å landet	130,375	138,685	269,060		
» i städerna	5,774	7,505	13,279		
» 1873	136,766	146,926	283,692		
deraf å landet	130,871	139,224	270,095		
» i städerna	5,895	7,702	13,597		
» 1874	137,653	147,564	285,217		
deraf å landet	131,592	139,663	271,255		
» i städerna	6,061	7,901	13,962		

Elfsborgs län.

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Välgd par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	sjelf- mördare.	Drunk- nade.
År 1749	765	1,752	1,744	3,496	—	—	—	—	—	1,309	1,397	2,706	—	—
» 1750	905	2,010	1,971	3,981	—	—	—	—	—	1,671	1,798	3,469	—	—
» 1751	1,068	2,563	2,429	4,992	83	168	68	3	—	1,554	1,702	3,256	1	38
» 1752	991	2,012	1,933	3,945	62	98	55	—	—	1,307	1,338	2,645	1	14

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S:ma.	Stelf- morfäde.	Druk- nade.
År 1753	970	2,032	1,895	3,927	59	101	47	—	—	1,307	1,318	2,625	3	15
» 1754	1,043	2,209	1,994	4,203	71	138	49	—	—	1,582	1,719	3,301	1	22
» 1755	1,058	2,220	2,112	4,332	60	112	51	—	—	1,360	1,548	2,908	—	35
» 1756	1,014	2,103	2,074	4,177	61	128	72	2	—	1,217	1,292	2,509	2	36
» 1757	1,015	1,984	1,859	3,843	51	116	40	1	—	1,363	1,465	2,828	3	14
» 1758	841	2,102	1,983	4,085	47	112	50	—	—	1,801	1,849	3,650	2	12
» 1759	1,014	1,909	1,793	3,702	48	115	47	1	—	1,567	1,573	3,140	3	20
» 1760	1,098	2,163	2,110	4,273	45	96	42	—	—	1,242	1,262	2,504	—	17
» 1761	1,006	2,031	1,926	3,957	80	100	39	1	—	1,435	1,525	2,960	5	35
» 1762	1,004	2,075	2,016	4,091	78	118	49	1	—	1,866	1,938	3,804	2	20
» 1763	739	1,881	1,913	3,794	50	84	40	—	—	1,892	2,011	3,903	1	14
» 1764	944	1,625	1,558	3,183	40	105	44	—	—	1,555	1,653	3,208	—	18
» 1765	769	1,756	1,726	3,482	42	119	47	—	—	1,198	1,193	2,391	1	16
» 1766	824	1,859	1,754	3,613	56	115	44	—	—	1,210	1,244	2,454	2	15
» 1767	953	2,219	2,198	4,417	63	153	55	3	—	1,485	1,484	2,969	3	22
» 1768	1,064	2,146	1,981	4,127	74	123	46	2	—	1,878	1,972	3,850	2	24
» 1769	992	2,125	2,017	4,142	51	115	51	2	—	1,503	1,479	2,982	2	24
» 1770	915	1,889	1,819	3,708	59	115	42	—	—	1,793	1,764	3,557	—	21
» 1771	933	2,064	1,876	3,940	61	102	44	1	—	1,950	2,024	3,974	2	16
» 1772	742	1,898	1,771	3,669	60	108	46	2	—	3,277	3,021	6,298	3	21
» 1773	971	1,573	1,506	3,079	44	60	52	1	—	3,125	3,158	6,283	1	33
» 1795	950	2,395	2,200	4,595	142	99	62	—	—	1,927	1,955	3,882	3	22
» 1796	1,112	2,503	2,473	4,976	134	100	86	1	—	1,618	1,633	3,251	5	40
» 1797	1,144	2,517	2,482	4,999	132	125	77	2	—	1,539	1,512	3,051	1	34
» 1798	1,209	2,490	2,372	4,862	142	110	73	—	—	1,474	1,375	2,849	1	37
» 1799	1,014	2,458	2,417	4,875	162	77	59	2	—	1,794	1,776	3,570	3	32
» 1800	1,007	2,069	1,952	4,021	121	68	57	—	—	2,502	2,305	4,807	5	23
» 1801	947	2,060	2,001	4,061	99	100	59	—	—	2,224	2,081	4,305	2	39
» 1802	1,213	2,310	2,265	4,575	132	91	69	3	—	1,686	1,728	3,414	2	25
deraf å landet...	1,158	2,226	2,200	4,426	114	89	65	3	—	1,629	1,659	3,288	2	28
» i städerna	55	84	65	149	18	2	4	—	—	57	69	126	—	2
År 1803	1,297	2,474	2,259	4,733	184	95	63	1	—	1,713	1,648	3,361	1	23
deraf å landet...	1,247	2,393	2,185	4,578	161	92	61	1	—	1,632	1,570	3,202	1	23
» i städerna	50	81	74	155	23	3	2	—	—	81	78	159	—	—
År 1804	1,173	2,417	2,134	4,551	161	83	69	1	—	2,113	2,090	4,203	3	32
deraf å landet...	1,127	2,326	2,058	4,384	142	82	67	1	—	2,031	1,993	4,024	3	31
» i städerna	46	91	76	167	19	1	2	—	—	82	97	179	—	1

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf öfka.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Stjelf-mördare.	Drunk-nade.
År 1805	1,170	2,389	2,228	4,617	160	97	56	1	—	2,088	2,053	4,141	1	29
deraf å landet .	1,117	2,319	2,148	4,467	141	95	55	1	—	2,001	1,949	3,950	1	26
» i städerna	53	70	80	150	19	2	1	—	—	87	104	191	—	3
År 1806	1,288	2,463	2,284	4,747	146	102	70	—	—	1,912	1,948	3,860	1	42
deraf å landet...	1,233	2,378	2,187	4,565	117	99	65	—	—	1,830	1,872	3,702	1	36
» i städerna	55	85	97	182	29	3	5	—	—	82	76	158	—	6
År 1807	1,242	2,456	2,351	4,807	192	118	53	1	—	1,595	1,669	3,264	6	53
deraf å landet...	1,184	2,375	2,255	4,630	164	109	52	1	—	1,520	1,582	3,102	6	47
» i städerna	58	81	96	177	28	9	1	—	—	75	87	162	—	6
År 1808	1,328	2,301	2,068	4,369	194	103	65	1	—	3,538	3,376	6,914	7	40
deraf å landet...	1,277	2,211	1,989	4,200	169	98	62	1	—	3,351	3,168	6,519	7	36
» i städerna	51	90	79	169	25	5	3	—	—	187	208	395	—	4
År 1809	1,074	2,058	1,948	4,006	157	92	62	3	—	2,667	2,509	5,176	5	31
deraf å landet ..	1,030	1,964	1,879	3,843	133	88	59	2	—	2,499	2,351	4,850	4	26
» i städerna	44	94	69	163	24	4	3	1	—	168	158	326	1	5
År 1810	1,586	2,607	2,449	5,056	164	114	80	—	—	2,347	2,275	4,622	4	39
deraf å landet...	1,512	2,517	2,373	4,890	142	109	77	—	—	2,245	2,190	4,435	3	34
» i städerna	74	90	76	166	22	5	3	—	—	102	85	187	1	5
År 1811	1,498	2,657	2,609	5,266	209	167	142	4	—	2,337	2,248	4,585	7	44
deraf å landet...	1,431	2,573	2,520	5,093	187	163	138	4	—	2,221	2,135	4,356	7	40
» i städerna	67	84	89	173	22	4	4	—	—	116	113	229	—	4
År 1812	1,651	2,808	2,798	5,606	243	101	89	2	—	2,045	1,960	4,005	5	27
deraf å landet ..	1,570	2,708	2,702	5,410	219	99	83	1	—	1,937	1,869	3,806	5	22
» i städerna	81	100	96	196	24	2	6	1	—	108	91	199	—	5
År 1813	1,237	2,468	2,296	4,764	193	96	66	—	—	1,965	1,934	3,899	5	44
deraf å landet...	1,170	2,371	2,213	4,584	170	96	58	—	—	1,855	1,844	3,699	5	39
» i städerna	67	97	83	180	23	—	8	—	—	110	90	200	—	5
År 1814	1,112	2,498	2,495	4,993	185	89	74	—	—	2,112	2,121	4,233	3	43
deraf å landet...	1,049	2,407	2,395	4,802	158	87	71	—	—	1,977	2,003	3,980	3	40
» i städerna	63	91	100	191	27	2	3	—	—	135	118	253	—	3
År 1815	1,489	2,932	2,810	5,792	219	136	92	—	—	1,894	1,972	3,866	5	29
deraf å landet ..	1,425	2,902	2,728	5,630	207	132	89	—	—	1,803	1,881	3,684	4	28
» i städerna	64	80	82	162	12	4	3	—	—	91	91	182	1	1
År 1816	1,644	3,064	2,938	6,002	283	126	89	1	—	1,620	1,617	3,237	4	31
deraf å landet...	1,554	2,944	2,842	5,786	258	111	85	1	—	1,534	1,531	3,065	4	26
» i städerna	90	120	96	216	25	15	4	—	—	86	86	172	—	5

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.		Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S:ma.	Stolt. inbörte.	Drunk. nate.
År 1817	1,381	2,934	2,806	5,740	237	126	94	—	—	1,862	1,928	3,790	5	53
deraf å landet...	1,337	2,848	2,723	5,571	212	120	92	—	—	1,764	1,844	3,608	5	49
» i städerna	44	86	83	169	25	6	2	—	—	98	84	182	—	4
År 1818	1,484	2,936	2,818	5,754	205	124	79	—	—	2,073	2,035	4,108	12	35
deraf å landet ..	1,432	2,845	2,717	5,562	177	123	77	—	—	1,977	1,934	3,911	10	32
» i städerna	52	91	101	192	28	1	2	—	—	96	101	197	2	3
År 1819	1,378	2,859	2,790	5,619	218	143	85	1	—	2,431	2,447	4,878	7	49
deraf å landet...	1,319	2,763	2,707	5,470	198	135	83	1	—	2,328	2,316	4,644	6	44
» i städerna	59	96	83	179	20	8	2	—	—	103	131	234	1	5
År 1820	1,491	3,089	3,015	6,104	204	119	78	2	—	1,962	1,992	3,954	3	53
deraf å landet...	1,423	3,003	2,910	5,913	181	115	76	2	—	1,849	1,905	3,754	2	50
» i städerna	68	86	105	191	23	4	2	—	—	113	87	200	1	3
År 1821	1,611	3,375	3,151	6,526	243	134	86	—	—	1,910	1,825	3,735	11	45
deraf å landet...	1,552	3,254	3,043	6,297	210	131	85	—	—	1,825	1,738	3,563	11	41
» i städerna	59	121	108	229	33	3	1	—	—	85	87	172	—	4
År 1822	1,633	3,394	3,236	6,630	294	170	89	—	—	1,803	1,799	3,602	5	58
deraf å landet...	1,553	3,284	3,141	6,425	253	167	86	—	—	1,693	1,724	3,417	5	53
» i städerna	80	110	95	205	41	3	3	—	—	110	75	185	—	5
År 1823	1,474	3,464	3,366	6,830	289	140	87	—	—	1,857	1,784	3,641	11	62
deraf å landet ..	1,404	3,353	3,250	6,603	256	134	85	—	—	1,767	1,708	3,475	9	60
» i städerna	70	111	116	227	33	6	2	—	—	90	76	166	2	2
År 1824	1,545	3,324	3,045	6,369	215	142	87	2	—	1,955	1,844	3,799	7	60
deraf å landet ..	1,464	3,223	2,947	6,170	196	135	87	2	—	1,858	1,753	3,611	7	55
» i städerna	81	101	98	199	19	7	—	—	—	97	91	188	—	5
År 1825	1,629	3,601	3,455	7,056	242	158	82	1	—	1,820	1,640	3,460	5	70
deraf å landet...	1,570	3,474	3,314	6,818	206	148	75	1	—	1,716	1,565	3,281	5	60
» i städerna	59	127	111	238	36	10	7	—	—	104	75	179	—	10
År 1826	1,520	3,537	3,221	6,758	238	174	99	1	—	1,752	1,620	3,372	6	52
deraf å landet...	1,442	3,418	3,112	6,530	203	169	94	1	—	1,639	1,534	3,173	6	47
» i städerna	78	119	109	228	35	5	5	—	—	113	86	199	—	5
År 1827	1,202	2,964	2,858	5,822	204	148	72	3	—	1,833	1,822	3,655	4	42
deraf å landet...	1,151	2,872	2,756	5,628	179	142	71	3	—	1,718	1,701	3,419	3	41
» i städerna	51	92	102	194	25	6	1	—	—	115	121	236	1	1
År 1828	1,436	3,569	3,430	6,999	187	170	90	1	—	2,424	2,265	4,689	8	53
deraf å landet...	1,365	3,438	3,331	6,769	166	164	87	1	—	2,284	2,156	4,440	6	47
» i städerna	71	131	99	230	21	6	3	—	—	140	109	249	2	6

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S:ma.	Sjelf-mördare.	Drunk-natte.
År 1829	1,527	3,680	3,514	7,194	231	180	91	1	—	2,749	2,645	5,394	2	52
deraf å landet	1,462	3,566	3,384	6,950	195	175	89	1	—	2,615	2,523	5,138	7	49
» i städerna	65	114	130	214	36	5	2	—	—	134	122	256	1	3
År 1830	1,413	3,464	3,298	6,762	221	163	88	4	—	2,222	2,030	4,252	9	93
deraf å landet...	1,341	3,353	3,170	6,523	182	155	85	4	—	2,113	1,948	4,061	9	87
» i städerna	72	111	128	239	39	8	3	—	—	109	82	191	—	6
År 1831	1,208	2,946	2,719	5,665	194	145	86	—	—	2,416	2,315	4,731	6	61
deraf å landet...	1,161	2,842	2,617	5,459	165	137	81	—	—	2,313	2,192	4,505	6	56
» i städerna	47	104	102	206	29	8	5	—	—	103	123	226	—	5
År 1832	1,382	3,342	3,257	6,599	182	168	81	4	—	1,840	1,962	3,802	4	52
deraf å landet...	1,334	3,229	3,130	6,359	155	160	77	4	—	1,759	1,875	3,634	4	52
» i städerna	48	113	127	240	27	8	4	—	—	81	87	168	—	—
År 1833	1,544	3,765	3,507	7,272	249	169	102	1	—	2,105	2,030	4,135	5	66
deraf å landet...	1,484	3,654	3,399	7,053	221	159	98	1	—	2,029	1,934	3,963	4	60
» i städerna	60	111	108	219	28	10	4	—	—	76	96	172	1	6
År 1834	1,597	3,590	3,569	7,159	289	213	118	1	—	3,019	2,819	5,838	6	57
deraf å landet...	1,531	3,477	3,452	6,929	254	200	116	1	—	2,781	2,572	5,353	6	55
» i städerna	66	113	117	230	35	13	2	—	—	238	247	485	—	2
År 1835	1,567	3,556	3,452	7,008	239	201	108	—	—	1,880	1,780	3,660	4	62
deraf å landet...	1,504	3,458	3,344	6,802	214	192	104	—	—	1,800	1,709	3,509	3	57
» i städerna	63	98	198	206	25	9	4	—	—	80	71	151	1	5
År 1836	1,516	3,648	3,364	7,012	264	199	82	3	—	1,958	1,855	3,813	5	59
deraf å landet...	1,434	3,504	3,263	6,767	230	191	78	3	—	1,877	1,765	3,642	5	48
» i städerna	82	144	101	245	34	8	4	—	—	81	90	171	—	11
År 1837	1,429	3,420	3,282	6,702	231	185	69	—	—	2,556	2,491	5,047	5	46
deraf å landet ..	1,369	3,290	3,168	6,458	186	176	68	—	—	2,449	2,391	4,840	5	43
» i städerna	60	130	114	244	45	9	1	—	—	107	100	207	—	3
År 1838	1,134	3,128	2,966	6,094	203	156	64	2	—	2,406	2,262	4,668	10	52
deraf å landet...	1,074	3,015	2,860	5,875	171	148	64	2	—	2,319	2,181	4,500	9	51
» i städerna	60	113	106	219	32	8	—	—	—	87	81	168	1	1
År 1839	1,302	2,986	2,998	5,984	218	169	66	1	1	2,562	2,556	5,118	12	45
deraf å landet...	1,239	2,864	2,877	5,741	185	158	64	1	1	2,446	2,436	4,882	9	39
» i städerna	63	122	121	243	33	11	2	—	—	116	120	236	3	6
År 1840	1,422	3,502	3,338	6,840	272	200	89	—	—	2,025	2,062	4,087	11	54
deraf å landet...	1,372	3,373	3,222	6,595	238	191	87	—	—	1,954	1,968	3,922	11	49
» i städerna	50	129	116	245	34	9	2	—	—	71	94	165	—	5

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf okta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Stefe- mordare.	Druk- nade.
År 1841	1,439	3,496	3,192	6,658	266	191	75	2	—	2,078	1,896	3,974	8	53
deraf å landet...	1,394	3,371	3,080	6,451	236	180	72	2	—	1,994	1,824	3,818	8	48
» i städerna	45	125	112	237	30	11	3	—	—	84	72	156	—	5
År 1842	1,577	3,561	3,454	7,015	336	189	75	1	—	2,170	2,104	4,274	7	69
deraf å landet...	1,536	3,449	3,335	6,784	299	185	73	1	—	2,081	2,026	4,107	7	61
» i städerna	41	112	119	231	37	4	2	—	—	89	78	167	—	8
År 1843	1,619	3,362	3,336	6,698	346	213	81	1	—	2,528	2,394	4,922	7	57
deraf å landet...	1,545	3,253	3,193	6,446	304	203	76	1	—	2,405	2,255	4,660	7	52
» i städerna	74	109	143	252	42	10	5	—	—	123	139	262	—	5
År 1844	1,723	3,909	3,584	7,493	360	219	89	3	—	2,326	2,071	4,397	10	63
deraf å landet...	1,643	3,766	3,465	7,231	310	209	87	3	—	2,218	1,974	4,192	9	58
» i städerna	80	143	119	262	50	10	2	—	—	108	97	205	1	5
År 1845	1,721	3,719	3,588	7,307	406	233	83	2	—	2,164	1,895	4,059	6	60
deraf å landet...	1,652	3,578	3,472	7,050	363	220	79	2	—	2,067	1,794	3,861	4	56
» i städerna	69	141	116	257	43	13	4	—	—	97	101	198	2	4
År 1846	1,780	3,598	3,483	7,081	349	237	86	4	—	2,301	2,274	4,575	16	60
deraf å landet...	1,712	3,481	3,356	6,837	306	232	83	4	—	2,183	2,159	4,342	15	54
» i städerna	68	117	127	244	43	5	3	—	—	118	115	233	1	6
År 1847	1,546	3,743	3,462	7,205	358	202	76	2	—	3,154	2,911	6,065	14	55
deraf å landet...	1,474	3,608	3,340	6,948	312	200	69	2	—	3,022	2,778	5,800	13	51
» i städerna	72	135	122	257	46	2	7	—	—	132	133	265	1	4
År 1848	1,758	3,688	3,497	7,185	356	182	68	1	—	2,022	2,009	4,031	10	71
deraf å landet...	1,678	3,551	3,361	6,912	295	175	67	1	—	1,927	1,919	3,846	8	65
» i städerna	80	137	136	273	61	7	1	—	—	95	90	185	2	6
År 1849	1,914	4,158	3,946	8,104	440	233	92	1	—	2,116	2,102	4,218	6	68
deraf å landet...	1,827	4,018	3,817	7,835	386	226	90	1	—	2,024	2,000	4,024	6	64
» i städerna	87	140	129	269	54	7	2	—	—	92	102	194	—	4
År 1850	1,878	4,025	3,970	7,995	459	232	86	1	—	2,368	2,168	4,536	16	96
deraf å landet...	1,805	3,886	3,817	7,703	420	223	84	1	—	2,217	2,009	4,226	15	88
» i städerna	73	139	153	292	39	9	2	—	—	151	159	310	1	8
År 1851	1,792	4,126	3,834	7,960	465	239	80	—	—	2,493	2,316	4,809	7	82
deraf å landet...	1,716	3,987	3,706	7,693	422	238	78	—	—	2,376	2,224	4,600	7	76
» i städerna	76	139	128	267	43	11	2	—	—	117	92	209	—	6
År 1852	1,575	3,763	3,650	7,413	430	226	92	3	—	2,707	2,574	5,281	13	83
deraf å landet...	1,524	3,624	3,538	7,162	387	213	90	3	—	2,577	2,466	5,043	12	74
» i städerna	51	139	112	251	43	13	2	—	—	130	108	238	1	9

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S:ma.	mördare.	Drunk- nade.
År 1853	1,655	4,097	3,951	8,048	410	239	105	—	—	3,265	3,286	6,551	17	54
deraf å landet...	1,589	3,968	3,810	7,778	367	232	104	—	—	3,135	3,129	6,264	17	51
» i städerna	66	129	141	270	43	7	1	—	—	130	157	287	—	3
År 1854	1,975	4,471	4,396	8,867	501	277	115	2	—	2,894	2,905	5,799	12	51
deraf å landet	1,883	4,323	4,241	8,564	457	265	106	2	—	2,804	2,808	5,612	11	50
» i städerna	92	148	155	303	44	12	9	—	—	90	97	187	1	1
År 1855	1,902	4,189	3,991	8,180	434	272	101	—	—	2,636	2,661	5,297	6	43
deraf å landet...	1,830	4,049	3,842	7,891	390	254	99	—	—	2,519	2,543	5,062	4	40
» i städerna	72	140	149	289	44	18	2	—	—	117	118	235	2	3
År 1856	1,784	4,308	4,049	8,357	399	261	110	1	—	2,556	2,505	5,061	7	47
deraf å landet...	1,695	4,161	3,922	8,083	362	252	106	1	—	2,432	2,392	4,824	6	46
» i städerna	89	147	127	274	37	9	4	—	—	124	113	237	1	1
År 1857	2,036	4,610	4,288	8,898	434	265	130	—	—	3,356	3,293	6,649	10	37
deraf å landet...	1,964	4,446	4,108	8,554	372	247	127	—	—	3,151	3,099	6,250	9	37
» i städerna	72	164	180	344	62	18	3	—	—	205	194	399	1	—
År 1858	2,050	4,805	4,715	9,520	566	292	118	2	—	2,526	2,440	4,966	10	65
deraf å landet...	1,963	4,619	4,510	9,129	488	278	113	2	—	2,417	2,319	4,736	10	61
» i städerna	87	186	205	391	78	14	5	—	—	109	121	230	—	4
År 1859	2,015	4,829	4,546	9,375	521	328	124	1	—	2,563	2,434	4,997	9	40
deraf å landet...	1,912	4,665	4,382	9,047	470	315	118	1	—	2,444	2,319	4,763	9	37
» i städerna	103	164	164	328	51	13	6	—	—	119	115	234	—	3
År 1860	1,782	4,782	4,539	9,321	495	295	127	2	—	2,245	2,270	4,515	15	39
deraf å landet...	1,685	4,594	4,347	8,941	432	284	118	2	—	2,138	2,159	4,297	14	38
» i städerna	97	188	192	380	63	11	9	—	—	107	111	218	1	1
År 1861	1,833	4,434	4,135	8,569	510	257	111	3	—	2,515	2,456	4,971	9	50
deraf å landet...	1,749	4,256	3,958	8,214	443	246	106	3	—	2,412	2,359	4,771	7	48
» i städerna	84	178	177	355	67	11	5	—	—	103	97	200	2	2
År 1862	1,657	4,807	4,571	9,378	484	287	113	3	—	2,883	2,831	5,714	13	44
deraf å landet...	1,577	4,629	4,405	9,034	439	276	110	3	—	2,708	2,667	5,375	12	42
» i städerna	80	178	166	344	45	11	3	—	—	175	164	339	1	2
År 1863	1,874	4,429	4,442	8,871	524	291	112	3	—	2,483	2,516	4,999	10	62
deraf å landet...	1,791	4,240	4,241	8,481	458	279	105	3	—	2,376	2,417	4,793	10	54
» i städerna	83	189	201	390	66	12	7	—	—	107	99	206	—	8
År 1864	1,733	4,548	4,375	8,923	536	279	110	2	—	2,501	2,669	5,170	12	63
deraf å landet...	1,647	4,357	4,181	8,538	477	269	102	2	—	2,403	2,555	4,958	12	61
» i städerna	86	191	194	385	59	10	8	—	—	98	114	212	—	2

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S:ma.	Stift-mördare	Druk-nade.
År 1865	1,812	4,584	4,376	8,960	550	291	118	3	—	2,452	2,455	4,907	18	42
deraf å landet	1,722	4,394	4,188	8,552	495	282	114	2	—	2,319	2,335	4,654	18	39
» i städerna	90	190	188	378	55	9	4	1	—	133	120	253	—	3
År 1866	1,698	4,645	4,290	8,935	594	290	125	1	—	2,900	2,782	5,682	13	84
deraf å landet...	1,609	4,454	4,122	8,576	541	272	121	1	—	2,704	2,571	5,275	13	74
» i städerna	89	191	168	359	53	18	4	—	—	196	211	407	—	10
År 1867	1,651	4,395	4,184	8,579	604	306	114	1	—	2,916	2,823	5,739	11	79
deraf å landet...	1,560	4,205	3,996	8,201	540	283	109	1	—	2,788	2,679	5,467	9	68
» i städerna	91	190	188	378	64	23	5	—	—	128	144	272	2	11
År 1868	1,496	3,900	3,743	7,643	486	254	101	—	—	2,530	2,513	5,043	13	70
deraf å landet...	1,435	3,722	3,604	7,326	423	236	99	—	—	2,417	2,369	4,786	12	63
» i städerna	61	178	139	317	63	18	2	—	—	113	144	257	1	7
År 1869	1,439	3,797	3,789	7,556	506	245	112	1	—	3,370	3,346	6,716	16	62
deraf å landet...	1,356	3,626	3,621	7,247	449	234	109	1	—	3,226	3,189	6,415	14	60
» i städerna	83	171	168	339	57	11	3	—	—	144	157	301	2	2
År 1870	1,502	3,752	3,657	7,409	498	224	102	1	—	2,658	2,711	5,369	12	56
deraf å landet...	1,431	3,564	3,472	7,036	420	212	93	1	—	2,517	2,577	5,094	11	50
» i städerna	71	188	185	373	78	12	9	—	—	141	134	275	1	6
År 1871	1,648	4,179	3,954	8,133	566	247	112	1	—	2,456	2,395	4,851	21	44
deraf å landet...	1,554	3,999	3,802	7,801	515	231	111	1	—	2,334	2,297	4,631	21	41
» i städerna	94	180	152	332	51	16	1	—	—	122	98	220	—	3
År 1872	1,716	4,227	3,896	8,123	582	252	105	1	—	2,031	1,995	4,026	9	72
deraf å landet...	1,620	4,028	3,713	7,741	522	239	99	1	—	1,945	1,878	3,823	9	69
» i städerna	96	199	183	382	60	13	6	—	—	86	117	203	—	3
År 1873	1,755	4,179	3,941	8 120	602	248	102	—	—	2,176	2,256	4,432	11	67
deraf å landet...	1,669	3,984	3,765	7,749	540	235	95	—	—	2,048	2,129	4,177	8	64
» i städerna	86	195	176	371	62	13	7	—	—	128	127	255	3	3
År 1874	1,648	4,049	3,969	8,018	540	268	95	2	—	2,527	2,572	5,099	14	60
deraf å landet	1,540	3,862	3,795	7,657	487	252	91	2	—	2,394	2,415	4,809	12	52
» i städerna	108	187	174	361	53	16	4	—	—	133	157	290	2	8

Anm. För den tiderymd, f. o. m. 1774 t. o. m. 1794, under hvilken uppgifterna meddelades blott i stiftssammandrag, saknas utväg att fylla ofvanstående öfversigt.

Åsikter rörande statistik öfver epidemier. *)

Statistiken öfver dödsorsakerna kan anses hafva 2 hufvudsakliga ändamål: det ena att tjena till förklaring af årsvexlingarna i den allmänna dödligheten, det andra att lemna handledning för åtgärder till helsovårdens förbättrande.

Dödsorsakerna kunna innefattas under 3 hufvudgrupper: epidemiska, endemiska och sporadiska.

Det är förnämligast bland de förstnämnda, som man finner orsakerna till årsvexlingarna i den allmänna dödligheten, och af denna anledning är kunskapen om de epidemiska dödsfallens antal ett särskildt behof för befolkningsstatistiken. För denna är ock behöfligt att sträcka sin forskning ej blott till de med mera oregelbunden periodicitet uppträdande vanligen s. k. epidemiska sjukdomarna, utan ock till de med mera regelbunden periodicitet under vissa årtider i större utbredning förekommande dödsfallen (t. ex. af lunginflammationer, akuta luftrörs- och tarmkatarrher o. d.).

De egentligt endemiska och sporadiska sjukdomarna, som på dödsfallens årsvexlingar öfva en ringa, knappt märkbar, inflytelse, äro för den allmänna befolkningsstatistiken af underordnad värde, om derifrån undantagas de våldsamma och genom olyckshändelser vållade dödsätten.

Det beror nu på den omfattning, man vill gifva åt befolkningsstatistiken, huruvida den å ena sidan kan anses hafva uppfyllt sin bestämmelse genom insamlande och bekantgörande af er-

*) Vid den internationela Statistiska kongressens sammanträden har tillvägbringandet af statistik öfver dödsorsakerna utgjort ett viktigt öfverläggningsämne. De förslag och önskuingar, som med anledning häraf uttalats i de offentliggjorda kongressförhandlingarna, hafva ock inom många länder vunnit bifall och efterföljd i den mån utvägar dertill kunnat beredas. Uppenbarligen beror här det hufvudsakliga på möjligheten att erhålla tillförlitliga och fullständiga primäruppgifter. För en grupp af dödsorsaker, nemligen dem som framkallas af epidemiska sjukdomar eller farsoter, ligger ock den största vikt på den skyndsamhet, hvarmed primäruppgifterna kunna göras tillgängliga för helsovårdsförvaltningen. Det har i följd häraf ansetts nödigt, att göra statistiken öfver farsoterna till särskildt öfverläggningsämne vid kongressens stundande möte i Buda-Pest. Såsom utgångspunkter för denna öfverläggning har den permanenta statistiska kommissionen vid dess sammanträde i Paris under sistl. September månad beslutat anmoda D:r William Farr i London, D:r Körösi i Buda-Pest och författaren af denna uppsats att hvar för sig i en till Komitéen och Kongressen afgifven mémoire uttala sina åsikter i ämnet. För hufvudinnehållet af denna mémoire, som kommer att särskildt utgifvas på Tyska eller Franska språket, redogöres i det här meddelade.

hållna uppgifter om dödsorsakerna, vare sig ensamt de epidemiska, eller äfven de öfriga, till *upplysning öfver det större eller mindre antalet af samtliga dödsfall*, eller om hufvudändamålet med dessa uppgifter är *att tjena helsovårds-förvaltningen*, så att hon skulle åtaga sig att i allt vidsträcktare omfång fylla denna förvaltnings behof.

En noggrann pröfning af dessa frågor synes mig vara vilkoret för en tillfredsställande plan till statistiken öfver dödsorsakerna och företrädesvis öfver de epidemiska.

I den mån dödsorsakerna, såsom hittills skett, år från år allt tillförlitligare och fullständigare kunna ingå i de befolkningsstatistiska publikationerna, lemnas visserligen åt helsovårdsförvaltningen ett växande material för bedömandet af det ömsesidiga numeriska förhållandet mellan dödsfallen af sporadiska, endemiska och epidemiska sjukdomar. Men en annan fråga är, till hvad åtgärder för helsovårdens förbättrande detta material kan vara användbart.

För de *sporadiska* sjukdomarna torde väl knappast något användande kunna ifrågakomma. Flere års fortsatta redogörelser för dödsorsakerna inom mindre territoriela områden, som förete likformighet i fysikaliskt och socialt hänseende, kunna visserligen ådagalägga tillvaron af en eller flere *endemiska* sjukdomar, men, så snart i den statistiska redogörelsen flere fysikaliskt eller socialt olika områden sammanföras, försvinner den egendomliga prägeln för hvar och en af de sins emellan olika delarna, och det relativa antalet af de dödsfall, som haft endemisk orsak, kan genom sammanförandet blifva allt för lågt, för att fästa tillräcklig uppmärksamhet.

Här möter oss sålunda den önskan, att likformig beskaffenhet i ofvan antydda hänseenden kunde bestämma det område, för hvilket statistiken redogör, eller att redogörelsens territoriela enhet ej måtte blifva af så stort omfång, att någon lokal individualitet ginge förlorad i den gemensamma bilden. I motsatt fall vinnes ej något helsovårdsändamål utan förnyande af en i nödiga detaljer ingående undersökning.

Denna önskan torde svårligen kunna någonsin fyllas af den officiela befolkningsstatistiken, utan med fullt berättigande böra hänvisas till bemödanden af den speciela helso- och sjukvårdsstatistiken.

Hvad här är yttradt om den allmänna befolkningsstatistikens otillräcklighet såsom statistiskt underlag för åtgärder mot endemiska sjukdomar, synes mig i ännu högre grad gälla

de egentligt *epidemiska* sjukdomarna, af hvilka åtminstone de flesta äfven äro smittosamma.

Den redogörelse, hvarmed den allmänna befolkningsstatistiken kan tillhandagå, upplyser visserligen, när berättelsen efter ett, två eller flere år blir tillgänglig, att den ena eller andra farsoten inom ett land, eller t. o. m. inom åtskilliga af dess administrativa områden, skördat en viss andel af samtliga dödsfall och förklarar derigenom den olikhet i hela dödsantalet mot ett annat år, hvilken förefunnits. Men detta är blott ett *historiskt faktum*, som på sin höjd kan tjena till ledning för forskningen öfver farsoternas periodicitet. Dock är det äfven härtill otillräckligt.

För flertalet af farsoter och särdeles de erkänt smittosamma, gäller som regel, att de med mer eller mindre hastighet utbreda sig från en ort till en annan, och från första utbrottet oftast stiga till en viss höjd af intensitet och extensitet, för att derefter sjunka och afstanna. Inom ett helt land kan följaktligen liktidigt en ort förete farsoten i sitt utbrott, en annan på sin höjd, och andra orter vara och förblifva fullkomligt oberörda, eller först efter längre tids förlopp upphinnas.

Då nu kalenderåret är den tiderymd, som vanligen omfattas af de statistiska redogörelserna, kan lätt inträffa, att vid dess början en farsot befunnit sig i aftagande, eller vid dess slut i tilltagande, så att en fullständig bild af dess framfart genom redogörelsen öfver dödsfallen af årsberättelsen ej kan lemnas. Men äfven om farsotens hela förlopp faller inom en kortare tiderymd, kunna den medicinska vetenskapen och helsevårdsförvaltningen hemta ringa vinst af en totalsumma dödsfall, som för ett större landområde kan blifva ganska låg, fastän farsoten kan hafva rasat med yttersta häftighet inom ett eller annat litet område. Här framträder alltså ånyo behovet af en detaljredogörelse, för hvilken äfven den minsta administrativa territoriela enheten kan blifva för stor, då det skulle vara af hufvudsaklig vikt att redogörelsen någon gång kunde behöfva sträckas ned till enskilda byar, fabriker eller t. o. m. enstaka hus.

Men äfven den upplysning, som kan vinnas af den mest i detalj gående redogörelse för ställen, hvarest de af en epidemi vållade *dödsfallen* timat, blir dock otillräcklig att vägleda till kunskapen om epidemiens gång.

Blott en del af de insjuknade affida. Farsoten kan öfvergå en ort utan att vålla ett enda dödsfall, och kontinuiteten i dess

utbredning undfaller vår iakttagelse, derest vi ej kunna omfatta äfven antalet *insjuknade*. Här framträder alltså behovet af uppgifter, som visserligen aldrig torde kunna ernås fullständiga, men hvilkas anskaffande måste vara ett bland de viktigaste önskningsmålen för den medicinska vetenskapen och helsovårdsförvaltningen.

Derest nemligen helsovårdsadministrationens uppgift med hänsyn till farsoterna måste vara att utforska de förhållanden, under hvilka farsoten uppstått, att med hämmande åtgärder oafåtligen följa dess utbredning och hindra bildandet af nya sjukdomshårdar o. s. v., så är klart, att här för hvarje ort gäller ej blott den största möjliga skyndsamhet i afseende på iakttagelser och dessas begagnande till helsotillståndets bevarande, utan ock en utsträckning af dem öfver både döds- och sjukdomsfallen, och detta till ett omfång, som ej kan begränsas inom någon viss förut bestämd ram eller form, eller en blott lista på sjukdomsnamn, och att allt här hänger ytterst på läkarens iakttagelseförmåga, nit och kunskaper, samt derpå att nödiga förvaltningsåtgärder måste följa hans iakttagelser tätt i spåren.

Hitintills har statistiken öfver dödsorsakerna flerstädes uppfattats och behandlats såsom en ingredierande del af den allmänna befolkningsstatistiken, men man har dock äfven för den relativt enkla åtgärden, att i det centrala embetsverket gruppera och sammanföra primäruppgifterna om dödsfallen, på kongresserna, och detta med full befogenhet, påyrkat behof af läkares deltagande. Detta behof blir naturligtvis än mer oafvisligt, i den mån man skulle vilja fortsätta att göra statistiken öfver farsoterna fruktbringande för helsovårdsförvaltningen genom upptagande af de *insjuknades* antal. Men allt hvad ett allmänt statistiskt embetsverk, förstärkt med en tillräcklig stab af medarbetande läkare, för att kunna omfatta både morbiditets- och mortalitetsstatistiken, kunde uträtta, blefve dock i det stora hela blott ett fragmentariskt bidrag till farsoternas historia.

Under den långa tid, som erfordras för primäruppgifternas fullständiga insamlande och kontrollerande, bearbetning och offentliggörande genom det statistiska embetsverket, skulle kunskapen om tillståndet blifva i mer eller mindre mån otillgänglig för helsovårdsförvaltningen och följaktligen oanvändbar för de skyddsåtgärder, som påkalla skyndsamhet.

För att tillvägabringa och underhålla det nät af iakttagelser, som en ändamålsenlig epidemiologisk statistik kräver, fordras otvifvelaktigt en disciplinarisk myndighet öfver dem, som skola

lemna primäruppgifterna, Genom lagliga förfoganden kan nu visserligen tillgång till uppgifter om *dödsorsakerna* med någorlunda tillräcklig säkerhet betryggas för det statistiska embetsverket, men i fråga om antalet insjuknade växa svårigheterna för uppgifters erhållande i hög grad, och alla de frågor, som från vetenskapens och förvaltningens synpunkt behöfva besvaras för att kunna vidtaga verksamma åtgärder mot en farsot, torde ej tillkomma det statistiska embetsverket vare sig att framställa eller skaffa besvarade.

Under sådant förhållande och med hänsyn till hufvudändamålet med den epidemiologiska statistiken vågar jag för min del tro, att man handlar klokare, om man i hela deras vidd frambåller fordringarna för målets uppnående, än om man stannar vid förslag, som ej kunna gifva tillfredsställande resultat.

Om man granskar de primäruppgifter öfver dödsfallen, hvilka i flere länder dels föreslagits, dels till verkställighet anbefallts — jfr F. W. Beneke: *Vorlagen zur Organisation der Mortalitätsstatistik in Deutschland* — så framträder omisskänneligt, att de ingalunda afse blotta mortalitetsstatistiken uppfattad såsom en förteckning öfver dödsorsakerna, utan att de, utom sitt sammanhang med civilståndsregistrationens förfullständigande, äro beräknade såsom underlag för sanitära åtgärder. Detta sistnämnda praktiska helsovårdssyfte, att hindra spillandet af flere menniskolif, kan hvad farsoterna beträffar icke uppnås, om man stannar vid underrättelsen om *dödsfallen*, då det är mot *sjukdomsfallen* som verksamheten skall riktas. I sjelfva dessa förslag till *mortalitetsstatistik* ingår sålunda förutsättningen af *morbiditetsstatistik*, såsom ett oeftergifligt bihang åtminstone hvad farsoterna beträffar.

Men äfven den fullständigaste morbiditets- och mortalitetsstatistik blifver blott döda siffror, derest de ej på hvarje ort, der en farsot yppats, omedelbart föranledt ändamålsenliga skyddsåtgärder. Här möta vi alltså ett förutsatt behof af ordnad så väl central som lokal sundhetsförvaltning. Derest läkaren, som uppgifvit sjukdoms- och dödsfallet af en farsot, saknar allt stöd af lokal samverkan från dertill befogad myndighet, blifver han inskränkt till de upplysningar och varningar, som han kan finna sig befogad att enskildt gifva och som lätt kunna blifva fruktlösa. En så isolerad ställning af läkaren torde väl svårigen kunna hafva tänkts förenad med den detaljerade mortalitetsstatistik, som föreslagits. Tvärtom måste väl antagas, att man förutsatt tillvaron af lokal embetsmyndighet, som kan uppträda

verksam, så snart läkarens primäruppgift om dödsfall af farsot dertill gifvit anledning. Förutsättningen af lokala sundhetsmyndigheter är åter oskiljaktig från den af en central dylik myndighet med den rättighet till initiativ och den disciplinariska magt, som erfordras i det helas intresse.

Ju mer nu på grund af det anförda bör kunna inses, att i fråga om farsoter de primära iakttagelserna om sjukdoms- och dödsfallen och de nödiga administrativa skyddsåtgärderna måste följa hvarandra tätt i spåren, och att härtill erfordras en särskild förvaltningsorganisation, inom hvilken sakkunskap i nödiga riktningar är representerad i förening med rättighet och skyldighet att sörja för åtgärder till helsotillståndets bevarande, så lär ej heller kunna bestridas att i en dylik organisation bör ingå rättighet till allt det statistiska material, som för vetenskapligt och förvaltningsändamål är behöfligt och kan anskaffas jemte skyldighet att bearbeta detta till nödig vägledning.

Utan tvifvel skall en sådan organisation i många hänseenden möta stora svårigheter, och lång tid erfordras, innan den från allmänhetens sida kan tillvinna sig det förtroende och understöd, hvarförutan den ej kan uppfylla sin bestämmelse, men säkert är ock å andra sidan, att hvarje lyckad åtgärd för helsotillståndets förbättrande skall öka det allmänna förtroendet och underlätta de nödiga iakttagelserna. För min del tror jag mig alltså böra vördsammast tillstyrka Kongressen uttalandet af den *önskan, att morbiditets- och mortalitetsstatistiken med hänsyn både till vilkoren för och ändamålet med dess tillvägagångande, måtte inom hvarje land blifva verksamhetsföremål för en särskild central helso- och sjukvårdsförvaltning, med underordnade lokala biträden inom kommunerna, så organiserade att man på allt sätt må kunna tillförsäkra sig kommunernas intresserade deltagande.*

Ett öppet uttalande af en sådan önskan från Kongressens sida, hvarigenom erkännes, att helso- och sjukvårdsstatistiken behöfver sitt eget målsmanskap för att göra den nytta, som dermed afses, innebär ett fullgiltigt skäl till öfverseende med det missförhållande, som obestridligt eger rum mellan de åtgärder för helso- och sjukvårdsstatistiken, som hitintills kunnat af flertalet statistiska embetsverk genomföras, och de vidtomfattande planer för sådan statistik, hvilka förelagts och gillats vid Kongressens förra sammanträden. För en särskildt organiserad helso- och sjukvårdsförvaltning, utrustad med nödiga medel, blifva dessa planer, såsom frukter af den omfångsrikaste medicinska bildning och erfarenhet, af ett högt värde.

Mellan organerna för den allmänna befolkningsstatistiken och den på ofvanstående sätt förordade speciela helso- och sjukvårdsadministrationen kommer alltid att förefinnas en nära gemensamhet, ett ömsesidigt behof af upplysningar och utbyte af vunna resultat. Genom de rådplägende statistiska Centralkommissionerna ega vi en utväg att under all den vinst, som arbetets ändamålsenliga fördelning kan bereda, dock skydda oss mot den misshushållning att samma arbete göres dubbelt.

För att bereda vår verldsdal skydd mot vissa farsoter är behofvet af vidtomfattande internationela åtgärder redan erkänt. Genom ömsesidiga meddelanden för hvarje vecka om dödsfallens antal och orsaker inom åtskilliga af Europas större städer sprides kunskap om farsoters uppträdande. Om här af för helsotillståndet skall sköras vinst, synes mig helt och hållet beroende derpå, att en särskild förvaltningsmyndighet finnes med kvalifikation och åliggande att tillgodogöra sig alla upplysningar som erbjudas. Genom samverkan af dylika myndigheter i flere länder kunna naturligtvis de internationela förbindelserna så utvidgas, att hvarje farsots gång bör kunna noggrannt följas.

Jag har allt för liten bekantskap med förvaltningens organisation i andra länder för att kunna döma om utförbarheten derstädes af mina här ofvan uttalade åsichter rörande ändamålsenligaste sättet för en statistik öfver epidemierna men torde upplysningsvis få tillägga några ord om helso- och sjukvårdsförvaltningens organisation i Sverige.

Sedan 2 århundraden finnes här en centralmyndighet — Sundhets-Kollegium — som eger full initiativrätt i alla helsovårdsfrågor och skyldighet att i dem afgifva förslag och utlåtanden samt öfvervaka gifna föreskrifters iakttagande.

Rättigheten till medicinsk praktiks utöfvande skall inför Kollegiet styrkas med intyg öfver genomgångna föreskrifna lärdomsprof. Af Kollegiet pröfvas kompetensen till alla och upprättas förslag till de flesta läkaretjenster, som åtnjuta tjänst-årsberäkning. Kollegiet skall af alla i statens eller kommuners tjänst anställda läkare mottaga årsberättelser enligt föreskrifvet formulär och kan i öfrigt från dem infordra alla upplysningar som pröfvas af nöden. Öfver samtliga föremål för sin embetsverksamhet skall Kollegiet afgifva årsberättelser. Öfver 600 i tjänst anställda läkare med bestämda områden eller verksamhetsföremål äro tillgängliga såsom organer för iakttagelsers samlande och meddelande.

Genom lag af d. 25 Sept. 1874 är inom hvarje kommun bildad en särskild helsovårdsnämnd, i hvilken inom stad en läkare är ledamot och å landsbygden provincial- eller distriktläkare eger deltaga när så behöfves. Denna helsovårdsnämnd skall afgifva årlig berättelse till Sundhets-Kollegiet. Så snart anledning till farsot yppats, skola i samråd med läkaren nödiga åtgärder skyndsamt af den kommunala förvaltningen vidtagas och rapport afgifvas till Länsstyrelsen och Sundhetskollegiet. Läkarens resor med anledning af farsoter bekostas af statsmedel.

I denna organisation synes mig åtminstone ligga fröet till en utveckling, som kan betryggas genom den insigt, vaksamhet och offervillighet, hvarmed den handhafves, och vinsten för den epidemiologiska statistiken kommer alltid att gå i jemnbredd med den för helsovården.

Jag har mig väl bekant, att inom många större städer både i Europa och de Förenta Staterna lokala helsovårdsstyrelser finnas organiserade samt både i vetenskapligt och materielt hänseende så väl försedda, att de kunnat utöfva sina viktiga uppdrag till den största nytta. Men hvad jag icke har mig bekant är, huruvida och hvarest en kooperativ verksamhet af dessa lokalityndigheter öfver hela landet under en central förvaltning förefinnes.

På en sådan väl ordnad kooperativ verksamhet ligger dock enligt min tanke en hufvudsaklig vikt just i afseende på farsoternas hämmande och det understöd, som statistiken i detta hänseende kan lemna. Svårigen torde väl en ändamålsenlig samverkan kunna tillvägabringas utan en central myndighet.

Fr. Th. Berg.

Om mord och själfmord i Sverige under tidskiftet 1750—1870.

Om lifvet betraktas ur synpunkten af en kamp för tillvaron, så är det visserligen i allmänhet af ett högt statistiskt intresse att undersöka de förhållanden och vilkor, genom hvilka människan dukar under i denna kamp, d. v. s. att undersöka mortaliteterna och dessas olika orsaker; men ett speciellt intresse fäster sig i detta afseende vid sådana fall, der i och för sig, och för så vidt fråga är om vanliga, naturliga förhållanden, kampens möjlighet är fortfarande gifven, men människan vare sig själfmant drager sig ur denna strid, eller af medmenniskor hindras från dess fortsättning, d. v. s. då människan antingen själf gör våld på sitt lif eller detsamma beröfvas henne af medmenniskor (vare sig enskilde eller staten, — vi subsumera här båda delarne under den gemensamma benämningen mord). Emedan i det civiliserade samhället man borde vänta, att människas lifskamp mot människa aldrig skulle antaga den form af ytterlighet, som mordet innebär, utan att således hennes strid för lifvet skulle inskränkas till blotta striden mot de mer eller mindre ogynnsamma lefnadsförhållanden, under hvilka hon existerar, så kan man säga, att uti *alla* dessa händelser, då lifstråden af människohand afklippes, det uppenbarar sig någonting så abnormt, någonting så ingripande uti den naturens allmänna ordning, som gjort instinkten för lifvets bevarande äfven genom kamp till den högsta grundlag för allt hvad lefvande varelse heter, att detsamma icke kan annat än häntyda på sjukliga förhållanden af en synnerligen svår art, vare sig i afseende på det enskilda lifvet eller samhällslifvet, och hvilka det följaktligen måste ligga hvar och en om hjertat att söka utforska, som intresserar sig för ett förbättrande af livsvilkoren i ena eller andra hänseendet. Men i detta, såsom i alla dylika fall, är ingenting angelägnare än att först noggrannt känna de fakta, på grund af hvilka ett omdöme ensamt kan med någon säkerhet byggas, och vi hafva därför ansett det icke vara otjenligt att meddela nedanstående sifferuppgifter rörande det ämne vi förelagt oss att afhandla.

De ifrågavarande uppgifterna äro hemtade ur de dels handskrifna, dels tryckta sammandrag öfver mortaliteterna för län eller stift, som finnas uti Statistiska Centralbyråns arkiv. Med afseende på vigten af de slutsatser vi trott oss kunna deraf draga, hafva vi ansett lämpligt att meddela detta siffermaterial in extenso, på det läsaren åtminstone i någon mån må sättas i tillfälle att bedöma dess större eller mindre anspråk på tillförlitlighet — något så mycket angelägnare, som den äldsta periodens uppgifter äro nog ofullständiga. På ett och annat ställe hafva siffrorna synts oss misstänkta; men vid jemförelse med primäruppgifterna hafva i allmänhet felen — i fall det är fel — återfunnits der, utan möjlighet af vidare kontroll. I ett fall hafva vi tillåtit oss rätta en uppenbar felskrifning. Öfverhufvud torde likväl ej felen vara af någon så stor betydelse, att de kunna anses utöfva något väsentligare inflytande på slutresultaten.

I de följande tabellerna upptagas, läns- eller stiftsvis, antalet barnamord, andra mord *), själfmord och afrättningar under den ifrågavarande tiderymden, hvilken för ändamålet blifvit delad i fem perioder, nemligen åren 1750—1773 (d. v. s. de år inom denna period, för hvilka uppgifter finnas), åren 1774—1795, åren 1796—1820, åren 1821—1845, samt åren 1846—1870, således i perioder om cirka 20 till 25 år. Den första perioden sträcker sig från tabellverkets början till den tid, då man för samlandet och uppställningen af de statistiska uppgifterna öfvergick från läns- till stiftsindelningen; den andra ifrån denna senare tidpunkt till den, då man återgick till länsindelningen; de öfriga innehålla vardera 25 år. Vi gå nu att i ett sammanhang meddela dessa detaljuppgifter för alla fem perioderna, för att sedan närmare analysera deras innehåll.

*) Uti uppgifterna göres ingen åtskilnad mellan hvad som i lagstil kallas dråp och mord. Deremot ingå icke i räkningen lif spilda i krig eller af våda.

Tab. A (åren 1750—1773). *)

År.	Stockholm.				Stockholms län.				Uppsala län.				Södermanlands län.				Östergötlands län.				Jönköpings län.				Kronobergs län.				Kalmar län.				Gotlands län.				Blekinge län.				Kristianstads län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.				
1750.....	1	1	—	10	—	3	5	2	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	2	4	—	1	—	1	—	1	2	3	p	p	p	p	—	—	1	1	—	2	—	1	—	—	1	2
54.....	—	2	4	1	—	—	5	6	1	—	1	—	—	—	1	1	2	2	5	3	2	1	4	2	—	4	1	2	—	1	5	3	—	1	1	—	—	—	1	1	1	3	1	
55.....	—	1	2	2	—	2	1	7	1	1	3	1	1	1	2	2	—	—	3	2	—	—	2	1	1	4	2	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	4	—	1	4	3		
56.....	1	4	7	12	—	—	3	1	—	1	2	1	1	2	1	2	1	3	—	1	—	1	2	—	—	1	1	1	2	4	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—		
57.....	—	2	2	5	—	—	1	2	1	—	1	—	—	2	3	1	—	1	2	4	1	1	1	3	—	3	—	3	—	2	1	1	—	1	—	—	3	—	—	3	—	—		
58.....	1	1	1	3	—	1	5	1	—	—	2	2	—	1	1	—	—	4	—	—	—	2	—	—	1	2	—	2	—	1	—	1	1	1	2	—	—	1	—	—	1	—		
59.....	1	3	1	3	—	—	—	1	—	1	1	3	—	1	2	2	1	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	1	—	—	1	3	2	—	—	—	
60.....	—	3	2	7	1	1	—	4	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1	2	3	—	—	1	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—		
61.....	2	2	3	5	1	1	4	2	—	1	—	1	—	1	3	1	—	1	1	1	1	1	—	1	—	1	1	—	—	3	1	—	—	—	1	—	—	—	—	3	2	—	—	
62.....	—	2	4	2	—	—	1	—	—	1	2	—	1	1	3	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	4	2	—	—	—	—	—	4	—	—	2	1	—	—	
63.....	—	1	4	1	—	1	1	—	—	3	1	—	2	1	2	—	1	3	—	1	5	2	—	—	2	—	2	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	
64.....	—	1	6	2	2	1	5	3	—	1	2	—	1	1	1	—	—	3	—	p	p	p	p	—	1	1	3	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
65.....	2	—	6	2	—	—	5	2	2	—	2	2	—	1	2	1	1	6	—	1	1	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	p	p	p	p	—	—	—		
66.....	—	5	1	1	1	—	1	3	—	—	—	2	—	2	1	2	—	5	2	—	—	1	1	—	1	1	—	—	1	3	—	—	1	—	2	1	1	—	—	—	2	—	—	
67.....	—	1	p	p	—	1	p	p	3	1	p	p	p	p	p	p	—	p	p	—	2	p	p	—	1	p	p	1	—	p	p	—	p	p	—	p	p	—	p	p	—	p	p	
68.....	—	1	2	2	1	2	—	—	1	1	—	1	p	p	p	p	—	1	3	3	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	1	—	2	2	—	—	—	1	—	1	2	—	—	
69.....	—	1	2	2	—	1	3	3	—	—	—	4	—	—	2	2	p	p	p	p	—	1	—	—	—	2	—	2	4	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	3	—	—	
70.....	—	1	4	5	—	1	3	2	—	—	1	1	—	—	3	1	p	p	p	p	—	2	1	3	—	1	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—
71.....	—	3	1	3	—	1	7	2	—	—	3	2	—	—	1	—	p	p	p	p	—	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
72.....	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	2	2	2	1	4	3	—	5	—	1	4	3	1	—	2	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	8	37	52	68	6	17	50	42	9	7	25	26	6	15	29	25	6	13	45	25	6	16	32	18	2	17	15	21	12	11	33	17	4	3	10	10	—	7	4	18	5	6	20	19

*) Ut i denna och följande tabeller betecknar b. barnamord, m. andra mord, s. sjelfmord, a. afrättningar.

Tab. A (åren 1750—1773). (Forts.)

År.	Malmöhus län.				Hallands län.				Göteborgs och Bohus län.				Elfsborgs län.				Skaraborgs län.				Vermlands och Örebro län.				Vestmanlands län.				Kopparbergs län.				Vesternorrlands län. *)				Vesterbottens län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.				
1750	—	1	4	1	1	—	1	—	—	1	1	2	—	1	—	—	1	3	1	2	5	7	3	1	—	2	3	—	—	2	2	1	—	1	1	—	—	—	2	
54	—	1	3	—	—	1	3	—	—	1	2	1	1	—	1	1	—	2	—	—	4	2	9	—	1	2	3	—	—	1	1	—	—	3	2	—	1	—	1	
55	—	1	1	2	—	—	3	—	2	2	—	3	—	3	3	—	—	—	1	—	1	1	6	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	4	2	—	—	—	—	
56	—	1	2	5	—	1	2	1	1	—	—	—	1	2	2	1	—	2	—	1	1	4	4	—	—	1	1	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—		
57	1	1	1	1	—	—	1	—	1	1	—	5	—	3	—	—	1	2	1	—	3	5	2	—	1	—	2	—	—	3	—	1	—	5	2	—	—	—	2	
58	—	2	2	2	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	2	1	—	5	—	—	1	4	3	1	1	1	—	—	—	1	3	—	—	2	—	—	—	1	—	
59	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	1	3	—	1	2	2	5	—	2	3	—	—	—	3	—	—	1	1	—	1	2	—	1
60	—	—	1	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	1	—	1	—	2	3	—	2	3	2	2	—	—	—	1	—	—	5	1	—	8	—	—	—	1	—	
61	—	—	—	—	1	2	—	1	—	1	—	4	—	1	5	—	—	3	—	—	2	2	2	1	—	1	2	—	—	2	1	—	1	3	—	—	1	1	—	1
62	—	6	2	1	1	1	—	—	2	1	—	2	1	1	2	5	—	1	2	1	1	4	5	—	1	3	2	—	1	1	1	—	8	—	—	1	—	—	1	
63	—	2	1	1	—	—	2	—	1	—	1	—	1	1	1	1	—	2	2	—	1	3	—	—	1	3	—	—	2	2	2	—	5	2	—	—	—	1	—	
64	—	1	5	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	1	1	2	2	1	—	1	2	—	—	—	4	3	—	—	5	1	1	—	5	1	—	—	—	1	—
65	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	3	2	5	3	1	—	—	3	—	1	—	2	3	—	4	1	—	—	—	—	—	
66	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	2	2	—	1	3	1	—	2	2	5	1	1	—	3	—	—	3	1	—	1	1	—	—	—	1	—	
67	6	—	?	?	—	?	?	2	—	?	?	—	—	?	?	2	—	?	?	2	3	?	?	—	1	?	?	—	2	?	?	1	—	?	?	—	—	?	?	
68	—	2	6	2	—	—	1	—	1	—	1	—	1	1	2	5	5	1	2	1	—	1	1	5	1	—	2	4	—	—	3	1	1	—	1	—	—	—	1	
69	1	—	—	3	—	1	1	1	—	1	1	1	—	—	2	—	—	1	—	2	1	5	2	2	1	—	3	1	—	—	9	2	—	4	3	2	—	1	1	1
70	—	—	—	1	—	2	1	—	—	1	1	2	—	1	—	2	—	1	2	1	—	1	3	—	—	2	—	—	—	3	1	—	2	—	4	—	—	—	1	
71	—	2	2	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	2	—	—	5	—	1	1	4	1	—	—	2	1	2	—	5	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
72	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	3	1	—	—	1	1	1	4	3	1	—	1	1	—	2	6	—	—	1	3	3**)	1	1	—	1	
Summa	9	21	33	23	4	9	18	5	12	15	12	23	7	15	34	22	10	13	39	15	14	44	57	58	7	10	32	31	2	5	57	21	7	8	59	23	5	7	6	14

*) Ifrån 1763 särskiljas uppgifterna för Gefleborgs län, men sammanslås här med de öfriga.

**) För detta år saknas uppgifter annat än för Gefleborgs län.

Tab. B (åren 1774—1795).*)

År.	Stock-holm.			Uppsala stift.			Lin-köpings stift.			Skara stift.			Streng-näs stift.			Vesterås stift.			Vexjö stift.			Lunds stift.			Göte-borgs stift.			Kalmar stift.			Karl-stads stift.			Hernö-sands stift.			Visby stift.			Hela Riket.
	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	b.	m.	s.	a.			
1774	1	—	1	—	3	4	3	—	5	1	2	—	—	—	3	2	—	5	1	1	1	2	—	6	?	?	—	—	—	?	?	?	—	—	1	—	—	—	15	
75	—	2	1	1	1	6	—	2	—	1	—	8	—	1	—	3	1	9	—	1	1	—	—	8	—	—	2	—	1	—	1	1	—	1	4	1	—	1	12	
76	—	1	2	2	—	4	—	1	5	2	1	3	—	—	3	1	—	3	—	3	1	1	—	4	—	1	4	—	1	—	—	2	—	1	7	—	—	2	15	
77	—	3	2	2	1	6	1	2	7	1	3	2	—	—	3	2	—	3	—	1	4	1	3	2	2	—	4	—	1	—	—	1	2	2	1	—	—	2	20	
78	1	—	1	2	1	5	1	—	3	1	2	1	1	1	2	1	1	3	1	2	1	5	2	—	2	—	2	—	1	—	—	5	2	—	4	—	1	—	12	
79	1	1	3	—	1	13	—	—	4	1	—	1	1	—	4	—	—	4	—	3	2	1	1	—	1	5	—	—	2	4	2	1	2	5	—	—	—	15		
80	—	8	—	—	1	2	6	1	2	4	6	—	3	1	1	2	—	3	6	1	2	5	—	1	2	3	—	7	—	—	1	1	—	2	4	—	—	2	5	
81	—	2	—	—	—	4	1	—	4	—	3	1	1	2	2	1	3	2	1	—	—	—	3	4	—	2	1	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	7		
82	—	3	2	—	3	6	2	—	1	1	2	5	2	2	5	—	1	2	—	1	4	1	4	7	1	1	1	—	2	—	—	2	—	—	3	—	—	3		
83	2	2	6	—	1	10	2	—	4	2	—	6	1	1	6	1	—	7	—	2	4	—	1	6	1	2	4	—	2	5	—	2	—	2	—	6	—	1	6	
84	—	—	1	2	1	9	—	6	3	—	1	3	—	—	6	—	—	4	—	—	9	3	—	9	3	1	4	—	1	—	1	1	—	4	4	—	—	—	4	
85	—	2	4	2	—	13	1	4	9	2	—	3	1	3	3	1	1	3	—	—	2	—	1	4	—	—	6	1	—	—	1	1	—	1	4	—	—	1	9	
86	1	—	5	1	—	4	—	1	4	—	1	2	—	3	8	1	2	3	—	2	2	—	—	3	—	9	—	1	—	2	1	1	—	2	2	—	—	—	6	
87	2	1	6	2	1	6	1	1	2	—	—	6	2	—	5	1	3	4	—	3	1	1	6	1	1	6	—	2	1	1	1	4	—	4	4	—	—	—	11	
88	—	2	6	—	2	6	1	1	4	1	—	2	—	1	2	1	2	8	—	1	3	3	1	3	—	5	—	2	3	—	2	2	1	1	1	—	3	—	7	
89	3	—	6	3	—	6	—	—	6	—	—	4	—	5	4	—	3	7	—	1	2	3	—	7	—	2	7	1	—	—	1	—	1	1	2	—	—	1	2	
90	2	1	10	2	1	10	1	4	3	—	—	3	—	3	2	2	1	5	1	1	1	1	—	7	—	1	5	1	2	—	1	1	2	1	—	3	—	—	4	
91	3	2	8	3	2	8	1	2	5	—	1	4	—	1	2	1	—	5	—	1	3	1	1	15	1	1	6	—	1	1	1	1	5	1	—	3	—	—	4	
92	—	10	1	1	1	12	1	3	8	1	2	3	2	—	5	2	—	8	—	1	1	—	2	14	1	—	3	—	1	2	—	1	3	1	—	2	—	—	6	
93	—	1	6	4	2	3	1	1	5	2	2	6	—	3	3	—	1	7	—	1	5	1	1	7	1	2	2	—	1	—	—	1	2	—	3	—	—	10		
94	—	2	4	1	1	5	2	—	4	1	1	6	—	—	6	—	—	6	—	1	3	2	2	1	—	1	2	—	1	—	—	1	6	—	—	—	—	12		
95	—	1	7	4	1	5	2	1	4	2	1	2	—	10	—	—	—	6	1	1	1	2	1	10	1	2	6	—	5	—	1	4	2	1	5	—	1	—	6	
Summa	16	44	82	33	25	151	22	31	94	25	22	74	12	27	86	20	22	110	6	23	59	29	25	126	17	18	91	3	12	25	7	21	36	12	25	75	1	2	14	191

*) Uti denna tabell upptagas endast de tre rubrikerna b, m, s, hvaremot den fjerde a gäller för hela riket.

Tab. C (åren 1796—1820).

År.	Stockholm.				Stockholms län.				Uppsala län.				Södermanlands län.				Östergötlands län.				Jönköpings län.				Kronobergs län.				Kalmar län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1796.....	—	1	6	?	—	—	2	?	1	—	1	?	—	1	2	?	—	1	3	?	—	—	5	?	—	—	3	?	—	—	4	?
97.....	—	1	6	?	—	1	2	?	1	—	4	?	—	—	4	?	—	2	7	?	—	—	—	?	—	2	3	?	1	1	2	?
98.....	—	1	3	?	1	1	6	?	—	—	3	?	—	2	4	?	1	—	5	?	—	—	—	?	—	—	—	?	3	—	2	?
99.....	1	2	3	?	1	—	4	?	1	—	3	?	1	2	5	?	—	1	6	?	—	—	3	?	—	—	—	?	1	—	—	?
1800.....	—	1	2	?	1	3	4	?	—	—	3	?	—	1	1	?	—	1	10	?	—	—	2	?	—	2	—	?	2	—	3	?
01.....	1	—	3	?	2	3	8	?	—	—	2	?	1	—	1	?	2	—	5	?	—	—	8	?	—	1	2	?	1	2	4	?
02.....	—	2	1	3	—	—	5	2	—	—	11	—	1	—	1	2	—	—	3	—	—	—	5	—	—	1	—	—	—	—	5	—
03.....	—	1	8	1	2	2	3	1	—	—	2	—	1	—	6	—	—	1	5	—	1	3	—	—	1	2	—	—	2	1	—	—
04.....	—	1	9	—	—	—	4	—	—	—	7	—	—	—	2	—	3	1	4	—	1	1	7	2	—	1	1	—	2	2	2	—
05.....	—	1	8	—	—	—	6	—	1	1	8	—	—	2	5	1	—	—	4	1	2	—	3	—	—	1	—	—	2	4	—	—
06.....	—	1	6	—	—	—	9	—	—	—	3	—	—	—	4	—	1	—	5	1	1	1	3	—	1	1	—	—	1	—	—	—
07.....	—	—	11	—	—	—	3	—	1	—	5	—	—	2	6	2	—	3	4	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	3	—	—
08.....	—	—	3	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	1	6	—	1	—	5	1	—	—	3	—	1	2	3	1	1	2	6	—
09.....	—	—	5	—	—	1	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	1	3	4	1	1	—	4	—	—	2	5	—	2	7	—	—
10.....	—	3	6	—	1	1	6	—	—	—	3	—	2	1	1	—	—	1	8	1	1	1	2	—	1	1	—	—	1	3	—	—
11.....	—	2	6	1	—	—	5	—	2	—	2	1	—	2	6	1	—	1	5	—	—	4	7	—	—	4	2	—	—	3	3	1
12.....	—	—	10	—	—	2	4	—	1	—	4	—	—	1	2	2	—	—	6	—	4	1	4	—	—	3	—	2	3	3	1	—
13.....	—	1	5	1	1	—	4	2	—	—	1	—	—	2	8	1	3	1	15	—	1	1	4	—	—	1	—	—	1	—	1	—
14.....	1	—	12	—	1	—	9	1	—	—	3	2	1	—	4	1	—	1	8	1	1	—	5	1	—	3	1	1	—	—	2	1
15.....	—	3	5	3	—	1	3	—	1	—	5	—	—	—	2	—	2	1	7	—	—	—	3	—	—	1	—	—	1	2	—	—
16.....	—	—	18	1	—	1	5	—	—	—	4	—	—	1	3	—	—	—	7	—	—	1	4	—	—	1	2	—	1	3	3	—
17.....	—	—	10	1	—	1	4	—	—	—	9	—	—	1	6	1	5	3	14	—	—	—	3	1	—	1	—	—	1	3	—	—
18.....	—	1	12	1	—	1	9	—	—	—	7	—	—	1	6	4	1	2	9	2	—	—	1	—	1	1	—	—	3	4	1	—
19.....	—	5	11	3	1	3	8	—	—	—	3	—	—	—	5	—	—	—	14	—	—	5	2	1	—	2	3	—	—	1	1	—
20.....	—	1	20	3	—	1	10	2	—	—	4	—	—	1	3	—	1	5	10	—	—	2	4	1	—	1	3	1	3	—	6	1
Summa	3	28	189	18	11	26	129	8	9	1	99	3	9	21	95	15	21	28	173	8	12	23	87	6	4	29	35	4	18	36	67	6

År.	Gotlands län.				Blekinge län.				Kristianstads län.				Malmöhus län.				Hallands län.				Göteborgs och Bohus län.				Älfsborgs län.				Skaraborgs län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1796.....	1	—	2	?	1	1	—	?	1	1	5	?	2	—	1	?	—	—	1	?	1	1	2	?	1	—	5	?	1	—	—	?
97.....	1	—	2	?	—	—	1	?	—	—	6	?	—	—	4	?	1	1	2	?	—	1	—	?	1	—	1	?	—	1	3	?
98.....	1	—	1	?	—	—	1	?	—	1	1	?	—	—	1	?	—	—	—	?	—	—	1	?	—	2	2	?	—	—	—	?
99.....	—	—	—	?	—	—	1	?	—	1	2	?	1	—	3	?	—	—	—	?	—	—	?	1	2	3	?	1	1	2	?	
1800.....	—	—	1	?	—	2	—	?	—	—	—	?	—	1	4	?	1	—	1	?	—	3	2	?	—	1	5	?	—	3	7	?
01.....	—	—	1	?	—	—	—	?	—	2	1	?	1	—	3	?	—	—	3	?	—	—	3	?	—	2	2	?	—	1	4	?
02.....	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	2	6	—	—	—	2	—	—	2	—	1	1	2	5	3	3	8	3	
03.....	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	3	—	1	—	6	4	—	—	2	—	—	1	1	—	—	1	1	1	1	1	6	2
04.....	—	—	—	—	—	3	2	2	—	1	4	—	1	—	6	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	1	3	—	—	—	2	—
05.....	1	—	—	—	2	3	3	—	1	1	4	1	2	1	9	—	—	—	2	—	2	—	2	—	3	—	1	—	1	—	1	—
06.....	—	—	2	—	1	1	4	—	—	1	4	—	—	—	8	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—	1	—	—	—	—	9	—
07.....	1	1	2	1	1	1	3	2	—	1	3	—	—	1	9	—	—	—	—	—	—	5	—	—	1	6	—	—	4	3	—	
08.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	3	—	9	4	16	1	—	—	5	—	8	—	1	—	—	1	7	1	1	2	4	—
09.....	—	1	—	—	—	1	4	1	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	2	2	—	1	1	5	1	—	1	5	1
10.....	—	—	1	1	—	4	—	—	—	3	3	—	2	3	6	—	—	1	2	—	—	—	1	—	—	1	4	—	—	4	—	—
11.....	—	—	2	—	—	—	3	2	1	1	5	—	1	—	8	2	—	—	4	—	—	1	2	—	—	1	7	—	1	1	8	—
12.....	—	—	2	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	2	—	6	1	5	1	—	—	4	—
13.....	—	—	1	—	—	3	1	—	—	1	6	1	1	—	3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	5	—	—	7	—	—
14.....	—	—	2	—	—	—	4	—	—	1	2	2	—	1	10	1	—	1	5	—	—	3	2	—	—	—	3	2	—	1	4	4
15.....	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	4	2	—	—	3	1	1	1	2	—	—	3	6	—	—	5	—	1	4	5	2	
16.....	—	1	—	—	—	3	5	2	1	2	6	—	2	2	8	1	—	1	—	1	—	1	5	—	2	1	4	—	1	2	3	—
17.....	—	—	2	—	1	3	2	1	—	1	7	—	2	1	10	—	—	—	3	—	—	—	4	—	—	—	5	—	2	2	7	—
18.....	1	1	—	—	—	—	—	1	—	4	2	—	—	1	11	—	—	1	6	—	1	—	4	—	1	1	12	—	—	2	4	—
19.....	—	—	3	—	1	2	6	—	—	4	3	—	—	1	8	—	1	2	4	—	2	3	1	—	1	3	7	—	—	3	5	—
20.....	—	—	1	—	—	2	3	2	2	1	5	—	—	2	8	2	—	—	4	—	1	—	7	—	1	2	3	1	—	2	10	1
Summa	6	5	25	2	8	33	52	13	6	31	86	6	25	20	158	12	4	8	52	1	18	21	61	—	19	24	104	12	13	34	115	13

Tab. C (åren 1796—1820). (Forts.)

År.	Vermlands län.				Örebro län.				Vestmanlands län.				Kronobergs län.				Gefleborgs län.				Vesternorrlands län.				Jemtlands län. *)				Vesterbottens län.				Norrbot- tens län. *)				Hela Riket.
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	a.				
1796.....	5	1	—	?	—	1	1	?	2	—	1	?	—	10	?	—	4	?	—	2	?	—	—	2	?	—	—	—	—	1	1	?	—	—	6		
97.....	—	1	1	?	—	1	1	?	2	1	1	?	—	4	?	—	1	3	?	—	1	2	?	?	—	—	—	—	1	1	?	—	—	7			
98.....	1	—	2	?	—	1	3	?	—	—	2	?	—	5	?	—	—	4	?	1	—	5	?	?	—	—	—	—	1	?	—	—	—	8			
99.....	—	—	—	?	—	—	1	?	1	2	2	?	—	1	?	1	—	2	?	—	—	2	?	?	—	—	—	—	—	?	—	—	—	5			
1800.....	1	1	6	?	—	1	5	?	—	—	3	?	—	3	?	—	—	3	?	—	—	4	?	?	—	—	—	1	1	?	—	—	—	3			
01.....	—	2	1	?	2	2	1	?	—	—	2	?	1	1	3	?	—	2	?	—	—	3	?	?	—	—	—	—	2	?	—	—	—	5			
02.....	1	—	4	4	—	2	4	1	1	1	4	1	—	7	—	1	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21			
03.....	—	—	1	—	—	1	6	—	—	—	8	1	2	2	5	—	—	1	2	—	—	4	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	10			
04.....	—	1	2	1	—	—	3	1	—	—	5	—	—	3	4	—	—	2	2	—	—	2	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	6			
05.....	—	1	2	—	—	4	—	—	2	5	1	—	—	5	—	—	—	3	—	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4			
06.....	—	3	5	—	—	3	2	—	—	1	3	—	—	1	7	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1			
07.....	—	—	2	—	1	4	—	—	2	—	—	—	1	1	—	1	7	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5			
08.....	—	3	3	—	1	4	2	—	1	1	3	—	—	1	6	—	1	1	1	1	2	—	4	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	4			
09.....	—	—	2	—	—	4	—	—	—	—	2	—	—	3	2	—	—	4	5	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5			
10.....	—	2	3	—	—	—	3	—	—	—	6	—	—	1	3	—	—	3	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	3			
11.....	—	2	9	2	—	4	—	1	—	—	2	—	1	2	1	2	—	2	—	1	1	6	1	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	14			
12.....	—	2	3	—	—	1	—	1	1	8	—	—	1	—	3	—	—	1	—	—	1	3	1	—	—	2	—	—	1	1	—	1	—	6			
13.....	—	—	2	—	—	2	5	—	1	1	3	1	—	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	1	2	—	1	1	—	—	—	10			
14.....	1	—	8	—	1	1	3	1	1	—	6	—	—	4	1	—	—	4	—	—	7	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	19			
15.....	—	1	2	—	1	—	3	—	1	1	3	—	2	1	4	—	—	1	—	—	1	2	1	—	—	3	—	1	1	—	1	1	—	9			
16.....	—	3	6	1	—	1	4	—	—	—	3	—	—	6	1	—	1	6	—	—	4	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	—	2	9			
17.....	2	—	3	—	—	1	9	—	—	1	7	—	—	2	—	—	1	3	—	—	1	5	—	—	—	1	3	—	1	2	—	—	—	4			
18.....	1	1	4	—	1	1	7	—	—	5	—	—	1	8	—	—	1	6	2	—	3	3	1	—	1	8	—	1	1	3	—	—	—	15			
19.....	—	—	6	—	—	1	5	1	1	—	1	—	1	2	3	—	—	1	6	—	—	2	2	—	—	3	—	—	1	—	—	1	—	5			
20.....	—	1	4	—	1	—	7	—	1	1	7	—	—	2	7	1	—	7	1	—	1	1	1	1	—	4	—	—	—	—	1	—	—	17			
Summa	12	25	81	8	8	27	88	5	13	13	94	4	12	21	105	5	3	17	85	4	5	12	84	6	—	3	27	2	3	14	23	5	1	7	3	2	202

*) Efter 1809 är Jemtland skildt från Vesternorrland, äfvensom Norrbotten från Vesterbotten.

Tab. D (åren 1821—1845).

År.	Stockholm.				Stockholms län.				Uppsala län.				Södermanlands län.				Östergötlands län.				Jönköpings län.				Kronobergs län.				Kalmar län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1821.....	—	9	12	—	4	—	6	—	—	—	11	—	—	—	6	—	1	1	14	1	2	1	7	—	—	5	7	—	1	3	4	—
22.....	1	3	16	—	—	—	7	—	1	—	7	—	—	2	5	1	2	5	20	—	—	3	7	1	—	—	3	—	2	2	3	—
23.....	1	1	17	—	2	1	8	1	—	3	8	—	—	1	8	—	5	3	16	1	—	3	1	—	—	1	2	1	1	2	3	—
24.....	1	—	28	—	—	3	11	—	—	1	5	—	—	—	6	—	—	4	11	—	—	1	4	—	1	—	3	—	1	2	3	—
25.....	—	3	10	1	—	—	15	—	1	—	8	—	—	2	3	—	—	2	19	—	1	—	5	—	—	3	1	—	1	1	3	—
26.....	—	1	21	—	2	—	10	—	1	2	7	—	—	3	9	—	1	3	12	—	—	2	7	—	—	1	2	—	1	1	4	2
27.....	1	1	16	1	1	—	15	3	1	1	9	—	—	—	9	2	—	1	10	2	—	2	5	—	—	1	1	—	—	1	6	—
28.....	—	2	12	—	1	3	14	—	—	1	4	—	—	—	16	—	—	4	8	—	1	2	9	—	1	2	3	2	—	3	8	1
29.....	1	1	24	—	—	2	13	1	—	2	10	—	—	—	2	—	1	2	11	1	2	—	5	—	—	—	9	—	3	8	11	3
30.....	—	—	15	1	1	1	10	1	2	—	11	2	1	—	12	—	—	2	15	1	3	—	6	—	—	2	5	—	—	6	10	—
31.....	—	1	22	—	1	—	17	—	—	—	4	—	1	—	6	—	—	4	9	3	—	1	5	—	—	2	1	1	2	2	3	—
32.....	—	—	19	—	—	2	6	—	—	—	6	—	—	—	7	1	—	1	11	—	—	4	6	—	—	—	2	—	—	2	4	1
33.....	—	—	26	—	1	—	13	1	—	1	14	—	2	—	9	—	1	3	17	—	—	—	11	—	—	2	—	—	—	3	2	—
34.....	—	2	8	1	1	—	14	—	—	3	3	—	—	—	12	—	2	5	9	2	—	2	8	—	—	1	2	3	1	4	6	—
35.....	—	2	9	—	—	—	12	—	—	1	10	—	—	—	7	—	1	3	12	—	—	—	8	—	1	2	3	1	2	3	2	—
36.....	—	2	13	?	—	1	16	?	—	—	9	?	1	—	9	?	—	2	13	?	—	1	9	?	—	3	4	?	—	3	4	?
37.....	—	—	15	?	—	—	12	?	—	—	9	?	—	2	11	?	1	2	18	?	—	1	6	?	2	4	7	?	—	3	2	?
38.....	1	5	17	?	1	1	13	?	—	1	5	?	1	—	10	?	—	2	21	?	1	1	9	?	—	1	1	?	1	3	4	?
39.....	—	2	18	?	—	—	13	?	—	2	12	?	—	1	15	?	—	2	14	?	—	—	15	?	—	2	3	?	—	6	5	?
40.....	—	3	12	?	2	4	15	?	—	2	8	?	—	—	10	?	1	4	23	?	—	1	11	?	1	2	4	?	—	8	5	?
41.....	—	2	7	—	1	5	14	—	—	1	4	—	—	1	12	—	—	3	17	—	—	—	10	—	1	3	4	2	—	4	7	—
42.....	—	8	7	—	—	—	11	—	—	—	11	1	—	—	14	—	—	—	19	—	—	1	6	—	—	7	2	—	—	3	8	2
43.....	—	1	17	1	—	2	12	—	—	2	12	—	—	—	13	—	—	1	21	—	1	1	4	2	1	2	3	—	1	8	7	—
44.....	—	3	23	—	1	1	18	—	1	2	11	—	—	1	12	—	2	3	21	—	1	—	2	—	1	4	4	1	1	6	11	—
45.....	—	—	14	2	—	1	12	1	—	2	26	1	—	—	17	—	1	2	25	—	1	1	12	—	2	2	6	—	2	10	8	2
Summa	6	52	398	7	19	27	307	8	7	27	224	4	6	13	240	4	19	64	386	11	13	28	178	3	11	52	82	11	20	97	133	11

Tab. D (åren 1821—1845). (Forts.)

År.	Gotlands län.				Blekinge län.				Kristianstads län.				Malmöhus län.				Hallands län.				Göteborgs och Bohus län.				Älfsborgs län.				Skaraborgs län.				
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	
1821.....	—	—	3	—	1	5	5	—	1	1	6	1	1	1	7	1	1	—	3	—	—	2	—	1	5	11	—	—	1	6	—	—	
22.....	—	1	1	—	—	4	3	—	—	2	4	1	—	2	10	—	—	1	2	—	—	4	—	—	2	5	—	—	2	7	1	—	
23.....	—	—	—	—	—	1	3	1	1	1	9	—	2	1	12	—	2	1	1	—	1	1	1	—	1	6	11	1	1	3	11	—	
24.....	—	1	1	—	—	4	1	1	1	4	9	—	—	4	9	1	—	6	—	—	1	3	3	—	3	7	1	—	2	9	—	—	
25.....	—	—	1	—	2	4	1	—	—	2	12	4	—	3	12	—	—	1	—	2	5	6	1	—	2	5	—	1	3	7	3	—	
26.....	—	—	3	—	—	4	3	2	—	1	11	—	1	4	13	2	2	—	11	—	1	1	7	1	1	1	6	4	—	—	4	—	
27.....	1	—	2	—	—	2	2	1	3	3	5	1	—	2	12	2	1	1	4	—	1	—	7	2	2	5	4	1	2	1	6	—	
28.....	—	—	5	—	1	1	6	4	—	—	16	—	—	2	13	2	—	—	4	—	—	1	2	—	2	1	8	1	—	2	4	2	
29.....	—	2	7	—	2	1	4	—	1	2	9	1	1	2	12	—	—	2	—	1	1	—	4	—	1	4	8	1	—	—	5	1	
30.....	—	1	4	1	—	4	3	1	—	—	9	4	1	2	19	2	—	2	—	1	—	3	9	—	2	3	9	2	3	2	7	1	
31.....	—	1	2	—	3	—	8	1	—	2	10	8	—	1	21	3	—	1	4	2	—	—	8	—	1	2	6	2	2	4	6	—	
32.....	1	—	1	2	—	—	5	—	—	8	10	1	1	2	15	4	—	2	4	1	1	3	2	1	—	6	4	—	1	4	5	9	
33.....	1	—	1	2	—	6	2	2	2	2	8	7	1	4	10	1	—	1	3	—	—	1	2	1	—	—	5	—	—	4	8	1	
34.....	1	—	2	—	1	3	8	3	1	1	12	1	—	5	8	2	—	1	6	1	—	3	4	1	—	6	6	1	—	4	12	1	
35.....	—	—	3	—	—	—	5	—	—	—	4	4	—	2	2	8	—	—	7	2	—	—	1	6	—	1	5	4	—	—	1	7	—
36.....	—	1	2	?	1	4	3	?	—	2	7	?	1	4	15	?	2	2	3	?	—	1	4	?	—	1	5	?	—	2	10	?	
37.....	—	—	3	?	—	—	5	?	—	4	6	?	—	3	14	?	1	2	5	?	—	1	6	?	1	5	5	?	—	3	5	?	
38.....	—	—	1	?	4	3	7	?	1	—	17	?	1	2	16	?	—	2	7	?	—	—	11	?	1	3	10	?	—	2	4	?	
39.....	—	—	5	?	1	2	3	?	—	4	10	?	1	2	22	?	1	2	1	?	1	—	8	?	1	3	12	?	3	1	13	?	
40.....	1	1	3	?	1	3	7	?	1	2	11	?	1	5	21	?	—	4	5	?	—	5	4	?	—	2	11	?	—	4	15	?	
41.....	—	—	3	—	1	4	4	—	1	5	11	—	1	4	17	—	—	1	3	—	—	2	6	1	1	4	8	—	1	3	10	—	
42.....	—	—	3	—	—	8	5	—	1	2	12	—	2	1	15	—	—	1	5	—	—	4	4	—	1	5	7	—	1	3	11	—	
43.....	—	1	1	—	—	5	2	—	1	4	3	—	—	5	17	—	—	1	6	—	1	1	9	—	—	8	7	—	—	8	14	—	
44.....	—	1	2	—	1	11	2	—	1	5	12	—	1	3	19	—	—	1	3	—	1	6	8	—	1	3	10	—	—	6	12	—	
45.....	1	—	4	1	—	7	3	1	1	4	12	—	—	3	13	3	1	—	4	—	1	2	6	—	—	9	6	1	—	5	7	—	
Summa	6	10	63	6	19	88	100	17	17	65	235	29	18	60	350	23	11	35	93	6	11	42	133	11	18	94	180	15	15	70	205	10	

År.	Vermlands län.				Örebro län.				Vestmanlands län.				Kopparbergs län.				Gefleborgs län.				Vesternorrlands län.				Jemtlands län.				Vesterbottens län.				Norrbottens län.				Hela Riket.
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	a.				
1821.....	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	9	—	2	—	9	—	1	—	7	—	1	5	—	—	—	1	1	3	—	1	2	1	—	3			
22.....	1	2	7	—	—	3	7	—	—	3	8	1	2	3	10	—	1	1	7	—	—	5	1	—	—	3	—	—	1	1	2	2	—	7			
23.....	—	1	2	2	—	—	6	1	—	—	2	—	—	—	15	1	1	1	10	1	—	4	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	11			
24.....	1	—	7	—	—	—	3	—	—	1	5	—	—	—	4	—	1	—	7	—	—	4	—	—	3	—	—	2	—	2	—	1	—	6			
25.....	—	—	6	—	1	—	6	—	—	1	5	—	—	—	12	—	1	1	6	—	—	2	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	9			
26.....	—	1	3	—	—	—	5	—	—	1	10	—	—	1	8	—	—	1	5	—	—	7	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	11			
27.....	—	1	4	—	—	—	4	—	—	1	6	—	—	—	9	—	—	—	4	—	1	2	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	16			
28.....	1	—	10	—	—	1	5	—	1	1	14	—	—	1	9	—	—	—	10	—	1	1	7	—	—	—	—	4	1	—	1	1	—	14			
29.....	—	—	7	2	—	1	4	2	—	1	8	—	—	1	6	—	1	—	8	—	1	1	7	—	—	3	—	1	1	1	—	1	3	—	13		
30.....	—	—	6	—	1	1	3	—	—	1	9	—	1	1	13	1	—	1	5	—	1	5	—	—	4	—	1	1	6	1	—	1	—	19			
31.....	1	2	5	—	—	1	10	—	—	1	10	1	—	1	12	—	—	1	10	—	2	4	—	—	7	1	—	1	—	—	—	1	—	22			
32.....	—	1	4	—	—	1	8	—	—	1	4	1	—	1	7	—	—	—	5	1	1	8	—	—	6	—	—	1	—	—	3	—	—	22			
33.....	1	1	5	1	1	—	7	2	—	5	9	—	—	3	6	—	1	2	6	1	2	7	—	—	—	—	3	3	—	—	—	1	—	19			
34.....	—	—	8	—	1	4	7	—	1	2	5	1	—	—	3	—	2	—	4	2	—	2	6	—	1	4	—	1	1	—	—	2	—	19			
35.....	1	2	6	—	—	—	9	—	—	1	7	—	—	—	8	—	—	1	8	—	1	4	—	—	8	1	—	1	—	—	—	—	—	2			
36.....	—	2	8	p	—	1	15	p	—	—	9	p	1	5	8	p	—	2	8	p	—	8	p	—	5	p	1	1	2	p	—	3	p	—	19		
37.....	—	1	11	p	1	1	9	p	2	—	11	p	—	2	15	p	1	1	9	p	1	1	5	p	—	3	p	3	1	p	—	1	p	—	16		
38.....	—	2	7	p	1	4	9	p	1	1	11	p	—	1	17	p	2	—	10	p	—	1	8	p	—	6	p	1	1	—	p	—	1	p	—	10	
39.....	—	—	16	p	—	2	12	p	—	—	8	p	—	1	16	p	1	1	11	p	—	1	p	—	9	p	—	p	—	—	2	p	—	—	11		
40.....	—	—	9	p	—	—	6	p	—	2	12	p	1	1	10	p	—	—	9	p	4	—	4	p	—	2	p	1	1	—	p	—	2	p	—	12	
41.....	1	6	15	—	1	—	15	—	—	2	10	—	—	—	15	2	—	1	4	—	—	1	2	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	6		
42.....	—	3	15	—	—	—	11	—	1	1	10	1	—	1	7	—	—	—	5	—	—	2	2	1	—	1	11	—	—	2	1	—	1	3	—	6	
43.....	—	1	12	—	1	—	6	—	1	1	6	—	—	—	10	—	—	1	3	—	—	2	7	—	—	6	—	1	2	—	—	—	—	—	3		
44.....	1	4	11	—	1	1	7	—	1	1	6	—	1	2	11	—	—	2	8	—	—	5	—	—	3	—	2	2	—	1	—	2	—	—	1		
45.....	—	—	10	—	2	2	4	—	—	—	8	1	—	3	16	2	—	3	4	1	—	—	1	1	—	4	—	1	—	3	2	—	—	—	19		
Summa	8	30	196	5	11	23	180	5	8	28	202	6	8	28	256	6	8	23	173	6	10	17	120	4	—	2	94	2	8	18	38	7	5	13	30	3	296

Tab. E (åren 1846—1870).

År.	Stockholm.				Stockholms län.				Uppsala län.				Södermanlands län.				Östergötlands län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1846—50...	—	7	84	1	3	9	80	2	2	5	64	1	5	5	69	—	5	16	109	—
1851—55...	1	3	98	—	5	3	75	1	1	1	45	1	3	5	68	—	4	11	89	—
1856—60...	1	2	113	1	5	3	79	1	3	3	40	1	5	2	54	1	6	5	77	—
61...	—	3	50	—	2	—	14	—	—	—	11	—	—	—	13	—	4	3	26	—
62...	—	1	48	1	—	3	10	—	2	1	10	1	—	—	18	—	2	1	24	—
63...	—	3	39	—	3	—	17	—	—	—	2	—	2	—	19	—	6	2	26	—
64...	—	3	43	—	2	2	9	—	4	3	14	—	1	1	12	—	4	3	22	1
65...	1	1	34	—	1	1	23	—	—	1	10	—	—	—	17	—	1	—	16	—
66...	1	1	44	—	—	7	27	—	—	2	5	—	3	1	7	—	3	2	21	—
67...	—	5	51	—	1	1	19	—	1	3	20	—	2	2	13	—	1	3	18	—
68...	2	2	53	—	1	1	19	—	1	—	9	—	—	—	15	—	—	—	25	—
69...	7	2	53	—	—	—	16	—	—	3	10	—	—	1	17	—	1	3	17	—
70	2	3	54	—	—	3	19	—	—	—	23	—	—	—	12	—	1	2	19	—
Summa	15	36	764	3	23	33	407	4	14	22	203	4	21	17	334	1	38	51	489	1

År.	Jönköpings län.				Kronobergs län.				Kalmar län.				Gotlands län.				Blekinge län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1846—50...	6	6	33	—	2	17	27	2	7	38	31	2	2	2	22	—	2	20	28	3
1851—55...	1	9	43	2	4	12	27	—	6	24	28	4	1	2	24	1	3	16	27	5
1856—60...	3	13	24	1	3	7	25	—	13	11	40	1	3	4	13	1	5	15	19	1
61...	1	1	7	—	1	—	9	—	2	3	8	—	—	—	5	—	2	2	4	—
62...	3	2	13	—	1	1	7	—	1	3	6	—	—	—	3	—	4	2	—	—
63...	—	2	4	—	—	2	5	—	1	2	9	1	—	—	4	1	—	1	5	—
64...	1	1	10	1	2	4	11	—	5	2	11	—	—	—	3	—	3	3	7	—
65...	1	1	13	—	1	1	5	—	2	4	8	—	—	—	5	—	1	1	3	—
66...	4	—	10	—	2	—	7	—	1	4	8	—	—	—	—	—	1	3	4	—
67...	4	4	13	—	—	1	12	—	3	4	13	—	—	1	6	—	—	8	2	—
68...	2	4	26	—	1	4	10	—	7	9	12	—	2	—	8	—	1	8	11	—
69...	2	1	12	—	—	3	11	—	4	2	12	—	2	—	11	—	—	8	4	—
70...	—	2	14	—	—	5	7	—	5	4	12	—	1	—	4	—	1	1	4	—
Summa	28	46	222	4	17	57	163	2	57	110	198	9	11	9	108	3	19	85	120	9

Tab. E (åren 1846—1870). (Forts.)

År.	Kristianstads län.				Malmöhus län.				Hallands län.				Göteborgs och Bohus län.				Elfsborgs län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1846—50...	6	14	38	—	4	22	83	4	—	15	32	1	7	16	30	—	8	21	63	1
1851—55...	4	14	35	4	2	9	102	6	6	12	31	2	5	16	41	—	5	23	55	4
1856—60...	5	8	39	1	3	17	98	1	4	9	21	2	5	10	48	1	3	14	51	4
61...	3	1	7	—	1	1	23	1	1	1	12	—	1	—	7	—	2	2	9	1
62...	—	2	15	—	2	1	22	—	1	2	10	—	1	1	11	—	—	7	13	—
63...	—	1	17	—	4	3	20	—	1	1	5	—	—	1	8	—	3	5	10	—
64...	2	3	9	—	3	2	22	—	—	1	6	—	3	1	23	—	2	4	12	—
65...	1	3	14	—	4	4	30	—	1	1	5	—	2	5	24	—	2	1	18	—
66...	3	1	10	—	4	—	29	—	—	1	12	—	2	1	17	—	—	8	13	—
67...	1	3	15	—	—	2	37	—	1	1	6	—	1	3	15	—	3	1	11	—
68...	3	5	19	—	2	5	31	—	1	1	9	—	7	2	16	1	—	3	13	—
69...	—	1	17	—	5	5	36	—	1	4	7	—	4	1	14	—	1	3	16	—
70...	3	3	16	—	4	3	33	—	1	3	6	—	—	3	21	—	2	5	12	—
Summa	31	55	251	5	38	74	566	12	18	52	162	5	38	60	275	2	31	97	296	10

År.	Skaraborgs län.				Vermlands län.				Örebro län.				Vestmanlands län.				Kopparbergs län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1846—50...	2	18	57	—	3	3	48	—	6	5	41	2	3	6	58	1	5	15	67	—
1851—55...	10	18	72	1	3	9	66	—	5	10	45	—	2	2	82	2	3	7	85	1
1856—60...	6	10	41	3	1	1	51	—	2	8	43	4	8	2	39	—	—	10	60	1
61...	2	2	7	—	—	1	18	—	2	1	7	1	—	—	10	—	—	2	14	—
62...	—	1	10	—	1	—	13	—	1	2	5	—	3	1	11	—	1	3	13	—
63...	2	1	11	—	1	1	14	—	3	—	11	—	1	1	7	—	2	—	22	—
64...	1	1	15	—	—	6	12	—	—	—	4	—	—	—	17	—	2	1	21	—
65...	1	5	14	—	4	3	11	—	—	—	8	—	1	—	14	—	—	1	21	—
66...	1	2	12	—	2	4	24	—	—	8	12	—	—	4	7	—	1	—	19	—
67...	1	3	10	—	—	3	20	—	2	2	19	—	—	2	18	—	1	3	18	—
68...	2	3	10	—	1	1	21	—	—	1	7	—	—	—	11	—	1	5	15	—
69...	5	3	9	—	—	2	16	—	1	1	14	—	2	3	16	—	—	1	12	—
70...	1	3	20	—	—	1	12	—	—	2	12	—	1	1	9	—	—	—	21	—
Summa	34	70	288	4	16	35	326	—	22	40	228	7	21	22	299	3	16	48	388	2

Tab. E (Åren 1846—1870). (Forts.)

År.	Gefleborgs län.				Vesternorr- lands län.				Jemtlands län.				Vesterbottens län.				Norrbottens län.			
	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
1846—50...	7	6	30	1	1	5	30	—	—	—	15	1	2	3	7	1	1	1	—	—
1851—55...	2	6	53	2	—	4	38	2	—	—	17	—	1	3	14	2	2	1	7	—
1856—60...	2	12	38	1	2	4	12	2	—	—	15	1	2	1	5	—	3	1	9	—
61...	—	4	12	—	—	2	7	—	—	—	1	6	—	1	1	—	1	—	—	—
62...	—	3	12	—	—	—	9	—	—	—	7	—	—	—	1	—	1	1	—	—
63...	1	—	6	—	1	1	12	—	—	—	5	—	—	1	5	—	1	1	—	—
64...	2	1	10	—	3	—	9	—	1	—	5	—	—	—	2	—	—	3	—	—
65...	1	2	15	—	2	1	11	—	—	—	6	—	—	1	—	—	2	5	—	—
66...	—	1	10	—	1	1	4	1	2	—	3	—	—	1	3	—	1	2	—	—
67...	1	2	12	—	2	2	14	—	—	—	4	—	—	—	3	—	1	2	—	—
68...	—	—	16	—	3	1	5	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—
69...	—	5	14	—	1	3	8	—	—	—	10	—	—	3	3	—	2	1	—	—
70...	1	3	14	—	—	1	13	—	1	—	8	—	—	2	—	—	2	2	—	—
Summa	17	45	242	4	16	25	172	5	4	1	104	2	5	16	44	3	6	14	35	—

Om man nu ur dessa uppgifter beräknar årliga medeltalet under hvar och en af dessa tiderymder, erhåller man följande tabell.

Tab. F.

	Åren 1750—1773.					Åren 1774—1795.		
	b.	m.	s.	a.		b.	m.	s.
Stockholms stad	0,40	1,85	2,74	3,58	Stockholms stad.	0,73	2,00	3,73
Stockholms län	0,30	0,85	2,63	2,21	Uppsala stift ...	1,50	1,14	6,86
Uppsala d:o	0,45	0,35	1,31	1,37	Linköpings d:o..	1,00	1,41	4,27
Södermanlands d:o	0,83	0,83	1,61	1,39	Skara d:o	1,14	1,00	3,36
Östergötlands d:o	0,85	0,70	2,81	1,56	Strengnäs stift..	0,55	1,23	3,91
Jönköpings d:o	0,31	0,84	1,73	1,00	Vesterås d:o	0,91	1,00	5,00
Kronobergs d:o	0,10	0,85	0,79	1,10	Vexjö d:o	0,27	1,05	2,68
Kalmar d:o	0,63	0,58	1,83	0,89	Lunds d:o.....	1,32	1,14	5,73
Gotlands d:o	0,20	0,15	0,53	0,53	Göteborgs d:o...	0,81	0,86	4,14
Blekinge d:o	0,00	0,39	0,21	1,00	Kalmar d:o	0,14	0,55	1,14
Kristianstads d:o	0,26	0,31	1,11	1,06	Karlstads d:o ...	0,33	1,00	1,71
Malmöhus d:o	0,45	1,05	1,74	1,21	Hernösands d:o..	0,55	1,14	3,41
Hallands d:o	0,20	0,45	0,95	0,26	Visby d:o	0,05	0,09	0,64
Göteborgs o. Bohus d:o ..	0,60	0,75	0,63	1,21	Summa	0,80	13,61	46,58
Elfsborgs d:o	0,35	0,75	1,79	1,16				
Skaraborgs d:o	0,50	0,65	2,05	0,79				
Vermlands o. Örebro d:o	0,70	2,20	3,00	3,05				
Västmanlands d:o	0,35	0,50	1,63	1,63				
Kopparbergs d:o	0,16	0,25	3,00	1,10				
Vesternorrlands d:o	0,35	0,40	3,10	1,21				
Vesterbottens d:o	0,25	0,35	0,32	0,94				
Summa	7,18	15,11	35,61	28,25				

Tab. F. (Forts.)

	Åren 1796—1820.					Åren 1821—1845.				Åren 1846—1870.			
	b.	m.	s.	a.		b.	m.	s.	a.	b.	m.	s.	a.
Stockholms stad	0,12	1,12	7,56	0,95	Stockholms stad.....	0,24	2,08	15,92	0,35	0,60	1,44	30,56	0,12
Stockholms län	0,44	1,04	5,16	0,42	Stockholms län	0,76	1,08	12,31	0,40	0,92	1,32	16,28	0,16
Uppsala d:o	0,36	0,04	3,96	0,12	Uppsala d:o	0,28	1,08	8,96	0,20	0,56	0,88	10,52	0,16
Södermanlands d:o.....	0,36	0,84	3,80	0,79	Södermanlands d:o.....	0,24	0,52	9,60	0,20	0,84	0,68	13,36	0,04
Östergötlands d:o	0,84	1,12	6,92	0,42	Östergötlands d:o.....	0,76	2,56	15,44	0,55	1,52	2,04	19,56	0,04
Jönköpings d:o	0,48	0,92	3,48	0,32	Jönköpings d:o.....	0,52	1,12	7,12	0,15	1,12	1,84	8,88	0,16
Kronobergs d:o	0,16	1,16	1,40	0,21	Kronobergs d:o.....	0,44	2,08	3,28	0,55	0,68	2,28	6,52	0,08
Kalmar d:o	0,72	1,44	2,68	0,32	Kalmar d:o.....	0,80	3,88	5,32	0,55	2,28	4,40	7,92	0,36
Gotlands d:o	0,24	0,20	1,00	0,08	Gotlands d:o	0,24	0,40	2,52	0,30	0,44	0,36	4,32	0,12
Blekinge d:o	0,32	1,32	2,08	0,68	Blekinge d:o	0,76	3,52	4,00	0,85	0,76	3,40	4,80	0,36
Kristianstads d:o	0,24	1,24	3,44	0,32	Kristianstads d:o	0,68	2,60	9,40	1,45	1,24	2,20	10,04	0,20
Malmöhus d:o.....	1,00	0,80	6,32	0,63	Malmöhus d:o.....	0,72	2,76	14,00	1,15	1,52	2,56	22,64	0,48
Hallands d:o	0,16	0,32	2,08	0,05	Hallands d:o.....	0,44	1,40	3,72	0,30	1,72	2,08	6,48	0,20
Göteborgs och Bohus d:o	0,72	0,84	2,44	0,00	Göteborgs och Bohus d:o.....	0,44	1,68	5,32	0,55	1,52	2,40	11,00	0,08
Elfsborgs d:o	0,76	0,96	4,16	0,63	Elfsborgs d:o	0,72	3,76	7,20	0,75	1,24	3,88	11,84	0,40
Skaraborgs d:o	0,52	1,36	4,60	0,68	Skaraborgs d:o.....	0,60	2,80	8,20	0,95	1,36	2,80	11,52	0,16
Vermlands d:o	0,44	1,00	3,24	0,42	Vermlands d:o	0,32	1,20	7,84	0,25	0,64	1,40	13,04	0,00
Örebro d:o	0,32	1,08	3,52	0,20	Örebro d:o	0,44	0,92	7,20	0,25	0,88	1,60	9,16	0,28
Vestmanlands d:o	0,52	0,52	3,76	0,16	Vestmanlands d:o	0,32	1,12	8,08	0,30	0,84	0,88	11,96	0,12
Kopparbergs d:o	0,48	0,84	4,20	0,20	Kopparbergs d:o	0,32	1,12	10,24	0,30	0,64	1,92	15,52	0,08
Gefleborgs d:o	0,12	0,68	3,40	0,21	Gefleborgs d:o	0,32	0,92	6,92	0,30	0,68	1,80	9,68	0,16
Vesternorrlands o. Jemtlands d:o	0,20	0,60	4,44	0,42	Vesternorrlands d:o	0,40	0,68	4,80	0,20	0,64	1,00	6,88	0,20
Vesterbottens o. Norrbottens d:o	0,16	0,84	1,04	0,37	Jemtlands d:o	0,00	0,08	3,76	0,10	0,16	0,04	4,16	0,08
	9,68	20,28	84,68	8,60	Vesterbottens d:o	0,32	0,72	1,52	0,35	0,20	0,64	1,76	0,12
					Norrbottens d:o	0,20	0,52	1,20	0,15	0,24	0,56	1,40	0,00
						11,28	40,60	183,87	11,45	23,24	44,40	269,80	4,16

Vi skola nu undersöka, huru dessa senare summor för hela riket gestalta sig, när de alla hänföras till en och samma befolkningsstyrka, således när man gör tillbörligt afseende på den efterhand skedda folkökningen. Om man sålunda, till att börja med, frågar sig, huru stor den *totala* förstörelse af menniskolif varit, som (i den betydelse förut angifvits) egt rum genom menniskohand, så finner man, efter beräkning för 1 million innevånare och i årligt medeltal, under

Tab. G.

	b + m + s + a.
åren 1749—1773.....	45,48
1774—1795.....	36,55
1796—1820.....	50,45
1821—1845.....	86,21
1846—1870.....	90,96.

Häraf framgår, att den ifrågavarande abnormiteten *tilltagit* i en ganska betydande grad under den tid dessa siffror omfatta; men det bör anmärkas, att progressionen får en mycket tillfällig karakter derigenom att en af de i dessa tal ingående termer, neml. a — afrottningarnas antal — varit, såsom beroende af olika lagstiftning och lagskipning i de olika tidskiptena, mer eller mindre beroende af godtycke och i sjelfva verket äfven förekommit i ganska föränderliga proportioner. Om man nemligen uteslutande tager denna term i betraktande, så finner man, efter samma beräkningsgrund som förut, följande tal, nemligen under

Tab. H.

	a.
åren 1749—1773.....	14,91
1774—1795.....	4,06
1796—1820.....	3,52
1821—1845.....	5,30
1846—1870.....	1,11,

hvilka siffror dock, oaktadt allt som uti dem kan bero på tillfälliga omständigheter och godtycke i lagstiftning och lagskipning, likväl visa, i synnerhet vid jemförelse med den äldsta perioden, ett ofantligt aftagande, till bevis, att åtminstone *staten* är mindre dråpare nu än tillföre. Tyvärr är detta icke förhållandet med de enskilde; och den frågan framställer sig då strax, huruvida ej det förra förhållandet möjligen kan vara orsak till det senare.

Subtraherar man talen uti tab. H från dem uti tab. G, så finner man för

Tab. I.

	b + m + s.
åren 1749—1773.....	30,57
1774—1795.....	32,49
1796—1820.....	46,93
1821—1845.....	80,91
1846—1870.....	89,85,

så att antalet lif, som spiltas genom enskildes hand, tillväxt i en proportion af nära 1:3, under det antalet af de utaf staten tagna nedgått i en så betydande proportion som förut nämnts. För att nu besvara den ofvan framkastade frågan, skola vi afskilja termen s, hvilken i det afseendet icke kommer till betraktande; och vi finna då under

Tab. K.

	b + m.
åren 1749—1773.....	11,77
1774—1795.....	10,71
1796—1820.....	12,26
1821—1845.....	17,80
1846—1870.....	18,01,

hvaraf visar sig, att de egentliga mordens antal efter 1820 anseeligen ökats, så att de under den sistförflutna, af fred och ökad allmän välmåga utmärkta 50-årsperioden varit mer än 50 proc. flere än under den nästföregående perioden, då landet varit ej litet hemsökt af krig, svåra sjukdomar och hungersnöd, så att den ifrågavarande arten af brott åtminstone icke synes stå i något direkt förhållande till dessa omständigheter, utan fast hellre motsatsen. Särskiljer man de båda termerna b² och m, så finner man för

Tab. L.

	b.	m.
åren 1749—1773.....	3,79	7,98
1774—1795.....	4,35	6,36
1796—1820.....	3,96	8,30
1821—1845.....	3,87	13,93
1846—1870.....	6,19	11,82,

och om man då först tager i betraktande qvantiteten m, så visar sig, att densamma under sista 25-årsperioden icke obetydligt

nedgått, vid jemförelse med den näst föregående perioden, men att den i allmänhet under tiden 1820—1870 ökats, vid jemförelse med hela den nästföregående tiden, något mer än i proportion af 2 : 3, eller ungefär i samma proportion som folkmängden tillväxt, så att icke blott mordens absoluta antal, utan äfven deras antal i *förhållande till folkmängden* ökats, med stigande folkmängd.

Hvad *barnamordens* antal beträffar, skulle man vilja föreställa sig, att de bort ökas ungefär i samma proportion som antalet oäkta barn; men så är icke förhållandet. Enligt Sidenblad^h *) utgjorde antalet lefvande födde oäkta barn under 9 på hvarandra följande decennier mellan 1770 och 1860, i procent af hela antalet födda, respective 3,11, 3,89, 5,02, 6,14, 6,78, 6,63, 6,72, 8,64, 9,06, af hvilka siffror, jemförda med siffrorna i kolumnen b tab. L, man kan sluta, att, i det stora hela taget, antalet barnamord *icke fördubblats* under en tiderymd, då antalet oäkta barn ungefär *tredubblats*; men högst beklaglig är emellertid den starka *tillväxt* i barnamordens antal, som egt rum under den sista 25-årsperioden.

För att nu återkomma till den framkastade frågan, huruvida den här påvisade tillväxten af qvantiteterna b och m står i något förhållande till det betydliga aftagandet af qvantiteten a, så lär man icke kunna undgå att finna, att siffrorna icke gifva det ringaste stöd för ett sådant antagande, utan tvärtom att dödsstraffet visat sig vara fullkomligt betydelselöst såsom preventivmedel. Detta straff har, såsom man vet, hufvudsakligen tillämpats i fråga om mord **), och således kunna de föregående siffrorna väl tjena såsom en måttstock i det ifrågavarande afseendet. Men under 1:sta perioden, då qvantiteten a hade det ofantligt höga medelvärdet 14,91, utgjorde medelvärdet af b + m 11,77 och särskildt af m 7,98, hvaremot under den 2:a perioden a nedgått till blott 4,06, eller mindre än tredjedelen, under det b + m det oaktadt minskades till 10,71 och m till 6,36. Jemföra vi 2:a och 3:e perioden, så finna vi under den förra a = 4,06, b + m = 10,71 och m = 6,36, men under den senare a = 35,2, b + m = 12,26 och m = 8,30. Härvidlag har således ett verkligt ökande

*) Sveriges officiella statistik i sammandrag.

**) Att detta varit förhållandet under senare tider, är väl bekant; men äfven om det äldsta af de här ifrågavarande tidskiftena gäller samma anmärkning. Så t. ex. omförmälas år 1760 27 afrättningar, af hvilka 21 för mord; år 1764 20 d:o, af hvilka 13 för d:o; år 1768 38 d:o, af hvilka 27 för d:o; år 1766 33 d:o, af hvilka 21 för d:o o. s. v. (allt för *hela riket* räknadt).

egt rum, så väl af m , som af $b + m$, på samma gång a minskats; men förändringen i värdet af a är icke af någon synnerlig betydenhet. Jemföra vi vidare 3:e och 4:e perioden, så få vi för den förra $a = 3,52$, $b + m = 12,26$ och $m = 8,30$, men under den senare $a = 5,30$, $b + m = 17,80$ och $m = 13,93$, således, oakadt en ganska betydlig tillväxt uti värdet af a , icke desto mindre en likaledes ganska betydlig tillökning i värdet af $b + m$ och m . Slutligen om vi jemföra den 4:e och 5:e perioden, hafva vi under den förra $a = 5,30$, $b + m = 17,80$ och $m = 13,93$, men under den senare $a = 1,11$, $b + m = 18,01$ och $m = 11,82$, så att under det a nedgått till mindre än fjerdedelen, har $b + m$ i det närmaste varit oförändrad, men m till och med ej obetydligt minskats. Dessa siffror, hvilka hänföra sig till en tiderymd af öfver 100 år nödga till det antagandet, att åtminstone *mordens antal icke minskas genom dödsstraffets användning*; och gäller detta i fråga om mord, så måste det helt säkert gälla i fråga om andra brott, för hvilka dödsstraff varit eller är ålagdt.

Af tab. I visar sig, att under det, vid jemförelse mellan det äldsta och det senaste tidskiftet, folkmängden ungefär fördubblats, har antalet af menniskolif, som blifvit spilda genom menniskohand, ungefär tredubblats; och om dermed sammanställes hvad här ofvan anförts rörande förändringarna uti värdet af kvantiteterna b och m , så finner man, att det i främsta rummet måste vara ett ökad antal själfmord som förorsakat detta sorgliga resultat. I själfva verket finner man ock för de särskilda tidskiftena följande värden af kvantiteten s , nemligen under

Tab. M.

	^{s.}
åren 1749—1773.....	18,80
1774—1795.....	21,78
1796—1820.....	34,67
1821—1845.....	63,11
1846—1870.....	71,84,

hvilka siffror visa, att *själfmordens* antal (relativt till folkmängden) *oafslätligt stigit*, så att det under den sista perioden varit nära 4 gånger större än under den första.

Sammanfatta vi nu hvad i det föregående blifvit anfördt, så få vi följande hufvudsakliga fakta att fästa oss vid:

a) att öfverhufvud spillandet af menniskolif genom menniskohand (i den anförda betydelsen) gått i *tilltagande* under den ifrågavarande tiderymden;

b) att *statsmordens* (afrättningarnas) antal så *nedgått*, att deras antal under sista tidskiftet icke utgjort mer än omkring $\frac{1}{18}$ af antalet under det första, och att de numera kunna anses vara af en försvinnande betydelse;

c) att de egentliga *mordens* antal *ökats* med omkring 50 proc., men att tillökningen varit så oregelbunden, att man icke helt och hållet torde vara berättigad att deruti se en bestämd tendens till fortsatt stigande; men

d) att deremot *sjelfmordens* antal *ökats* i proportion af närmare 1 : 4, och detta i en så pass regelbunden progression, att man svårligen kan undgå att deruti se en bestämd benägenhet för vidare tillväxt uttalad, om man äfven under sista tidskiftet varsnar en minskning i tilltagandet, vid jemförelse med nästföregående tidskiftet.

Om det sålunda visar sig, att det under litt. a) anförda abnorma förhållandet *väsentligast* har sin rot i *sjelfmorden*, så är det af vigt att undersöka, hvilka omständigheter i lifvet hufvudsakligen vållat dessa senare, emedan, om desamma kunde utfinnas, man sålunda skulle hafva sjelfva yttersta och förnämsta upphofvet till den nämnda abnormiteten.

Befintliga materialier tillåta emellertid endast att på ett mindre tillfredsställande sätt besvara denna fråga, synnerligen när det gäller att anställa jemförelser mellan de olika tidsperioderna. Vi inskränka oss därför att i största korthet exemplervis anförä, att under årtiondet 1841—1850 utgjorde, i medeltal för år, antalet af sådana sjelfmord, hvilkas närmaste orsaker man trott sig kunna utleta, 188,6, och att af dessa 76,6 förmodats vara förorsakade af dryckenskap, laster och brott och dessas omedelbara följder, 75,6 af kropps- eller själslidanden af en eller annan art, 24,7 af ekonomiska bekymmer, samt 9,7 af husliga eller kärleksförhållanden, af hvilka få siffror vi likväl ledas till åtminstone *en* ganska viktig slutsats. I sjelfva verket, då man här af ser, att öfver 40 proc. af alla sjelfmord *direkt* förorsakats af ett lastbart lefverne, och då man, enligt hvad daglig erfarenhet lär, har allt skäl att misstänka, att äfven under de öfriga kategorierna (kropps- eller själslidanden etc.) endast dölja sig alltför många fall, der man, om undersökningen kunnat drifvas längre tillbaka, äfvenväl hade skolat föras till ett dylikt ursprung, så kan man svårligen undgå att här af draga den slutsatsen, att i allmänhet sjelfmorden mindre vittna om de svårigheter uti kampen för lifvet, som föranledas af yttre, naturliga orsaker, än om inflytandet af moraliska lyten; och när

då af det föregående visar sig, att så väl mordens som sjelf-mordens antal tillväxt, så kan man icke heller undgå att härutinnan se ett bevis på en i allmänhet *ökad sedlig depravation*. Det jemförelsevis ringa absoluta antalet af dessa slags brott för-ringar icke betydelsen af denna slutsats i någon sådan grad man kanske skulle vilja föreställa sig; ty likasom de vulkaniska utbrotten, ehuru endast inträffande sällan, från tid till tid, likväl bära vittne om en fortfarande sjudande verksamhet i jordens innandömen, och likasom revolutionerna, ehuru sällan utbrytande, likväl vittna om alltjemnt i tysthet jäsande missnöjen bland folken, så lär man väl ock af de här omnämnda, om ock mera sällan framträdande våldsamma yttringarna af ett onaturligt förhållande i menniskolifvet, kunna sluta till existensen af en, det är fara värdt, alltför bred basis af osedlighet och dåliga passioner, ur hvilken sådana slags fenomen kunna frambryta. Man kan af det anförda således sluta — i allmänhet taget — till en tillväxt uti alla dessa dåliga egenskaper hos menniskan, hat och afund, högmod, egennytta, njutningslystnad och lättsinne m. m., hvilka i och för sig aldrig synas i brottmålsannalerna, men hvilka, der de finnas, fräta den sedliga grunden och i sina naturliga konsekvenser leda till de ytterligheter, som här af-handlats.

För den, som älskar att uti civilisationens framsteg se framsteg äfven i det goda, förefaller det hårdt att nödgas antaga ett sedligt tillbakagående; och ett så beskaffadt tillbakagående med hänsyn till det enskilda lifvet måste förefalla desto beklagligare, som väl onekligt är, att den *offentliga* moralen alltjemnt gått framåt. Skulle det således verkligen vara förhållandet, såsom dessa siffror synas antyda, att vi i sedligt hänseende gått tillbaka, — skulle det tillika bekräfta sig, hvad många tecken i vårt land synas häntyda på, att släktet äfven i fysiskt hänseende är vordet svagare *); så hade man otvifvelaktigt skäl att icke med odelad glädje betrakta de oerhörda framsteg, som på det intellektuella och ekonomiska området blifvit gjorda under den här ifrågavarande tiderymden. De fakta, som anförts, kunna emellertid — med afdrag för de felaktigheter i uppgifterna, som möjligen må finnas, men som helt visst icke i någon väsentligare mån hafva inflytande på resultatens — icke jäfvas. Det är likväl af vigt att undersöka *hela* deras betydelse.

*) Den i så oroande grad ökade frekvensen af phtisis och kloros synes, bland annat, gifva stöd åt en sådan farhåga. Jfr äfven förf:s "Ytterligare bidrag till utredande af vaccinationsfrågan", 1:a häftet, sid. 28 o. följ.

En för den filosofiska spekulationen vigtig slutsats framgår af det föregående, och hvilken skall tjena att sprida ljus öfver den fråga, som här är å bane. Då uti menniskonaturen icke finnes nedlagd någon starkare instinkt än instinkten för livvets bevarande, och i allmänhet naturens ändamål och medel äro väl afpassade mot hvarandra, så kan man deraf sluta, att naturen äfven hos människan företrädesvis nedlagt sådana instinkter eller anlag, som mest äro egnade för livvets bevarande. När det därför, å en annan sida, visar sig, att brottet, lasten, det *sedligt onda* i allmänhet just är det, som företrädesvis drifver människan till sjelfförstörelse, till motarbetande af den naturligaste af alla instinkter, så följer häraf otvetydigt, att af naturen det ondas motsats, således det *sedligt goda* måste vara i en *öfvervägande* grad nedlagdt uti människans skaplynnne, med andra ord, att det goda är naturlagen, regeln, men det onda endast afvikelsen, undantaget. I sjelfva verket torde man, efter den ofvan anförda erfarenheten, kunna säga, att detta är ett oefftergiftigt vilkor för sjelfva beståndet af menskligheten. Huru och i hvad mån detta låter förena sig med vissa teologiska doktriner, hör icke hit att undersöka.

Är emellertid detta riktigt, så hänvisas man så mycket mera, der en moralisk försämring inträdt, att uti *yttre omständigheter* söka förklaringsgrunden till ett sådant förhållande. Och i närvarande fall möta dervidlag inga svårigheter. Redan den omständigheten, att ett utomordentligt framåtskridande egt rum i *vissa* riktningar, gör det högst osannolikt, att lika framsteg skulle hafva gjorts äfven i andra riktningar. Tvärtom är det nästan oantagligt, att menskligheten *på samma gång* skulle kunna med lika fart utveckla sig till något bättre i *alla* riktningar, utan fast hellre kan man taga för gifvet, att stor förkofran i ett hänseende icke köpes utan tillfälliga förluster i ett annat. Härom vittnar äfven historien, som just visar ett sådant successivt fram- och återgående inom olika sfärer, som här antydts, men under ett, i det stora hela taget, stadigt framåtskridande. Härtill kommer det mäktiga inflytandet af det politiska, sociala och industriela öfvergångstillstånd, uti hvilket samhällena under den ifrågavarande tiderymden befunnit sig, och som, huru stora och i längden välgörande resultat som vunnits, likväl under öfvergångstiden medfört icke få olägenheter just i den riktning, hvarom fråga varit. Allt sammanlagdt, är ingen anledning att misströsta i anledning af det i sig sjelfft rätt bedröfliga statistiska faktum, som här påpekats; ty

enligt sakernas naturliga gång skall utvecklingen snart taga en riktning, som syftar att bota de påpekade bristerna, och så skall man i sinom tid hafva gjort framsteg så väl i det ena som i det andra. *) Emellertid är ingenting nyttigare för att påskynda en sådan utveckling än att icke blunda för det onda, som verkligen existerar, utan tvärtom se det rätt noga an såsom det är.

Vi skola nu till slut endast taga en öfverblick öfver de hit hörande förhållandena i de särskilda landskapen. Ut i tab. N. finner man de föregående procentsiffrorna sammanställda länsvis för den första, tredje, fjerde och femte af de i fråga varande tidsperioderna. Den andra har ej härvidlag kunnat tagas med i räkningen till följd af den derunder begagnade stiftsredogörelsen. Vi hafva ej ansett det löna mödan att hänföra alla dessa tal till en och samma folkmängd, utan anföra dem helt enkelt sådana de här ofvan blifvit meddelade, och bifoga blott uti en särskild kolumn de särskilda länens folkmängd, i jemna tusental, vid början af hvar och en af de nämnda fyra tidsperioderna samt vid slutet af den sista. Detta skall sätta den läsare, som sådant önskar, i tillfälle att utan synnerligt besvär anställa jemförelse mellan olika län i det afseende, hvarom fråga är.

Tab. N.

	Tids- perioder.	b.	m.	s.	Folkmängd i jemna tusental.
Stockholms stad	1	0,40	1,85	2,74	56
	3	0,12	1,12	7,56	76
	4	0,24	2,08	15,92	76
	5	0,60	1,44	30,56	84—136

*) Den vändpunkt, som här antydts, synes redan hafva inträdt. Vår tids religiösa stämningar och de allt ifrigare bemödandena för allt, som äsyftar det uppväxande släktets och de fallnas förbättring, synas häntyda derpå. Huruvida mera betydande framsteg i denna riktning skola kunna vinnas utan ett temporärt aftagande på det intellektuella gebitet, skall framtiden utvisa. Betraktar man det närvarande tillståndet inom litteraturens och vetenskapens område, förefaller det såsom skulle man redan varsna något sådant. I allt fall har man, såsom en behållning, såsom ett ackumuleradt andligt kapital, de *kunskaper*, som en gång vunnits, och som äro så kraftiga medel till vidare framsteg.

	Års- perioder.	b.	m.	s.	Folkmängd i jemna tusental.
Stockholms län.....	1	0,30	0,85	2,63	90
	3	0,44	1,04	5,16	93
	4	0,76	1,08	12,31	98
	5	0,92	1,32	16,28	112—131
Uppsala d:o	1	0,45	0,35	1,31	63
	3	0,36	0,04	3,96	78
	4	0,28	1,08	8,96	80
	5	0,56	0,88	10,52	87—101
Södermanlands d:o	1	0,33	0,33	1,61	79
	3	0,36	0,84	3,80	94
	4	0,24	0,52	9,60	101
	5	0,84	0,68	13,36	117—136
Östergötlands d:o.....	1	0,35	0,76	2,81	128
	3	0,84	1,12	6,92	155
	4	0,76	2,56	15,44	173
	5	1,52	2,04	19,56	215—254
Jönköpings d:o.....	1	0,31	0,84	1,78	104
	3	0,48	0,22	3,48	113
	4	0,52	1,12	7,12	122
	5	1,12	1,84	8,88	157—180
Kronobergs d:o.....	1	0,10	0,85	0,79	67
	3	0,16	1,16	1,40	86
	4	0,44	2,08	3,28	96
	5	0,68	2,28	6,52	129—159
Kalmar d:o	1	0,63	0,58	1,83	96
	3	0,72	1,44	2,68	130
	4	0,80	3,88	5,32	150
	5	2,28	4,40	7,92	193—233
Gotlands d:o	1	0,20	0,15	0,53	25
	3	0,24	0,20	1,00	30
	4	0,24	0,40	2,52	36
	5	0,44	0,36	4,32	43—54

	Tids- perioder.	b.	m.	s.	Folkmängd i jemna tusental.
Blekinge län	1	0,00	0,39	0,21	36
	3	0,32	1,32	2,08	50
	4	0,76	3,52	4,00	79
	5	0,76	3,40	4,80	102—126
Kristianstads d:o	1	0,26	0,31	1,11	90
	3	0,24	1,24	3,44	113
	4	0,68	2,60	9,40	135
	5	1,24	2,20	10,04	178—222
Malmöhus d:o	1	0,45	1,05	1,74	105
	3	1,00	0,80	6,32	137
	4	0,72	2,76	14,00	177
	5	1,52	2,56	22,64	237—316
Hallands d:o	1	0,20	0,45	0,95	58
	3	0,16	0,32	2,08	70
	4	0,44	1,40	3,72	80
	5	1,72	2,08	6,48	100—127
Göteborgs och Bohus d:o	1	0,60	0,75	0,63	77
	3	0,72	0,84	2,44	111
	4	0,44	1,68	5,32	135
	5	1,52	2,40	11,00	170—232
Älfsborgs d:o	1	0,35	0,75	1,79	116
	3	0,76	0,96	4,16	148
	4	0,72	3,76	7,20	170
	5	1,24	3,88	11,84	232—279
Skaraborgs d:o	1	0,50	0,65	2,05	98
	3	0,52	1,86	4,60	135
	4	0,80	2,80	8,20	149
	5	1,36	2,80	11,52	190—244
Värmlands och Örebro d:o	1	0,70	2,20	3,00	174
	3	0,76	2,08	6,76	225
	4	0,76	2,12	15,04	249
	5	1,52	3,00	22,20	340—428

	Tids- perioder.	b.	m.	s.	Folkmängd i jemna tusental.
Vestmanlands län	1	0,35	0,50	1,68	72
	3	0,72	0,52	3,76	81
	4	0,32	1,12	8,08	86
	5	0,64	0,88	11,96	95—114
Kopparbergs d:o	1	0,10	0,25	3,00	97
	3	0,48	0,84	4,20	119
	4	0,32	1,12	10,24	123
	5	0,64	1,92	15,52	145—176
Gefleborgs, Västernorrlands och Jemtlands d:o	1	0,35	0,40	3,10	112
	3	0,32	1,28	7,84	161
	4	0,72	1,68	15,48	195
	5	1,48	2,84	20,72	257—352
Vesterbottens och Norrbottens d:o	1	0,25	0,35	0,32	P
	3	0,16	0,84	1,04	P
	4	0,52	1,24	2,72	78
	5	0,44	1,20	3,16	115—168

Vi skola för vår del endast påpeka de betydliga skiljaktigheter, så väl hvad absoluta storleken (vid lika folkmängd) som förändringarna af de ifrågavarande talen beträffar, mellan olika län. Det skulle utan tvifvel vara af stort intresse att undersöka, hvilka olika förhållanden i de olika orterna möjligen kunnat förorsaka dessa skiljaktigheter; men vi sakna i det fallet nödiga materialier. Likaledes bedja vi att få fästa läsarens uppmärksamhet på det, vid jemförelse mellan olika orter och tider, mycket olika inbördes förhållandet mellan kvantiteterna b, m, s, utan att för vår del i afseende härpå vilja yttra något mer än denna generala anmärkning.

P. A. Siljeström.